

- 4 Smark Ltd. is considering investing in a new Plant costing Rs.35,00,000.
Forecasted annual income before depreciation and tax is as below.

15

Year	Income (Rs.)
1	25,00,000
2	25,00,000
3	20,00,000
4	20,00,000
5	10,00,000

Depreciation may be taken as 20% on original cost of the Plant and tax is 50% of net income. The cost of capital of the company is 10%.
You are required to evaluate the project according to each of the following method.

- (i) Pay back period.
- (ii) Accounting Rate of Return.
- (iii) Net present value method.
- (iv) Profitability Index.

OR

- 4 Explain the following:

1. Significance of capital Budgeting.
2. Process of Capital Budgeting
3. Time Value of Money.

5

5

5

ગુજરાતી તરજૂમો

કુલ ગુણ: ૬૦

પ્ર. ૧

- (અ) નાણાંકીય સંચાલનને તમે શું સમજો છો? નાણાંકીય સંચાલનનું કાર્યક્ષેત્ર ટૂંકમાં સમજાવો. (૦૮)
 (બ) નોંધ લખો: “નાણાંકીય અધિકારીની પૂર્વિકા અને પાશ્વરીઓ” (૦૨)

અથવા

પ્ર. ૧

- (અ) નફાનું મહત્તમીકરણ એટલે શું? સંપત્તિનું મહત્તમીકરણનો ઉદ્દેશ નફાના મહત્તમીકરણના ઉદ્દેશ કરતા કેવી રીતે ચક્રિયાતો છે? સમજાવો. (૦૮)
 (બ) ભારતીય નાણાંકીય પદ્ધતિને તમે શું સમજો છો? નાણાં બજાર અને મૂડી બજારના અર્થને ટૂંકમાં સમજાવો. (૦૭)

પ્ર. ૨

- (અ) નાણાંકીય આયોજન એટલે શું? ઉત્તમ નાણાંકીય આયોજનના લક્ષણો સમજાવો. (૦૮)
 (બ) કંપનીના નાણાંના સ્ત્રોત તરીકે ઈક્વિટી શેરો અને પ્રેફરન્સ શેરોનું મૂલ્યાંકન કરો. (૦૭)

અથવા

પ્ર. ૨

- (અ) નાણાંકીય આયોજનનો અર્થ આપી તેને અસર કરતાં પરીબળો સમજાવો. (૦૭)
 (બ) ટૂંકનોંધ લખો: (૦૮)
 (૧) બજાર શાખા (૨) બેંક ધિરાણ

પ્ર. ૩

- (અ) અલ્પ મૂડીકરણ એટલે શું? તેના કારણો અને અસરો સમજાવો. (૦૭)
 (બ) ટૂંકનોંધ લખો: (૦૮)
 (૧) અતિ મૂડીકરણનો અર્થ (૨) મૂડીમાળખાના લક્ષણો

અથવા

પ્ર. ૩

- (અ) જય લિ.નું હાલમાં ₹૧૦/-નો એક એવા ૧,૨૫,૦૦૦ ઈક્વિટી શેરો છે. હાલની ઈક્વિટી શેરમૂડી ₹૧૨,૫૦,૦૦૦/- છે. નવા પ્લાન્ટ માટે કંપની ₹૧૦,૦૦,૦૦૦/-ની મૂડી ઉભી કરવા માટે આયોજન કરી રહી છે. કંપની પાસે નીચે મુજબના ચાર વિકલ્પો છે. (૦૮)
 (૧) બધી જ મૂડી ઈક્વિટી શેર દ્વારા મેળવવામાં આવે.
 (૨) ₹૫,૦૦,૦૦૦/- ઈક્વિટી શેર દ્વારા અને બીજા ₹૫,૦૦,૦૦૦/- માટે ૧૨%ના ડિબેન્ચરો બહાર પાડવા.
 (૩) ₹૨,૫૦,૦૦૦/- ઈક્વિટી શેર દ્વારા અને ₹૭,૫૦,૦૦૦/- ૧૧%ના ડિબેન્ચરો દ્વારા.
 (૪) ₹૫,૦૦,૦૦૦/- ઈક્વિટી શેર દ્વારા અને બીજા ₹૫,૦૦,૦૦૦/- ૧૪%ના પ્રેફરન્સ શેર દ્વારા.
 કંપનીનો વ્યાજ અને કરવેરાં પહેલાંનો અંદાજ નફો (EBIT) ₹૫,૦૦,૦૦૦/- છે. કરવેરાનો દર ૫૦% છે.
 દરેક વિકલ્પ માટે શેર દીઠ કમાણીની ગણતરી કરો. કયો વિકલ્પ કંપનીને અનુકૂળ છે તે જણાવો.

(બ) નોંધ લખો: “મૂડીમાળખાને અસર કરતાં પરીબળો”

(૦૬)

પ્ર. ૪ એસમાર્ક લિમિટેડે હાલમાં નવા પ્લાન્ટમાં ₹ ૩૫,૦૦,૦૦૦/-નું રોકાણ કરવાનું પ્રયોજન હાથ ધરેલ છે. અંદાજિત ઘસારા અને નફા પહેલાંની વાર્ષિક આવક નીચે મુજબ છે. (૧૫)

વર્ષ	આવક (₹)
૧	૨૫,૦૦,૦૦૦/-
૨	૨૫,૦૦,૦૦૦/-
૩	૨૦,૦૦,૦૦૦/-
૪	૨૦,૦૦,૦૦૦/-
૫	૧૦,૦૦,૦૦૦/-

નવા પ્લાન્ટની મૂળકિંમત પર ૨૦% પ્રમાણે ઘસારો ગણવાનો છે. કરવેરાનો દર ૫૦% છે. વટાવ દર ૧૦% છે.

નીચેની પદ્ધતિ પ્રમાણે આ રોકાણનું મૂલ્યાંકન કરો.

- (૧) પરત આપ મુદ્દત (PBP)
- (૨) સરેરાશ વળતરનો દર (ARR)
- (૩) ચોખ્ખું વર્તમાન મૂલ્ય (NPV)
- (૪) નફાકારકતા આંક (PI)

અથવા

પ્ર. ૪ સમજાવો:

- (૧) મૂડી બજેટનું મહત્વ
- (૨) મૂડી બજેટની પ્રક્રિયા
- (૩) નાણાંનું સમય મૂલ્ય

(૦૫)

(૦૫)

(૦૫)

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B.Com. (III Semester) Examination

Tuesday, 28th November 2017

10.00 am – 12.00 pm

UB03CCOM02 : Fundamentals of Cost Accounting

Total Marks : 60

નોંધ : (૧) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

પ્ર.૧

- (અ) પડતર હિસાબી પદ્ધતિની વ્યાખ્યા આપો. પડતર હિસાબી પદ્ધતિના ફાયદાઓ વર્ણવો. (૦૮)
 (બ) વર્ણવો : (૧) પડતરના તરવો (૦૩)
 (૨) પડતરનું કેન્દ્ર અને પડતર એકમ (૦૪)

અથવા

પ્ર.૧

- (અ) વર્ણવો : પડતર હિસાબી પદ્ધતિ અને નાણાંકીય હિસાબી પદ્ધતિ. (૦૮)
 (બ) ટૂંકનોંધ લખો : આદર્શ પડતર હિસાબી પદ્ધતિ (૦૭)

પ્ર.૨ (અ) નીચે આપેલી માહિતી પરથી શોધો.

(૧) પુનઃ વરદી સપાટી

(૨) લુધતમ સપાટી

(૩) ગુરુતમ સપાટી

(૪) સરેરાશ સ્ટોક સપાટી

(૫) ભય સપાટી

માહિતી :

- (૧) માલ મેળવતા લાગતો વધુમાં વધુ સમય ૬૦ દિવસ
 (૨) માલ મેળવતા લાગતો સરેરાશ સમય ૪૫ દિવસ
 (૩) માલ મેળવતા લાગતો ઓછામાં ઓછો સમય ૩૦ દિવસ
 (૪) તાત્કાલિક ખરીદી માટે લાગતો વધુમાં વધુ સમય ૬ દિવસ
 (૫) એક દિવસનો વધુમાં વધુ વપરાશ દર ૪૫ એકમો.
 (૬) એક દિવસમાં સરેરાશ વપરાશ દર ૩૫ એકમો.
 (૭) એક દિવસમાં ઓછામાં ઓછો વપરાશ દર ૨૫ એકમો.
 (૮) વરદી જથ્થો- ૬૦૦ એકમો

(બ) મજૂર ફેરબદલી દર ઘટાડવાના ઉપાયો કયાં કયાં છે ? ચર્ચો (૦૫)

અથવા

પ્ર.૨ (અ) મિ. શ્રેયસ એક કામ પૂર્ણ કરવા ૨૫ કલાક લે છે. કલાક દીઠ મજૂરી રૂ. ૩૦ છે. જો તે (૧૦)

રોવેન યોજના મુજબ કુલ મજૂરી દર રૂ. ૧૦૦૦ મેળવતો હોય તો હેલ્સી પ્લાન, કાર્ય

વેતન અને સમય વેતન મુજબ તેમને કેટલી મજૂરી મળશે?

(બ) વર્ણવો : માલસામાનના પ્રકારો. (૦૫)

પ્ર.૩ એસ.કે. એન્જીનિયરીંગ લિ.ના ત્રણ ઉત્પાદન વિભાગો A, B અને C તેમજ સેવા વિભાગ X (૧૫) અને Y છે. કંપનીના હિસાબોમાંથી નીચેની વિગતો મળેલ છે.

ભાડું અને વેરા	- રૂ. ૫૦૦૦
સામાન્ય દિવાબતી	- રૂ. ૬૦૦
પરોક્ષ મજૂરી	- રૂ. ૧૫૦૦
પાવર	- રૂ. ૧૫૦૦
મશીનરીનો ધસારો	- રૂ. ૧૦૦૦૦
સામાન્ય ખર્ચા	- રૂ. ૧૦૦૦૦

નીચેની વધારાની માહિતી મળી છે.

વિગત	A	B	C	X	Y
રોકેલી જગ્યા (ચો.મી.)	૨૦૦૦	૨૫૦૦	૩૦૦૦	૨૦૦૦	૫૦૦
લાઈટ પોઈન્ટ	૧૦	૧૫	૨૦	૧૦	૫
પ્રત્યક્ષ મજૂરી(રૂ.)	૩૦૦૦	૨૦૦૦	૩૦૦૦	૧૫૦૦	૫૦૦
મશીનના H.P.	૬૦	૩૦	૫૦	૧૦	---
ચંત્રોની કિંમત(રૂ.)	૬૦૦૦૦	૮૦૦૦૦	૧૦૦૦૦૦	૫૦૦૦	૫૦૦૦
કામના કલાકો	૬૨૨૬	૪૦૨૮	૪૦૬૬	---	---

સેવા વિભાગ X અને Yના ખર્ચાઓ નીચે પ્રમાણે ફાળવવાના છે.

વિભાગો	A	B	C	X	Y
X	૨૦%	૩૦%	૪૦%	---	૧૦%
Y	૪૦%	૨૦%	૩૦%	૧૦%	---

જો કાયામાલની કિંમત રૂ. ૫૦, મજૂરી રૂ. ૩૦ હોય તો અને જો એ વિભાગ A, B અને C માંથી પસાર થઈ અનુક્રમે ૨, ૪ અને ૩ કલાક વાપરતા હોય તો એક વસ્તુની પડતર કેટલી થશે?

અથવા

પ્ર.૩ એક કારખાના કે જેમાં ૪ એક સરખા ચંત્રો છે તે અંગેના ખર્ચાની નીચેની વિગતો મળેલ છે. (૧૫)

વિગત	વાર્ષિક ખર્ચા રૂ.
ભાડું અને વેરા	૧૨૦૦૦
કારખાનાની દિવાબતી	૮૨૦
સમારકામ ખર્ચા	૧૧૮૦
સુપરવિઝન ખર્ચ	૧૨૬૦
સુપરવાઈઝરનો પગાર (૨ સુપરવાઈઝર, ૪ ચંત્રો પર ધ્યાન આપે છે જેને દરેકને માસિક રૂ. ૬૦૦ ચુકવાય છે.)	
પાવર ખર્ચા (યુનિટ દીઠ ૧૦ પૈસા)	૪૮૦૦
દરેક ચંત્ર કલાક દીઠ ૧૦ યુનિટ વાપરના વાપરે છે.	
ચંત્ર દીઠ ધસારો	૬૦૦
ચંત્રોનો ભાડા ખરીદનો હમો (રૂ. ૪૦૦ વ્યાજ સહિત)	૧૬૦૦
કારખાનાનો પ્રચૂરણ ખર્ચ	૪૨૦

ચાંત્રિક કલાક દર શોધો.

પ્ર.૪ એમ.કે. મન્યેફેકચરીંગ કંપનીએ વર્ષ ૨૦૧૬ દરમિયાન ૫૦૦ ટી.વી. સેટનું ઉત્પાદન અને વેચાણ કર્યું. વર્ષ ૨૦૧૬નું વેપાર અને નફા-નુકશાન ખાતું નીચે મુજબ છે. (૧૫)

વિગત	રૂ.	વિગત	રૂ.
માલસામાન ખાતે	૩૨૦૦૦૦	વેચાણ ખાતે	૧૬૦૦૦૦૦
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	૪૮૦૦૦૦		
ઉત્પાદકીય ખર્ચા	૨૦૦૦૦૦		
કાર્યોનફો	૬૦૦૦૦૦		
	૧૬૦૦૦૦૦		૧૬૦૦૦૦૦
મેનેજમેન્ટ સ્ટાફનો પગાર	૨૪૦૦૦૦	કાર્યો નફો	૬૦૦૦૦૦
ભાડું-કર અને વીમો	૪૦૦૦૦		
સામાન્ય ખર્ચાઓ	૮૦૦૦૦		
વેચાણ ખર્ચાઓ	૧૨૦૦૦૦		
ચોખ્ખો નફો	૧૨૦૦૦૦		
	૬૦૦૦૦૦		૬૦૦૦૦૦

વર્ષ ૨૦૧૭ માટે એવું અંદાજવામાં આવે છે કે,

- (૧) ઉત્પાદન અને વેચાણ ૨૦૦૦ ટી.વી. સેટનું થશે.
- (૨) માલસામાનની કિંમત ૨૫%થી વધશે.
- (૩) મજૂરી દર ૧૦%થી વધશે.
- (૪) ઉત્પાદનના ખર્ચા, માલસામાન અને મજૂરીના સંયુક્ત પડતરના પ્રમાણમાં વધશે.
- (૫) વેચાણખર્ચા એકમદીઠ ૨૫% વધશે.
- (૬) અન્ય ખર્ચાઓ પર ઉત્પાદન વધારાની કોઈ અસર થશે નહિ.

વર્ષ ૨૦૧૭માં ટી.વી. સેટની કંઈ કિંમત ઉત્પાદન કરી વેચાણ કરવું જોઈએ કે જેથી વેચાણ કિંમત પર ૨૦% નફો મળે, તે દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

પ્ર.૪ તા. ૩૧/૦૩/૨૦૧૬ના રોજ પુરા થતા બીઆર કંપનીના નાણાંકીય હિસાબોમાંથી નીચેની વિગતો મળેલી છે. (૧૫)

	વિગતો	રૂ.
૧.	વેચાણ (૬૦૦૦૦ એકમ)	૬૦૦૦૦૦
૨.	આખર સ્ટોક (તૈયાર માલ ૨૦૦૦૦ એકમો)	૬૦૦૦૦
૩.	પ્રત્યક્ષ માલસામગ્રી વપરાશ	૧૨૦૦૦૦
૪.	પ્રત્યક્ષ મજૂરી	૮૦૦૦૦
૫.	કારખાનાના શિરોપરી ખર્ચા	૪૫૦૦૦
૬.	વહીવટી ખર્ચા	૨૪૦૦૦૦
૭.	વેચાણ વિતરણ ખર્ચા	૮૦૦૦૦
૮.	ડિબેંચર પર વ્યાજ	૨૦૦૦૦
૯.	આવકવેરો ચુકવ્યો	૭૫૦૦
૧૦.	કાનુની ખર્ચા	૨૫૦૦
૧૧.	શેરસહકારીનો નફો	૧૨૫૦૦
૧૨.	ડિપોઝીટ પર મળેલું વ્યાજ	૭૫૦૦

પડતર હિસાબોની નીચેની માહિતી મળી છે.
 પ્રત્યક્ષ માલ સામાનનો વપરાશ રૂા. ૧૩૫૦૦૦,
 કારખાના શિરોપરી ખર્ચા પ્રાથમિક પડતરના ૨૦%,
 પહીવટી ખર્ચા (ઉત્પાદિત એકમના) એકમ દીઠ રૂા. ૨,
 વેચાણ વિતરણ ખર્ચા રૂા. ૬ એકમ દીઠ
 તૈયાર કરો.

(૧) પડતરનું પત્રક

(૨) નફા-નુકશાન ખાતું

(૩) પડતરના હિસાબો અને નાણાંકીય હિસાબો દ્વારા દર્શાવેલ નફા-નુકશાનનું મેળવણી પત્રક.

52

[3/5/A-10 Eng]

Seat No. _____

No. of Printed Pages : 4

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B. Com. (III Semester) Examination

Tuesday, 28th November 2017

10.00 am – 12.00 pm

UB03CCOM02 - Fundamentals of Cost Accounting

Total Marks : 60

Note : Figures to the right indicate full marks.

Q.1

(A) Define Cost Accounting. Explain advantages of Cost Accounting. (08)

(B) Describe : (1) Element of Cost (03)

(2) Cost centre and cost Unit (04)

OR

Q.1

(A) Discuss : Costing Accounting and Financial Accounting. (08)

(B) Write Short Note : Essentials for sound system of cost Accounting. (07)

Q.2

(A) From the following information calculate : (10)

(1) Re-order Stock Level

(2) Minimum Stock Level

(3) Maximum Stock Level

(4) Average Stock Level

(5) Danger Stock Level

Informations :

(1) Maximum delivery period 60 days.

(2) Average delivery period 45 days

(3) Minimum delivery period 30 days.

(4) Maximum delivery period for emergency purchase 6 days.

(5) Maximum rate of consumption per day 45 Units

(6) Average rate of consumption per day 35 Units.

(7) Minimum rate of Consumption per day 25 Units.

(8) Ordering Quantity 900 Units.

(B) What are the remedies of Labour turnover rate ? Discuss. (05)

OR

Q.2

(A) Mr. Shryas has taken 25 hours to complete a job. The wage rate per hour is 30 Rs. If he has received 1000 Rs. as total wages according to Rowan Plan, What would be the amount of wages earned by him according to Halsey plan and piece wage plan and Time wage plan? (10)

(B) Explain : Types of Materials. (05)

- Q.3 SK Engineering Ltd. has three production departments A, B and C and two service departments X and Y. The following figures are extracted from the record of the company. (15)

	Rs.
Rent & Rates	5000
General Ligutings	600
Indirect Wages	1500
Power	1500
Depreciation of Machinery	10000
Sundries	10000

The following further details are available:

Particulars	A	B	C	X	Y
Floor Space (Sq. ft.)	2000	2500	3000	2000	500
Light paints	10	15	20	10	5
Direct wages (Rs.)	3000	2000	3000	1500	500
H.P. of Machines	60	30	50	10	--
Value of Machines (Rs.)	60000	80000	100000	5000	5000
Working Hours	6226	4028	4066	--	--

The expenses of X and Y are allotted as follows:

Departments	A	B	C	X	Y
X	20%	30%	40%	--	10%
Y	40%	20%	30%	10%	--

What is total cost of an article if its raw material cost is Rs. 50, Labour cost Rs. 30 and it passes through departments A, B and C for 2, 4 and 3 hours respectively.

OR

- Q.3 The following expenses have been received in respect of factory having 4 machine of the same type. (15)

Particulars	Exp. per Annum Rs.
Rent and Taxes	12000
Lighting of Factory	820
Repairs expenses	1180
Supervision expense	1260
Attendance Salary (2 attendance looking after 4 machine paid Rs. 600 per month each)	
Power expense (10 paisa per Unit) Each machine consume 10 Unit of Power per Unit	4800
Depreciation per machine	600
Hire purchase installment for the machines (including Rs. 400 interest)	1600
Sundry expenses for the factory	420

Calculate the machine hour rate.

- Q.4 M.K. Manufacturing Company manufactured and sold 500 T.V. Set in the Year 2015. The Summarised Trading and profit and Loss Account for the year 2016 is as under. (15)

Particulars	Rs.	Particulars	Rs.
To Cost of Materials	320000	By Sales	1600000
To Direct Wages	480000		
To Manufacturing charges	200000		
Gross profit	600000		
	1600000		1600000
To Management staff Salary	240000	By Gross Profit	600000
To Rent, Rate and Insurance	40000		
To General expenses	80000		
To Selling expenses	120000		
To Net profit	120000		
	600000		600000

For the year 2017, it is estimated that,

- (1) The output and sales will be 2000 T.V. Set.
- (2) Price of materials will rise by 25%.
- (3) Wages rates will rise by 10%.
- (4) manufacturing charges will increase in proportion to the combined cost of materials and wages.
- (5) Selling expenses per Unit will increase by 25%.
- (6) Other expenses will remain unaffected by the rise in output.

Prepare statement showing the price at which TV Set to be manufactured in 2017 should be marketed so as to show a profit of 20% on selling price.

OR

- Q.4 The following figures are available from financial accounts of BR company for the year ended 31-3-16. (15)

	Particulars	Rs.
1.	Sales (60000 Units)	600000
2.	Closing Stock (Finished Stock 20000 Units)	60000
3.	Direct Materials	120000
4.	Direct Wages	90000
5.	Factory overhead expenses	45000
6.	Administration expenses	240000
7.	Selling & Distribution expenses	80000
8.	Interest on Debentures	20000
9.	Income Tax paid	7500
10.	Legal expenses	2500
11.	Profit from shares shatta	12500
12.	Interest on deposit recieved	7500

The cost of accounts reveals :

Direct materials consumption 135000.

Administrative expenses - Rs. 2 per Unit of production

Factory overhead 20% on prime cost.

Selling and Distribution expenses Rs. 6 per Unit.

Prepare :

- (1) Cost Sheet
- (2) Profit & Loss Account
- (3) Statement reconciling profit or loss disclosed by the cost sheet and P & L Account.

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B.Com. (III Semester) Examination
Tuesday, 28th November 2017
10.00 am – 12.00 pm

UB03CCOM02 : Fundamentals of Cost Accounting

Total Marks : 60

નોંધ : (૧) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

પ્ર.૧

- (અ) પડતર હિસાબી પદ્ધતિની વ્યાખ્યા આપો. પડતર હિસાબી પદ્ધતિના ફાયદાઓ વર્ણવો. (૦૮)
 (બ) વર્ણવો : (૧) પડતરના તત્વો (૦૩)
 (૨) પડતરનું કેન્દ્ર અને પડતર એકમ (૦૪)

અથવા

પ્ર.૧

- (અ) વર્ણવો : પડતર હિસાબી પદ્ધતિ અને નાણાંકીય હિસાબી પદ્ધતિ. (૦૮)
 (બ) ટૂંકનોંધ લખો : આદર્શ પડતર હિસાબી પદ્ધતિ (૦૭)

પ્ર.૨ (અ) નીચે આપેલી માહિતી પરથી શોધો.

(૧) પુનઃ વરદી સપાટી

(૨) લુપ્તતમ સપાટી

(૩) ગુરુતમ સપાટી

(૪) સરેરાશ સ્ટોક સપાટી

(૫) ભય સપાટી

માહિતી :

- (૧) માલ મેળવતા લાગતો વધુમાં વધુ સમય ૬૦ દિવસ
 (૨) માલ મેળવતા લાગતો સરેરાશ સમય ૪૫ દિવસ
 (૩) માલ મેળવતા લાગતો ઓછામાં ઓછો સમય ૩૦ દિવસ
 (૪) તાત્કાલિક ખરીદી માટે લાગતો વધુમાં વધુ સમય ૬ દિવસ
 (૫) એક દિવસનો વધુમાં વધુ વપરાશ દર ૪૫ એકમો.
 (૬) એક દિવસમાં સરેરાશ વપરાશ દર ૩૫ એકમો.
 (૭) એક દિવસમાં ઓછામાં ઓછો વપરાશ દર ૨૫ એકમો.
 (૮) વરદી જથ્થો- ૬૦૦ એકમો

(બ) મજૂર ફેરબદલી દર ઘટાડવાના ઉપાયો કયાં કયાં છે ? ચર્ચો (૦૫)

અથવા

પ્ર.૨ (અ) મિ. શ્રેયસ એક કામ પૂર્ણ કરવા ૨૫ કલાક લે છે. કલાક દીઠ મજૂરી રૂ. ૩૦ છે. જો તે (૧૦)

રોવેન યોજના મુજબ કુલ મજૂરી દર રૂ. ૧૦૦૦ મેળવતો હોય તો હેલ્સી પ્લાન, કાર્ય
 વેતન અને સમય વેતન મુજબ તેમને કેટલી મજૂરી મળશે?

(બ) વર્ણવો : માલસામાનના પ્રકારો.

(૦૫)

પ્ર.૩ એસ.કે. એન્જીનિયરીંગ લિ.ના ત્રણ ઉત્પાદન વિભાગો A, B અને C તેમજ સેવા વિભાગ X (૧૫) અને Y છે. કંપનીના હિસાબોમાંથી નીચેની વિગતો મળેલ છે.

ભાડું અને વેરા	- રૂ. ૫૦૦૦
સામાન્ય દિવાબતી	- રૂ. ૬૦૦
પરોક્ષ મજૂરી	- રૂ. ૧૫૦૦
પાવર	- રૂ. ૧૫૦૦
મશીનરીનો ધસારો	- રૂ. ૧૦૦૦૦
સામાન્ય ખર્ચા	- રૂ. ૧૦૦૦૦

નીચેની વધારાની માહિતી મળી છે.

વિગત	A	B	C	X	Y
રોકેલી જગ્યા (ચો.મી.)	૨૦૦૦	૨૫૦૦	૩૦૦૦	૨૦૦૦	૫૦૦
લાઈટ પોઈન્ટ	૧૦	૧૫	૨૦	૧૦	૫
પ્રત્યક્ષ મજૂરી(રૂ.)	૩૦૦૦	૨૦૦૦	૩૦૦૦	૧૫૦૦	૫૦૦
મશીનના H.P.	૬૦	૩૦	૫૦	૧૦	---
ચંત્રોની કિંમત(રૂ.)	૬૦૦૦૦	૮૦૦૦૦	૧૦૦૦૦૦	૫૦૦૦	૫૦૦૦
કામના કલાકો	૬૨૨૬	૪૦૨૮	૪૦૬૬	---	---

સેવા વિભાગ X અને Yના ખર્ચાઓ નીચે પ્રમાણે ફાળવવાના છે.

વિભાગો	A	B	C	X	Y
X	૨૦%	૩૦%	૪૦%	---	૧૦%
Y	૪૦%	૨૦%	૩૦%	૧૦%	---

જો કાયામાલની કિંમત રૂ. ૫૦, મજૂરી રૂ. ૩૦ હોય તો અને જો એ વિભાગ A, B અને C માંથી પસાર થઈ અનુક્રમે ૨, ૪ અને ૩ કલાક વાપરતા હોય તો એક વસ્તુની પડતર કેટલી થશે?

અથવા

પ્ર.૩ એક કારખાના કે જેમાં ૪ એક સરખા ચંત્રો છે તે અંગેના ખર્ચાની નીચેની વિગતો મળેલ છે. (૧૫)

વિગત	વાર્ષિક ખર્ચા રૂ.
ભાડું અને વેરા	૧૨૦૦૦
કારખાનાની દિવાબતી	૮૨૦
સમારકામ ખર્ચા	૧૧૮૦
સુપરવિઝન ખર્ચ	૧૨૬૦
સુપરવાઈઝરનો પગાર (૨ સુપરવાઈઝર, ૪ ચંત્રો પર ધ્યાન આપે છે જેને દરેકને માસિક રૂ. ૬૦૦ ચુકવાય છે.)	
પાવર ખર્ચા (યુનિટ દીઠ ૧૦ પૈસા)	૪૮૦૦
દરેક ચંત્ર કલાક દીઠ ૧૦ યુનિટ વાપરના વાપરે છે.	
ચંત્ર દીઠ ધસારો	૬૦૦
ચંત્રોનો ભાડા ખરીદનો હમો (રૂ. ૪૦૦ વ્યાજ સહિત)	૧૬૦૦
કારખાનાનો પ્રચૂરણ ખર્ચ	૪૨૦

ચાંત્રિક કલાક દર શોધો.

પ્ર.૪ એમ.કે. મન્યેફેકચરીંગ કંપનીએ વર્ષ ૨૦૧૬ દરમિયાન ૫૦૦ ટી.વી. સેટનું ઉત્પાદન અને વેચાણ કર્યું. વર્ષ ૨૦૧૬નું વેપાર અને નફા-નુકશાન ખાતું નીચે મુજબ છે. (૧૫)

વિગત	રૂ.	વિગત	રૂ.
માલસામાન ખાતે	૩૨૦૦૦૦	વેચાણ ખાતે	૧૬૦૦૦૦૦
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	૪૮૦૦૦૦		
ઉત્પાદકીય ખર્ચા	૨૦૦૦૦૦		
કાર્યોનફો	૬૦૦૦૦૦		
	૧૬૦૦૦૦૦		૧૬૦૦૦૦૦
મેનેજમેન્ટ સ્ટાફનો પગાર	૨૪૦૦૦૦	કાર્યો નફો	૬૦૦૦૦૦
ભાડું-કર અને વીમો	૪૦૦૦૦		
સામાન્ય ખર્ચાઓ	૮૦૦૦૦		
વેચાણ ખર્ચાઓ	૧૨૦૦૦૦		
ચોખ્ખો નફો	૧૨૦૦૦૦		
	૬૦૦૦૦૦		૬૦૦૦૦૦

વર્ષ ૨૦૧૭ માટે એવું અંદાજવામાં આવે છે કે,

- (૧) ઉત્પાદન અને વેચાણ ૨૦૦૦ ટી.વી. સેટનું થશે.
- (૨) માલસામાનની કિંમત ૨૫%થી વધશે.
- (૩) મજૂરી દર ૧૦%થી વધશે.
- (૪) ઉત્પાદનના ખર્ચા, માલસામાન અને મજૂરીના સંયુક્ત પડતરના પ્રમાણમાં વધશે.
- (૫) વેચાણખર્ચા એકમદીઠ ૨૫% વધશે.
- (૬) અન્ય ખર્ચાઓ પર ઉત્પાદન વધારાની કોઈ અસર થશે નહિ.

વર્ષ ૨૦૧૭માં ટી.વી. સેટની કંઈ કિંમત ઉત્પાદન કરી વેચાણ કરવું જોઈએ કે જેથી વેચાણ કિંમત પર ૨૦% નફો મળે, તે દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

પ્ર.૪ તા. ૩૧/૦૩/૨૦૧૬ના રોજ પુરા થતા બીઆર કંપનીના નાણાંકીય હિસાબોમાંથી નીચેની વિગતો મળેલી છે. (૧૫)

	વિગતો	રૂ.
૧.	વેચાણ (૬૦૦૦૦ એકમ)	૬૦૦૦૦૦
૨.	આખર સ્ટોક (તૈયાર માલ ૨૦૦૦૦ એકમો)	૬૦૦૦૦
૩.	પ્રત્યક્ષ માલસામગ્રી વપરાશ	૧૨૦૦૦૦
૪.	પ્રત્યક્ષ મજૂરી	૮૦૦૦૦
૫.	કારખાનાના શિરોપરી ખર્ચા	૪૫૦૦૦
૬.	વહીવટી ખર્ચા	૨૪૦૦૦૦
૭.	વેચાણ વિતરણ ખર્ચા	૮૦૦૦૦
૮.	ડિબેંચર પર વ્યાજ	૨૦૦૦૦
૯.	આવકવેરો ચુકવ્યો	૭૫૦૦
૧૦.	કાનુની ખર્ચા	૨૫૦૦
૧૧.	શેરસહકારીનો નફો	૧૨૫૦૦
૧૨.	ડિપોઝીટ પર મળેલું વ્યાજ	૭૫૦૦

પડતર હિસાબોની નીચેની માહિતી મળી છે.
 પ્રત્યક્ષ માલ સામાનનો વપરાશ રૂા. ૧૩૫૦૦૦,
 કારખાના શિરોપરી ખર્ચા પ્રાથમિક પડતરના ૨૦%,
 વહીવટી ખર્ચા (ઉત્પાદિત એકમના) એકમ દીઠ રૂા. ૨,
 વેચાણ વિતરણ ખર્ચા રૂા. ૬ એકમ દીઠ
 તૈયાર કરો.

(૧) પડતરનું પત્રક

(૨) નફા-નુકશાન ખાતું

(૩) પડતરના હિસાબો અને નાણાંકીય હિસાબો દ્વારા દર્શાવેલ નફા-નુકશાનનું મેળવણી પત્રક.

52

[3/5/A-10 Eng]

Seat No. _____

No. of Printed Pages : 4

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B. Com. (III Semester) Examination

Tuesday, 28th November 2017

10.00 am – 12.00 pm

UB03CCOM02 - Fundamentals of Cost Accounting

Total Marks : 60

Note : Figures to the right indicate full marks.

Q.1

(A) Define Cost Accounting. Explain advantages of Cost Accounting. (08)

(B) Describe : (1) Element of Cost (03)

(2) Cost centre and cost Unit (04)

OR

Q.1

(A) Discuss : Costing Accounting and Financial Accounting. (08)

(B) Write Short Note : Essentials for sound system of cost Accounting. (07)

Q.2

(A) From the following information calculate : (10)

(1) Re-order Stock Level

(2) Minimum Stock Level

(3) Maximum Stock Level

(4) Average Stock Level

(5) Danger Stock Level

Informations :

(1) Maximum delivery period 60 days.

(2) Average delivery period 45 days

(3) Minimum delivery period 30 days.

(4) Maximum delivery period for emergency purchase 6 days.

(5) Maximum rate of consumption per day 45 Units

(6) Average rate of consumption per day 35 Units.

(7) Minimum rate of Consumption per day 25 Units.

(8) Ordering Quantity 900 Units.

(B) What are the remedies of Labour turnover rate ? Discuss. (05)

OR

Q.2

(A) Mr. Shryas has taken 25 hours to complete a job. The wage rate per hour is 30 Rs. If he has received 1000 Rs. as total wages according to Rowan Plan, What would be the amount of wages earned by him according to Halsey plan and piece wage plan and Time wage plan? (10)

(B) Explain : Types of Materials. (05)

- Q.3 SK Engineering Ltd. has three production departments A, B and C and two service departments X and Y. The following figures are extracted from the record of the company. (15)

	Rs.
Rent & Rates	5000
General Ligutings	600
Indirect Wages	1500
Power	1500
Depreciation of Machinery	10000
Sundries	10000

The following further details are available:

Particulars	A	B	C	X	Y
Floor Space (Sq. ft.)	2000	2500	3000	2000	500
Light paints	10	15	20	10	5
Direct wages (Rs.)	3000	2000	3000	1500	500
H.P. of Machines	60	30	50	10	--
Value of Machines (Rs.)	60000	80000	100000	5000	5000
Working Hours	6226	4028	4066	--	--

The expenses of X and Y are allotted as follows:

Departments	A	B	C	X	Y
X	20%	30%	40%	--	10%
Y	40%	20%	30%	10%	--

What is total cost of an article if its raw material cost is Rs. 50, Labour cost Rs. 30 and it passes through departments A, B and C for 2, 4 and 3 hours respectively.

OR

- Q.3 The following expenses have been received in respect of factory having 4 machine of the same type. (15)

Particulars	Exp. per Annum Rs.
Rent and Taxes	12000
Lighting of Factory	820
Repairs expenses	1180
Supervision expense	1260
Attendance Salary (2 attendance looking after 4 machine paid Rs. 600 per month each)	
Power expense (10 paisa per Unit) Each machine consume 10 Unit of Power per Unit	4800
Depreciation per machine	600
Hire purchase installment for the machines (including Rs. 400 interest)	1600
Sundry expenses for the factory	420

Calculate the machine hour rate.

- Q.4 M.K. Manufacturing Company manufactured and sold 500 T.V. Set in the Year 2015. The Summarised Trading and profit and Loss Account for the year 2016 is as under. (15)

Particulars	Rs.	Particulars	Rs.
To Cost of Materials	320000	By Sales	1600000
To Direct Wages	480000		
To Manufacturing charges	200000		
Gross profit	600000		
	1600000		1600000
To Management staff Salary	240000	By Gross Profit	600000
To Rent, Rate and Insurance	40000		
To General expenses	80000		
To Selling expenses	120000		
To Net profit	120000		
	600000		600000

For the year 2017, it is estimated that,

- (1) The output and sales will be 2000 T.V. Set.
- (2) Price of materials will rise by 25%.
- (3) Wages rates will rise by 10%.
- (4) manufacturing charges will increase in proportion to the combined cost of materials and wages.
- (5) Selling expenses per Unit will increase by 25%.
- (6) Other expenses will remain unaffected by the rise in output.

Prepare statement showing the price at which TV Set to be manufactured in 2017 should be marketed so as to show a profit of 20% on selling price.

OR

- Q.4 The following figures are available from financial accounts of BR company for the year ended 31-3-16. (15)

	Particulars	Rs.
1.	Sales (60000 Units)	600000
2.	Closing Stock (Finished Stock 20000 Units)	60000
3.	Direct Materials	120000
4.	Direct Wages	90000
5.	Factory overhead expenses	45000
6.	Administration expenses	240000
7.	Selling & Distribution expenses	80000
8.	Interest on Debentures	20000
9.	Income Tax paid	7500
10.	Legal expenses	2500
11.	Profit from shares shatta	12500
12.	Interest on deposit recieved	7500

The cost of accounts reveals :

Direct materials consumption 135000.

Administrative expenses - Rs. 2 per Unit of production

Factory overhead 20% on prime cost.

Selling and Distribution expenses Rs. 6 per Unit.

Prepare :

- (1) Cost Sheet
- (2) Profit & Loss Account
- (3) Statement reconciling profit or loss disclosed by the cost sheet and P & L Account.

[3/5/A-10 Eng]

Seat No. _____

No. of Printed Pages : 4

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B. Com. (III Semester) Examination
Tuesday, 28th November 2017
10.00 am – 12.00 pm
UB03CCOM02 - Fundamentals of Cost Accounting

Total Marks : 60

Note : Figures to the right indicate full marks.

- Q.1 (A) Define Cost Accounting. Explain advantages of Cost Accounting. (08)
(B) Describe : (1) Element of Cost (03)
(2) Cost centre and cost Unit (04)
OR
Q.1 (A) Discuss : Costing Accounting and Financial Accounting. (08)
(B) Write Short Note : Essentials for sound system of cost Accounting. (07)
Q.2 (A) From the following information calculate : (10)
(1) Re-order Stock Level
(2) Minimum Stock Level
(3) Maximum Stock Level
(4) Average Stock Level
(5) Danger Stock Level

Informations :

- (1) Maximum delivery period 60 days.
 - (2) Average delivery period 45 days
 - (3) Minimum delivery period 30 days.
 - (4) Maximum delivery period for emergency purchase 6 days.
 - (5) Maximum rate of consumption per day 45 Units
 - (6) Average rate of consumption per day 35 Units.
 - (7) Minimum rate of Consumption per day 25 Units.
 - (8) Ordering Quantity 900 Units.
- (B) What are the remedies of Labour turnover rate ? Discuss. (0)

OR

- Q.2 (A) Mr. Shryas has taken 25 hours to complete a job. The wage rate per hour is 30 Rs. If he has received 1000 Rs. as total wages according to Rowan Plan, What would be the amount of wages earned by him according to Halsey plan and piece wage plan and Time wage plan? (10)
- (B) Explain : Types of Materials.

- Q.3 SK Engineering Ltd. has three production departments A, B and C and two service departments X and Y. The following figures are extracted from the record of the company. (15)

	Rs.
Rent & Rates	5000
General Ligutings	600
Indirect Wages	1500
Power	1500
Depreciation of Machinery	10000
Sundries	10000

The following further details are available:

Particulars	A	B	C	X	Y
Floor Space (Sq. ft.)	2000	2500	3000	2000	500
Light paints	10	15	20	10	5
Direct wages (Rs.)	3000	2000	3000	1500	500
H.P. of Machines	60	30	50	10	--
Value of Machines (Rs.)	60000	80000	100000	5000	5000
Working Hours	6226	4028	4066	--	--

The expenses of X and Y are allotted as follows:

Departments	A	B	C	X	Y
X	20%	30%	40%	--	10%
Y	40%	20%	30%	10%	--

What is total cost of an article if its raw material cost is Rs. 50, Labour cost Rs. 30 and it passes through departments A, B and C for 2, 4 and 3 hours respectively.

OR

- Q.3 The following expenses have been received in respect of factory having 4 machine of the same type. (15)

Particulars	Exp. per Annum Rs.
Rent and Taxes	12000
Lighting of Factory	820
Repairs expenses	1180
Supervision expense	1260
Attendance Salary (2 attendance looking after 4 machine paid Rs. 600 per month each)	
Power expense (10 paisa per Unit)	4800
Each machine consume 10 Unit of Power per Unit	
Depreciation per machine	600
Hire purchase installment for the machines (including Rs. 400 interest)	1600
Sundry expenses for the factory	420

ulate the machine hour rate.

- Q.4 M.K. Manufacturing Company manufactured and sold 500 T.V. Set in the Year 2015. The Summarised Trading and profit and Loss Account for the year 2016 is as under. (15)

Particulars	Rs.	Particulars	Rs.
To Cost of Materials	320000	By Sales	1600000
To Direct Wages	480000		
To Manufacturing charges	200000		
Gross profit	600000		
	1600000		1600000
To Management staff Salary	240000	By Gross Profit	600000
To Rent, Rate and Insurance	40000		
To General expenses	80000		
To Selling expenses	120000		
To Net profit	120000		
	600000		600000

For the year 2017, it is estimated that,

- (1) The output and sales will be 2000 T.V. Set.
- (2) Price of materials will rise by 25%.
- (3) Wages rates will rise by 10%.
- (4) manufacturing charges will increase in proportion to the combined cost of materials and wages.
- (5) Selling expenses per Unit will increase by 25%.
- (6) Other expenses will remain unaffected by the rise in output.

Prepare statement showing the price at which TV Set to be manufactured in 2017 should be marketed so as to show a profit of 20% on selling price.

OR

- Q.4 The following figures are available from financial accounts of BR company for the year ended 31-3-16. (15)

	Particulars	Rs.
1.	Sales (60000 Units)	600000
2.	Closing Stock (Finished Stock 20000 Units)	60000
3.	Direct Materials	120000
4.	Direct Wages	90000
5.	Factory overhead expenses	45000
6.	Administration expenses	240000
7.	Selling & Distribution expenses	80000
8.	Interest on Debentures	20000
9.	Income Tax paid	7500
10.	Legal expenses	2500
11.	Profit from shares shatta	12500
12.	Interest on deposit recieved	7500

The cost of accounts reveals :

Direct materials consumption 135000.

Administrative expenses - Rs. 2 per Unit of production

Factory overhead 20% on prime cost.

Selling and Distribution expenses Rs. 6 per Unit.

Prepare :

- (1) Cost Sheet
- (2) Profit & Loss Account
- (3) Statement reconciling profit or loss disclosed by the cost sheet and P & L Account.

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B.Com. (III Semester) Examination
Tuesday, 28th November 2017
10.00 am – 12.00 pm
UB03CCOM02 : Fundamentals of Cost Accounting

Total Marks : 60

નોંધ : (૧) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

પ્ર.૧

- (અ) પડતર હિસાબી પદ્ધતિની વ્યાખ્યા આપો. પડતર હિસાબી પદ્ધતિના ફાયદાઓ વર્ણવો. (૦૮)
 (બ) વર્ણવો : (૧) પડતરના તત્વો (૦૩)
 (૨) પડતરનું કેન્દ્ર અને પડતર એકમ (૦૪)

અથવા

પ્ર.૧

- (અ) વર્ણવો : પડતર હિસાબી પદ્ધતિ અને નાણાંકીય હિસાબી પદ્ધતિ. (૦૮)
 (બ) ટૂંકનોંધ લખો : આદર્શ પડતર હિસાબી પદ્ધતિ (૦૭)

પ્ર.૨ (અ) નીચે આપેલી માહિતી પરથી શોધો. (૧૦)

- (૧) પુનઃ વરદી સપાટી
 (૨) લુપ્તતમ સપાટી
 (૩) ગુરુતમ સપાટી
 (૪) સરેરાશ સ્ટોક સપાટી
 (૫) ભય સપાટી

માહિતી :

- (૧) માલ મેળવતા લાગતો વધુમાં વધુ સમય ૬૦ દિવસ
 (૨) માલ મેળવતા લાગતો સરેરાશ સમય ૪૫ દિવસ
 (૩) માલ મેળવતા લાગતો ઓછામાં ઓછો સમય ૩૦ દિવસ
 (૪) તાત્કાલિક ખરીદી માટે લાગતો વધુમાં વધુ સમય ૬ દિવસ
 (૫) એક દિવસનો વધુમાં વધુ વપરાશ દર ૪૫ એકમો.
 (૬) એક દિવસમાં સરેરાશ વપરાશ દર ૩૫ એકમો.
 (૭) એક દિવસમાં ઓછામાં ઓછો વપરાશ દર ૨૫ એકમો.
 (૮) વરદી જથ્થો- ૯૦૦ એકમો

(બ) મજૂર ફેરબદલી દર ઘટાડવાના ઉપાયો કયાં કયાં છે ? ચર્ચો (૦૫)

અથવા

પ્ર.૨ (અ) મિ. શ્રેયસ એક કામ પૂર્ણ કરવા ૨૫ કલાક લે છે. કલાક દીઠ મજૂરી રૂા. ૩૦ છે. જો તે (૧૦)

રોવેન યોજના મુજબ કુલ મજૂરી દર રૂા. ૧૦૦૦ મેળવતો હોય તો હેલ્સી પ્લાન, કાર્ય
 વેતન અને સમય વેતન મુજબ તેમને કેટલી મજૂરી મળશે?

(બ) વર્ણવો : માલસામાનના પ્રકારો. (૦૫)

પ્ર.૩ એસ.કે. એન્જીનિયરીંગ લિ.ના ત્રણ ઉત્પાદન વિભાગો A, B અને C તેમજ સેવા વિભાગ X અને Y છે. કંપનીના હિસાબોમાંથી નીચેની વિગતો મળેલ છે. (૧૫)

ભાડું અને વેરા - રૂ. ૫૦૦૦

સામાન્ય દિવાબતી - રૂ. ૬૦૦

પરોક્ષ મજૂરી - રૂ. ૧૫૦૦

પાવર - રૂ. ૧૫૦૦

મશીનરીનો ઘસારો - રૂ. ૧૦૦૦૦

સામાન્ય ખર્ચા - રૂ. ૧૦૦૦૦

નીચેની વધારાની માહિતી મળી છે.

વિગત	A	B	C	X	Y
રોકેલી જગ્યા (ચો.મી.)	૨૦૦૦	૨૫૦૦	૩૦૦૦	૨૦૦૦	૫૦૦
લાઈટ પોઈન્ટ	૧૦	૧૫	૨૦	૧૦	૫
પ્રત્યક્ષ મજૂરી(રૂ.)	૩૦૦૦	૨૦૦૦	૩૦૦૦	૧૫૦૦	૫૦૦
મશીનના H.P.	૬૦	૩૦	૫૦	૧૦	---
ચંત્રોની કિંમત(રૂ.)	૬૦૦૦૦	૮૦૦૦૦	૧૦૦૦૦૦	૫૦૦૦	૫૦૦૦
કામના કલાકો	૬૨૨૬	૪૦૨૮	૪૦૬૬	---	---

સેવા વિભાગ X અને Yના ખર્ચાઓ નીચે પ્રમાણે ફાળવવાના છે.

વિભાગો	A	B	C	X	Y
X	૨૦%	૩૦%	૪૦%	---	૧૦%
Y	૪૦%	૨૦%	૩૦%	૧૦%	---

જો કાચામાલની કિંમત રૂ. ૫૦, મજૂરી રૂ. ૩૦ હોય તો અને જો એ વિભાગ A, B અને C માંથી પસાર થઈ અનુક્રમે ૨, ૪ અને ૩ કલાક વાપરતા હોય તો એક વસ્તુની પડતર કેટલી થશે?

અથવા

પ્ર.૩ એક કારખાના કે જેમાં ૪ એક સરખા ચંત્રો છે તે અંગેના ખર્ચાની નીચેની વિગતો મળેલ છે. (૧૫)

વિગત	વાર્ષિક ખર્ચા રૂ.
ભાડું અને વેરા	૧૨૦૦૦
કારખાનાની દિવાબતી	૮૨૦
સમારકામ ખર્ચા	૧૧૮૦
સુપરવિઝન ખર્ચ	૧૨૬૦
સુપરવાઈઝરનો પગાર (૨ સુપરવાઈઝર, ૪ ચંત્રો પર ધ્યાન આપે છે જેને દરેકને માસિક રૂ. ૬૦૦ ચુકવાય છે.)	
પાવર ખર્ચા (યુનિટ દીઠ ૧૦ પૈસા)	૪૮૦૦
દરેક ચંત્ર કલાક દીઠ ૧૦ યુનિટ પાવરના વાપરે છે.	
ચંત્ર દીઠ ઘસારો	૬૦૦
ચંત્રોનો ભાડા ખરીદનો હમો (રૂ. ૪૦૦ વ્યાજ સહિત)	૧૬૦૦
કારખાનાનો પરચૂરણ ખર્ચ	૪૨૦

ચાંત્રિક કલાક દર શોધો.

પ્ર.૪ એમ.કે. મન્યેફેકચરીંગ કંપનીએ વર્ષ ૨૦૧૬ દરમ્યાન ૫૦૦ ટી.વી. સેટનું ઉત્પાદન અને વેચાણ કર્યું. વર્ષ ૨૦૧૬નું વેપાર અને નફા-નુકશાન ખાતું નીચે મુજબ છે.

(૧૫)

વિગત	રૂ.	વિગત	રૂ.
માલસામાન ખાતે	૩૨૦૦૦૦	વેચાણ ખાતે	૧૬૦૦૦૦૦
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	૪૮૦૦૦૦		
ઉત્પાદકીય ખર્ચા	૨૦૦૦૦૦		
કાચોનફો	૬૦૦૦૦૦		
	૧૬૦૦૦૦૦		૧૬૦૦૦૦૦
મેનેજમેન્ટ સ્ટાફનો પગાર	૨૪૦૦૦૦	કાચો નફો	૬૦૦૦૦૦
ભાડું-કર અને વીમો	૪૦૦૦૦		
સામાન્ય ખર્ચાઓ	૮૦૦૦૦		
વેચાણ ખર્ચાઓ	૧૨૦૦૦૦		
ચોખ્ખો નફો	૧૨૦૦૦૦		
	૬૦૦૦૦૦		૬૦૦૦૦૦

વર્ષ ૨૦૧૭ માટે એવું અંદાજવામાં આવે છે કે,

(૧) ઉત્પાદન અને વેચાણ ૨૦૦૦ ટી.વી. સેટનું થશે.

(૨) માલસામાનની કિંમત ૨૫%થી વધશે.

(૩) મજૂરી દર ૧૦%થી વધશે.

(૪) ઉત્પાદનના ખર્ચા, માલસામાન અને મજૂરીના સંયુક્ત પડતરના પ્રમાણમાં વધશે.

(૫) વેચાણખર્ચા એકમદીઠ ૨૫% વધશે.

(૬) અન્ય ખર્ચાઓ પર ઉત્પાદન વધારાની કોઈ અસર થશે નહિ.

વર્ષ ૨૦૧૭માં ટી.વી. સેટની કંઈ કિંમત ઉત્પાદન કરી વેચાણ કરવું જોઈએ કે જેથી વેચાણ કિંમત પર ૨૦% નફો મળે, તે દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

પ્ર.૪ તા. ૩૧/૦૩/૨૦૧૬ના રોજ પુરા થતા બીઆર કંપનીના નાણાંકીય હિસાબોમાંથી નીચેની વિગતો મળેલી છે.

(૧૫)

	વિગતો	રૂ.
૧.	વેચાણ (૬૦૦૦૦ એકમ)	૬૦૦૦૦૦
૨.	આખર સ્ટોક (તૈયાર માલ ૨૦૦૦૦ એકમો)	૬૦૦૦૦
૩.	પ્રત્યક્ષ માલસામગ્રી વપરાશ	૧૨૦૦૦૦
૪.	પ્રત્યક્ષ મજૂરી	૮૦૦૦૦
૫.	કારખાનાના શિરોપરી ખર્ચા	૪૫૦૦૦
૬.	વહીવટી ખર્ચા	૨૪૦૦૦૦
૭.	વેચાણ વિતરણ ખર્ચા	૮૦૦૦૦
૮.	કિર્જેચર પર વ્યાજ	૨૦૦૦૦
૯.	આવકવેરો ચુકવ્યો	૭૫૦૦
૧૦.	કાનુની ખર્ચા	૨૫૦૦
૧૧.	શેરસહકાનો નફો	૧૨૫૦૦
૧૨.	ડિપોઝીટ પર મળેલું વ્યાજ	૭૫૦૦

પડતર હિસાબોની નીચેની માહિતી મળી છે.
પ્રત્યક્ષ માલ સામાનનો વપરાશ રૂ. ૧૩૫૦૦૦,
કારખાના શિરોપરી ખર્ચા પ્રાથમિક પડતરના ૨૦%,
વહીવટી ખર્ચા (ઉત્પાદિત એકમના) એકમ દીઠ રૂ. ૨,
વેચાણ વિતરણ ખર્ચા રૂ. ૬ એકમ દીઠ
તૈયાર કરો.

(૧) પડતરનું પત્રક

(૨) નફા-નુકશાન ખાતું

(૩) પડતરના હિસાબો અને નાણાંકીય હિસાબો દ્વારા દર્શાવેલ નફા-નુકશાનનું મેળવણી પત્રક.

No. of Printed Pages : 02

Seat No.....

[3, 5 & A-6] SARDAR PATEL UNIVERSITY

B.Com. (3rd Semester) Examination

Wednesday, 29 November 2017

10:00 A.M. To 12:00 P.M.

UB03CCOM03 International Trade

Total Marks: 60

1. Discuss factor Endowment theory of Heckscher-Ohlin. 15

OR

1. Explain the Comparative Cost advantage theory of Ricardo. 15

2. A. Difference between Balance of trade and Balance of Payment. 07

B. Write on Concepts of terms of trade. 08

OR

2. What are reasons of disequilibrium in balance of Payment ? Give 15

Suggestions to remove it.

3. Explain the theory of demand and supply for the determination of 15

Rate of Exchange.

OR

3. What are devaluation of Currency ? Explain its merits and demerits. 15

4. A. Explain the Strategies of globalization in India. 07

B. Write detailed note on International Monetary Fund. 08

OR

4. What is Multi-National Companies ? Explain its merits and demerits. 15

--X--

Seat No.....

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B.Com. (3rd Semester) Examination

Wednesday, 29 November 2017

10:00 A.M. To 12:00 P.M.

UB03CCOM03 International Trade

કુલ માર્ક્સ: ૬૦

૧. હેક્સર-ઓહલિનનો સાધન-પ્રમાણ તફાવતની સિદ્ધાંત ચર્ચો. ૧૫
અથવા
૧. રિકાર્ડોનો તુલનાત્મક ખર્ચ-લાભનો સિદ્ધાંત સમજાવો. ૧૫
૨. અ.વ્યાપારતુલા અને લેણદેણતુલા વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો. ૦૭
બ. વ્યાપારની શરતોના ખ્યાલો સમજાવો. ૦૮
અથવા
૨. લેણદેણની તુલામાં અસમતુલાના કારણો કયાં છે ? તેને દૂર કરવાના ઉપાયો સૂચવો. ૧૫
૩. વિનિમયદર નિર્ધારણ અંગેના માંગ અને પુરવઠાના સિદ્ધાંતની સમજૂતી આપો. ૧૫
અથવા
૩. ચલણનું અવમૂલ્યન એટલે શું ? તેના ગુણ અને દોષ સમજાવો. ૧૫
૪. અ.ભારતમાં વૈશ્વીકરણની વ્યૂહરચના સમજાવો. ૦૭
બ. આંતરરાષ્ટ્રીય નાણાભંડોળ વિશે સવિસ્તાર નોંધ લખો. ૦૮
અથવા
૪. બહુરાષ્ટ્રીય કંપની એટલે શું ? તેના ફાયદા અને ગેરફાયદા સમજાવો. ૧૫

--X--

[A-7] Seat No. _____

No. of Printed Pages : 4

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B. Com. (III Semester) (2010 Batch) Examination
Thursday, 23rd November 2017
10.00 pm – 12.00 pm
UB03CCOM04/13 - Fundamentals of Management Accounting

Total Marks : 60

Q.1 Discuss the scope and Limitations of Management Accountaning. (15)

OR

Q.1 Write short notes:

- (1) Difference between Management Accounting and Financial Accounting.
(2) Functions of Management Accountant.

Q.2

- (A) Discuss the objectives of Budgetary Control. (07)
(B) Explain the Advantages and Limitations of Budgetary Control. (08)

OR

Q.2 Prepare cash budget for October to December from the following Information. (15)

(1) Cash and Bank balance 1-10-2009 Rs. 10000

(2) Sales Actual and budgeted.

June Rs.	30000 (Actual)	October Rs.	40000 (Estimated)
July Rs.	32500 (Actual)	November Rs.	41000 (Estimated)
Aug. Rs.	35000 (Actual)	December Rs.	44500 (Estimated)
Sept. Rs.	37500 (Actual)		

(3) Purchases - Actual and Budgeted.

June Rs.	18000 (Actual)	October Rs.	24000 (Estimated)
July Rs.	20000 (Actual)	November Rs.	20000 (Estimated)
Aug. Rs.	24000 (Actual)	December Rs.	25000 (Estimated)
Sept. Rs.	22500 (Actual)		

(4) Wages and other Expenses - Actual and Budgeted.

	Wages	Expenses
August (Actual)	7500	2500
Sept. (Actual)	7500	3000
Oct. (Estimated)	9000	3000
Nov. (Estimated)	9000	4000
Dec. (Estimated)	10000	4000

- (5) Others - Advance payment of Income tax Rs. 2500 in November
Purchase of plant Rs. 5000 in October
- (6) Rent payable in advance Rs. 150
- (7) 10% of purchases and sales are on cash terms.
- (8) Time Lag : Credit Sales - 2 Months
Credit Purchases - 1 Months
Wages - $\frac{1}{2}$ Month
Exp. - $\frac{1}{4}$ Month

Q.3 Explain the meaning of Standard Costing? Explain the difference between standard costing and budgetary control. (15)

OR

Q.3 Data about standard cost of a unit of output in a factory are as follows. (15)

Material : 4 kg Rs. 50 per kg	Rs. 200
Labour : 50 hours Re 1 per hour	Rs. <u>50</u>
	250

Data about actual cost

Actual production : 100 units	
Material : 390 kg Rs. 52 per kg	Rs. 20280
Labour 4920 hours Rs. 1.10 per hour	Rs. <u>5412</u>
	25692

Calculate Material and Labour variances.

Q.4

(A) Explain the objectives of cost profit volume analysis. (08)

(B) Give the meaning of Break Even analysis and Discuss its utility? (07)

OR

Q.4 The following are the particulars of a business unit. (15)

Sales Rs.	Profit Rs.
100000	10000
120000	14000

Work out the following answers from the above details.

- (1) Profit volume ratio
- (2) Figures of profit when sales are of Rs. 90000 and Rs. 40000
- (3) Figures of sales to earn profit of Rs. 20000
- (4) Fixed Costs
- (5) Break even point

[A-7-Guj]

Seat No. _____

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B. Com. (III Semester) (2010 Batch) Examination
Thursday, 23rd November 2017
10.00 pm – 12.00 pm
UB03CCOM04/13 - Fundamentals of Management Accounting

Total Marks : 60

પ્ર.૧ સંચાલકીય હિસાબી પદ્ધતિનું કાર્યક્ષેત્ર તથા મર્યાદાઓની ચર્ચા કરો.

(૧૫)

અથવા

પ્ર.૧ ટ્રેકનોંધ લખો :

(૧૫)

- (૧) સંચાલકીય હિસાબી પદ્ધતિ અને નાણાંકીય હિસાબી પદ્ધતિ વચ્ચેનો તફાવત
- (૨) સંચાલકીય હિસાબનીશના કાર્યો

પ્ર.૨

(અ) બજેટરી અંકુશના ઉદ્દેશોની ચર્ચા કરો.

(૦૭)

(બ) બજેટરી અંકુશના ફાયદા અને મર્યાદાઓ સમજાવો.

(૦૮)

અથવા

પ્ર.૨ નીચે આપેલ વિગતો ઉપરથી ઓક્ટોબરથી ડિસેમ્બર ૨૦૦૯નું રોકડ અંદાજ પત્ર તૈયાર કરો.

(૧૫)

(૧) રોકડ અને બેંક સિલક તા. ૧-૧૦-૨૦૦૯ રૂા. ૧૦૦૦૦

(૨) ખરેખર અને અંદાજેલ વેચાણ

જૂન રૂા.	૩૦૦૦૦ (ખરેખર)	ઓક્ટોબર રૂા.	૪૦૦૦૦ (અંદાજેલ)
જુલાઈ રૂા.	૩૨૫૦૦ (ખરેખર)	નવેમ્બર રૂા.	૪૧૦૦૦ (અંદાજેલ)
ઓગસ્ટ રૂા.	૩૫૦૦૦ (ખરેખર)	ડિસેમ્બર રૂા.	૪૪૫૦૦ (અંદાજેલ)
સપ્ટેમ્બર રૂા.	૩૭૫૦૦ (ખરેખર)		

(૩) ખરેખર અને અંદાજેલ ખરીદી

જૂન રૂા.	૧૮૦૦૦ (ખરેખર)	ઓક્ટોબર રૂા.	૨૪૦૦૦ (અંદાજેલ)
જુલાઈ રૂા.	૨૦૦૦૦ (ખરેખર)	નવેમ્બર રૂા.	૨૦૦૦૦ (અંદાજેલ)
ઓગસ્ટ રૂા.	૨૪૦૦૦ (ખરેખર)	ડિસેમ્બર રૂા.	૨૫૦૦૦ (અંદાજેલ)
સપ્ટેમ્બર રૂા.	૨૨૫૦૦ (ખરેખર)		

(૪) મજૂરી અને અન્ય ખર્ચા - ખરેખર અને અંદાજેલ

વિગત	મજૂરી રૂા.	અન્ય ખર્ચા રૂા.
ઓગસ્ટ (ખરેખર)	૭૫૦૦	૨૫૦૦
સપ્ટેમ્બર (ખરેખર)	૭૫૦૦	૩૦૦૦
ઓક્ટોબર (અંદાજેલ)	૮૦૦૦	૩૦૦૦
નવેમ્બર (અંદાજેલ)	૮૦૦૦	૪૦૦૦
ડિસેમ્બર (અંદાજેલ)	૧૦૦૦૦	૪૦૦૦

- (૫) અન્ય - અગાઉથી ભરવાનો આવક વેરો રૂા. ૨૫૦૦ નવેમ્બરમાં
ચંત્રની ખરીદીના રૂા. ૫૦૦૦ ઓક્ટોબરમાં
(૬) રૂા. ૧૫૦ ભાડુ અગાઉથી આપવાનું હોય છે.
(૭) ૧૦% ખરીદી અને વેચાણ રોકડેથી છે.
(૮) સમયગાળો : ઉધાર વેચાણ - ૨ માસ
ઉધાર ખરીદી - ૧ માસ
મજૂરી - ૧/૨ માસ
ખર્ચા - ૧/૪ માસ

પ્ર.૩ પ્રમાણ પડતરનો અર્થ સમજાવો. પ્રમાણ પડતર અને બજેટરી અંકુશ વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. (૧૫)

અથવા

પ્ર.૩ એક વસ્તુના એક એકમના ઉત્પાદનના પ્રમાણને લગતી માહિતી નીચે મુજબ છે. (૧૫)

માલ સામાન : ૪ કિલો રૂા. ૫૦ એક કિલોના	રૂા. ૨૦૦
મજૂરી : ૫૦ કલાક કલાક દીઠ રૂા. ૧-૦૦	રૂા. ૫૦
	૨૫૦

ખરેખર ખર્ચની માહિતી

ખરેખર ઉત્પાદન ૧૦૦ એકમો	
માલસામાન ૩૮૦ કિલો રૂા. ૫૨ એક કિલોના	રૂા. ૨૦૨૮૦
મજૂરી ૪૮૨૦ કલાક દીઠ રૂા. ૧.૧૦	રૂા. ૫૪૧૨
	૨૫૬૯૨

માલસામાન વિચલનો અને મજૂરીના વિચલનો ગણો.

પ્ર.૪

(અ) પડતર જથ્થા નફા વિશ્લેષણના ઉદ્દેશો સમજાવો. (૦૮)

(બ) સમતૂટ વિશ્લેષણનો અર્થ આપો. તેની ઉપયોગીતાની ચર્ચા કરો. (૦૭)

અથવા

પ્ર.૪ ધંધાકીય એકમની વિગતો નીચે પ્રમાણે આપવામાં આવેલ છે. (૧૫)

વેચાણ રૂા.	નફો રૂા.
૧૦૦૦૦૦	૧૦૦૦૦
૧૨૦૦૦૦	૧૪૦૦૦

ઉપરની વિગત પરથી નીચેના પ્રશ્નના જવાબ આપો.

- (૧) નફા જથ્થા ગુણોત્તર
(૨) જ્યારે વેચાણ ૮૦૦૦૦ અને ૪૦૦૦૦ હોય ત્યારે નફો શોધો.
(૩) જ્યારે નફો રૂા. ૨૦૦૦૦ હોય ત્યારે વેચાણ શોધો.
(૪) સ્થીર પડતર શોધો.
(૫) સમતૂટ બિંદુ શોધો.

Seat No.

No. of printed pages: 04

SARDAR PATEL UNIVERSITY

B.com (3rd Sem.) Examination

Monday, 27 November 2017

Time: 10:00 A.M to 12:00 P.M.

UB03CCOM04: BUSINESS STATISTICS-1

MARKS: 60

Que.1

- (a) What is mean by Primary data? Explain any one method for collecting primary data. (7)
- (b) Prepare a frequency distribution for the following data considering class interval of 20 such that one of the class should be 180-200. (8)

110, 118, 178, 169, 261, 251, 201, 185, 137, 269, 150, 180, 210, 103, 295, 270, 149, 270, 210, 100, 152, 170, 152, 178, 215, 201, 160, 103, 217, 251.

O.R

- (a) Explain Frequency distribution in reference to Data Presentation with illustration. (7)
- (b) Form a frequency distribution from the following data by inclusive method taking 5 as the class interval and one of the class as 20-24. (8)
- 19, 16, 22, 9, 22, 12, 39, 19, 14, 23, 6, 24, 16, 18, 7, 17, 20, 25, 28, 18, 10, 24, 20, 21, 10, 7, 18, 28, 24, 20, 14, 23, 25, 34, 22, 5, 33, 23, 26, 29, 13, 36, 11, 26, 11, 37, 30, 13, 8, 15, 22, 21, 32, 21, 31, 17, 16, 23, 12, 9, 15, 27, 17, 21.

Que.2

- (a) Which are the various measures of Central Tendency? Explain in brief Merits and Demerits of Mean. (7)
- (b) Compute mean and Median for the following data. (8)

Class	0-10	10-20	20-30	30-40	40-50	50-60	60-70	70-80	80-90
No. of students	4	2	18	22	21	19	10	3	1

O.R

- (a) Goals scored by two teams A and B in a football match as follows: (7)

No. of Goals scored	0	1	2	3	4
No. of matches: Team A	27	9	8	5	4
No. of matches: Team B	17	9	6	5	3

(P.T.O.)

Find coefficient of variation and give your comment about which team is more consistent?

(b) Calculate the median and mode for the following data:

(8)

Annual sales(In thousand)	10	20	30	40	50	60
Less than						
Frequency	4	20	35	55	62	67

Que.3

(a) Write any one definition of Probability .Also explain Sample space, Mutually exclusive events and complementary event with proper illustration. (7)

(b) Three persons A,B and C aim a target. The probabilities of their hitting a target are respectively $\frac{2}{3}$, $\frac{1}{4}$ and $\frac{1}{2}$. Find the probability that the target will be hit. (8)

O.R

(a) In usual notations state and prove additional theorem of probability for two events. (7)

(b) If $2P(A)=3P(B)=6P(A \cap B)=0.5$ is given then find (8)

1. $P(A \cup B)$ 2. $P(A' \cap B')$ and 3. $P(A' / B')$

Que.4

(a) Give p.d.f. properties and uses of Normal distribution. (7)

(b) Assuming that boys and girls are equally probable find the number of families out of 1600 families each having 5 children, with (8)

(1) 3 boys (2) 5 girls and (3) 2 or 3 boys.

O.R

(a) Give p.d.f. properties and uses of Binomial distribution. (7)

(b) If x is a Poisson variate such that $P(x=3)=P(x=4)$, Prove that (8)

$P(x=2) = 8e^{-4}$.

Seat No. -----

SARDAR PATEL UNIVERSITY

B.com (3rd Sem.) Examination

Monday, 27 November 2017

Time: 10:00 A.M to 12:00 P.M.

UB03CCOM04: BUSINESS STATISTICS-1

MARKS: 60

Que.1

(a) પ્રાથમિક માહિતી એટલે શું? પ્રાથમિક માહિતી મેળવવાની કોઈપણ એક રીત સમજાવો. (7)

(b) એક વર્ગ 180-200 અને વર્ગાંતર 20 હોય તે રીતે નીચેની માહિતી માટે આવૃત્તીવિતરણની રચના કરો. (8)

110,118,178,169,261,251,201,185,137,269,150,180,210,103,295,270, 149, 270,210, 100,152,170,152,178,215,201,160,103,217,251.

અથવા

(a) માહિતીને દર્શાવવાની રીતના સદર્ભમાં ઉદાહરણ સહીત આવૃત્તીવિતરણ સમજાવો. (7)

(b) એક વર્ગ 20-24 અને વર્ગાંતર 5 હોય તે રીતે નીચેની માહિતી માટે અનિવારક પદ્ધતિનો ઉપયોગ કરીને આવૃત્તીવિતરણની રચના કરો. (8)

19,16,22,9,22,12,39,19,14,23,6,24,16,18,7,17,20,25,28,18,10,24,20,21,10, 7,18,28,24,20,14,23,25,34,22,5,33,23,26,29,13,36,11,26,11,37,30,13,8,15, 22,21,32,21,31,17,16,23,12,9,15,27,17,21.

Que.2

(a) મધ્યવર્તી સ્થિતિનાં માપો કયા છે? મધ્યકનાં ગુણ અને દોષ ટુકમાં સમજાવો. (7)

(b) નીચેની માહિતી માટે મધ્યક અને મધ્યસ્થની ગણતરી કરો. (8)

વર્ગ	0-10	10-20	20-30	30-40	40-50	50-60	60-70	70-80	80-90
વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા	4	2	18	22	21	19	10	3	1

અથવા

(a) બે ટીમ A અને B દ્વારા એક ફૂટબોલ મેચમાં નીચે પ્રમાણે ગોલ કરવામાં આવ્યાં. (7)

કરવામાં આવેલ ગોલની સંખ્યા	0	1	2	3	4
મેચની સંખ્યા ટીમ : A	27	9	8	5	4
મેચની સંખ્યા ટીમ : B	17	9	6	5	3

(પાન ઉતારવો)

ચલનાક મેળવી કઈ ટીમ વધારે સુસંગત છે? તે વિષે તમારું મંતવ્ય જણાવો.

(b) નીચેની માહિતી માટે મધ્યસ્થ અને બહુલક ની ગણતરી કરો:

(8)

વાર્ષિક વેચાણ (હજારમાં)	10	20	30	40	50	60
થી ઓછામાં						
આવૃત્તિ	4	20	35	55	62	67

Que.3

(a) સંભાવનાની કોઈપણ એક વ્યાખ્યા લખો. યોગ્ય ઉદાહરણ સહીત નિદર્શ અવકાશ, પરસ્પર નિવારક ઘટનાઓ અને પૂરક ઘટના પણ સમજાવો. (7)

(b) ત્રણ વ્યક્તિ A, B અને C એક નિશાન તાકે છે. તેમના નિશાન તાકવાની સંભાવના અનુક્રમે (8)

$\frac{2}{3}, \frac{1}{4}$ અને $\frac{1}{2}$ છે. નિશાન તકાય તેની સંભાવના શોધો.

અથવા

(a) હંમેશના સંકેતમાં બે ઘટનાઓ માટેનો સરવાળાનો પ્રમેય લખો અને સાબિત કરો. (7)

(b) જો $2P(A)=3P(B)=6P(A \cap B)=0.5$ આપેલ હોય તો (8)

1. $P(A \cup B)$ 2. $P(A' \cap B')$ and 3. $P(A' / B')$ ની કિંમત મેળવો.

Que.4

(a) પ્રમાણ્ય વિતરણનું સંભાવના ઘટત્વ વિધેય, ગુણધર્મો અને ઉપયોગો જણાવો. (7)

(b) ધારોકે છોકરા અને છોકરીની સંભાવના સરખી હોય તો દરેક કુટુંબમાં 5 બાળકો હોય તેવા (8)

1600 કુટુંબોમાં થી કેટલાં કુટુંબમાં (1) 3 છોકરા (2) 5 છોકરીઓ અને

(3) 2 અથવા 3 છોકરાઓ હશે તેની સંખ્યા શોધો.

અથવા

(a) દ્વિપદી વિતરણનું સંભાવના ઘટત્વ વિધેય, ગુણધર્મો અને ઉપયોગો જણાવો. (7)

(b) જો x પોયસન ચલ છે અને $P(x=3)=P(x=4)$ હોય તો સાબિત કરો કે $P(x=2)=8e^{-4}$. (8)

————— X —————

[A-5]

SARDAR PATEL UNIVERSITY

BCOM SEMESTER III EXAMINATION 2017(2010 BATCH)

SUBJECT: BUSINESS STATISTICS I

SUBJECT CODE: UB03CCOM05/14

DATE: 24/11/2017

TIME: 10 AM TO 12 NOON

Total Marks: 60

Q. 1(a) Distinguish between primary and secondary data. Explain their sources in brief 8

(b) For the following data, using tally marks and taking one of the inclusive classes as 22-25, prepare a frequency distribution: 7

10, 17, 15, 22, 11, 16, 19, 24, 29, 18, 25, 26, 32, 14, 17, 20, 23, 27, 30, 12, 15, 18, 24, 36, 18, 15, 21, 28, 33, 38, 34, 13, 10, 16, 20, 22, 29, 19, 23 and 31

OR

Q. 1(a) Explain with illustrations (i) Data (ii) Information (iii) Variable (iv) Constant and (v) Attribute 8

(b) Following are the information about number of flowers on a plant in the garden. Prepare frequency distribution 7

4, 2, 5, 6, 2, 3, 4, 1, 2, 5, 0, 4, 7, 1, 3, 5, 6, 4, 2, 3, 4, 2, 3, 3, 5, 4, 1, 2, 4, 3, 6, 5, 4, 3, 5, 3, 2, 4 and 3

Q. 2(a) For the data given below, find the missing frequency if the arithmetic mean is 33. Also find the median. 8

Class:	0-10	10-20	20-30	30-40	40-50	50-60
f :	10	15	30	?	25	20

(b) Find mean and standard deviation for the following data 7

X: 1 2 4 6 8 9

OR

Q. 2(a) Mean and standard deviation of 100 observations are 40 and 10 respectively. Later it was found that two observations 30 and 70 were taken wrongly as 3 and 27. Compute correct mean and standard deviation 8

(P.T.O.)

- (b) Write note on : 7
- (i) Coefficient of Variation
 - (ii) Deciles
 - (iii) Mode

Q. 3(a) With usual notations state and prove addition theorem of probability considering three joint events 8

- (b) What is the probability to get 5 Sundays in the year 2052 7

OR

Q. 3(a) Give definitions of probability and show that $P(A) + P(A') = 1$ 8

- (b) A card is selected at random from a pack of cards. Find the probability to get a face card or a spade card. 7

Q. 4(a) State probability density function and properties of Binomial, Poisson and Normal distributions of probability 8

- (b) For a binomial distribution, given $n = 10$ and $P(x = 5) = 2P(x = 4)$ then find the value of 'p' 7

OR

Q. 4(a) For a Poisson distribution, given $P(x = 3) = P(x = 4)$ then find $P(x = 2)$ 8

- (b) In a normal distribution 31 % observations are less than 45 and 8 % observations are more than 64. Find its mean and variance 7

—————X—————

SARDAR PATEL UNIVERSITY
BCOM SEMESTER III EXAMINATION 2017(2010 BATCH)
SUBJECT: BUSINESS STATISTICS I
SUBJECT CODE: UB03CCOM05/14

DATE: 24/11/2017

TIME: 10 AM TO 12 NOON

કુલ ગુણ % ૬૦

- Q. 1(a) પ્રાથમિક અને ગૌણ માહિતીનો તફાવત આપી તેના સ્ત્રો સમજાવો. 8
- (b) નીચેની માહિતી માટે એક અનીવારક વર્ગ 22-25, લઈ આવૃત્તિ વિતરણ તૈયાર કરો. 7
- 10, 17, 15, 22, 11, 16, 19, 24, 29, 18, 25, 26, 32, 14, 17, 20, 23, 27, 30, 12, 15, 18, 24, 36, 18, 15, 21, 28, 33, 38, 34, 13, 10, 16, 20, 22, 29, 19, 23 અને 31

OR

- Q. 1(a) સમજાવો. (i) ડેટા (ii) માહિતી (iii) ચલ (iv) અચલ અને (v) ગુણ 8
- (b) નીચેની માહિતી છોડ પર ફુલોની સંખ્યા દર્શાવે છે. આવૃત્તિ વિતરણ તૈયાર કરો. 7
- 4, 2, 5, 6, 2, 3, 4, 1, 2, 5, 0, 4, 7, 1, 3, 5, 6, 4, 2, 3, 4, 2, 3, 3, 5, 4, 1, 2, 4, 3, 6, 5, 4, 3, 5, 3, 2, 4 અને 3
- Q. 2(a) જો મધ્યક = 33 આપેલા હોય તો ખુટતી આવૃત્તિ અને મધ્યસ્થ શોધો. 8
વર્ગ :	0-10	10-20	20-30	30-40	40-50	50-60
f :	10	15	30	?	25	20
- (b) નીચેની માહિતી પરથી મધ્યક અને પ્ર.વિ. શોધો 7
- X: 1 2 4 6 8 9

OR

- Q. 2(a) 100 પ્રાપ્તાકો નો મધ્યક અને પ્ર.વિ. અનુક્રમે 40 અને 10 છે. પાછળથી ખબર પડી કે બે પ્રાપ્તાકો 30 અને 70 ભુલથી 3 અને 27 લેવાયા હતા તો સાચો મધ્યક અને પ્ર.વિ. શોધો 8

(પાન ઉભરાયો)

- (b) નોંધ લખો : 7
- (i) ચલનાંક
 - (ii) દશાંશક
 - (iii) બહુલક

Q. 3(a) પ્રચલિત સંકેતો વાપરી બે સંયુક્ત ઘટનાઓ માટે સંભાવનાનું પ્રમય આપી સાબીત કરો. 8

(b) વર્ષ 2052માં 53 રવીવાર મળે તેની સંભાવના શોધો. 7

OR

Q. 3(a) સંભાવનાની વ્યાખ્યાઓ આપી સાબીત કરો કે $P(A) + P(A') = 1$ 8

(b) 52 પત્તામાંથી એક પત્તુ પસંદ કરતા તે ચહેરાવાળું અથવા કાળીનું મળે તેની સંભાવના શોધો 7

Q. 4(a) ઘિપદી, પોયસન અને પ્રમાણ્ય વિતરણના ગુણધર્મો જણાવો. 8

(b) એક ઘિપદી વિતરણ માટે જો $n = 10$ અને $P(x = 5) = 2P(x = 4)$ હોય તો 'p' શોધો 7

OR

Q. 4(a) એક પોયસન વિતરણ માટે જો $P(x = 3) = P(x = 4)$ હોય તો $P(x = 2)$ શોધો 8

(b) એક પ્રમાણ્ય વિતરણના 31 % પ્રાપ્તતાંકો 45 કરતા ઓછા અને 8 % પ્રાપ્તતાંકો 64 કરતા વધુ હોય તો મધ્યક અને પ્ર.વિ. શોધો 7

—————X—————

SEAT No. _____

No. of Printed Pages : 02

[4 & A-21]

SARDAR PATEL UNIVERSITY
BCOM - G (SEMESTER-III)
(Fundamentals of Banking Services)
22nd November, 2017, Wednesday
10:00 a.m. to 12:00 p.m.
(UB03CCOM05)

Note:

1. Total marks 60
2. Figures to the right indicate marks

Que-1 What is a Commercial Bank? Explain the functions of commercial banks. [15]

OR

Que-1 Write notes on : [15]
a. Types of Account
b. Role of Banks in economic development

Que-2 Give the definition of Banker and Customer. Discuss in detail the general and specific relationship between banker and customer. [15]

OR

Que -2 Write notes on : [15]
a) Bill of Exchange and Promissory Note
b) Classification of Negotiable Instruments

Que- 3 What is Credit Creation? Explain in detail the process of Credit Creation [15]

OR

Que-3 Write notes on : [15]
a. Types of Crossing
b. Principles of Sound Lending

Que-4 What is E-Banking? Discuss in detail the advantages and constraints of E-Banking [15]

OR

Que-4 Write notes on : [15]
a. Mobile Banking
b. Advantages of ECS

C.P.T.O.

SARDAR PATEL UNIVERSITY
BCOM -G (SEMESTER-III)
બેંકિંગ સેવાઓનાં મૂળભુત તત્વો
(Fundamentals of Banking Services)
22nd November, 2017, Wednesday
02:00 p.m. to 04:00 p.m.
(UB03CCOM05)

નોંધ : -

- (1) કુલ ગુણ- 60
- (2) જમણી બાજુનાં આંક પ્રશ્નનોનાં ગુણ દર્શાવે છે.

પ્રશ્ન -1 વ્યાપારી બેન્ક એટલે શું? વ્યાપારી બેન્કોનાં કાર્યોને સમજાવો. [15]
અથવા

પ્રશ્ન -1 ટૂંકનોંધ લખો:
1. ખાતાનાં પ્રકારો
2. આર્થિક વિકાસમાં બેન્કોનો ફાળો [15]

પ્રશ્ન -2 બેન્કર અને ગ્રાહકની વ્યાખ્યા આપો, બેન્કર અને ગ્રાહક વચ્ચેનો સામાન્ય અને વિશિષ્ટ સંબંધોની વિસ્તૃત રીતે ચર્ચા કરો. [15]
અથવા

પ્રશ્ન -2 ટૂંકનોંધ લખો:
1. વિનિમય પત્ર અને વચન ચિઠ્ઠી
2. ફેરબદલીનાં સાધનોનું વર્ગીકરણ [15]

પ્રશ્ન -3 શાખ સર્જન એટલે શું ? શાખ સર્જનની પ્રક્રિયાને વિસ્તૃત રીતે સમજાવો. [15]
અથવા

પ્રશ્ન -3 ટૂંકનોંધ લખો:
1. ક્રોસિંગના પ્રકારો
2. સુદૃઢ ધિરાણનાં સિદ્ધાંતો [15]

પ્રશ્ન -4 ઈ-બેંકિંગ એટલે શું ? ઈ-બેંકિંગનાં ફાયદા અને મર્યાદાઓની વિગતે ચર્ચા કરો. [15]
અથવા

પ્રશ્ન -4 ટૂંકનોંધ લખો:
1. મોબાઇલ બેંકિંગ
2. ECS ના ફાયદાઓ [15]

SEAT No. _____

No. of Printed Pages : 02

[3 & A-19] Sardar Patel University

BCom : Semester –III

Date: 24 /11/2017, Friday

Session: Morning

Time: 10.00 a.m. TO 12:00 p.m.

Subject/Course Title: Tax Procedure and Practice-III

Subject/Course Code: UB03CCOM06

Total Marks: 60

Note : (1) Figure to the right indicate full marks of the question .

(2) Show your calculation clearly

Q-1	A.)What is Wealth Tax? Write a brief note on Wealth Tax Act, 1957. B.) Write note on : Deemed Assets OR	[10] [05]																						
Q-1	Write notes on: 1.) Exempted Assets 2.) Net Wealth	[15]																						
Q-2	Explain Assessment and Post Assessment Procedure in detail. OR	[15]																						
Q-2	Shri Mahendrakumar is an Indian citizen.His assets and liabilities as on 31 st March 2016 were as under: <table><tr><th>Assets</th><th>Rs.</th></tr><tr><td>i.) Interest in HUF</td><td>2,50,000</td></tr><tr><td>ii.) A house in Ahmedabad used for his own residence</td><td>8,50,000</td></tr><tr><td>iii.)Urban land situated within 8 Km. of the local limits of a municipality. There is no restriction on construction of a building on this land</td><td>25,90,000</td></tr><tr><td>iv.)Shares of Ambica Mills Ltd.</td><td>2,10,000</td></tr><tr><td>v.)Fixed deposit in bank</td><td>1,40,000</td></tr><tr><td>vi.)Furniture (household)</td><td>1,75,000</td></tr><tr><td>vii.)Motor car for personal use</td><td>3,00,000</td></tr><tr><td>viii.)Cash on hand</td><td>2,00,000</td></tr><tr><td>Liabilities</td><td></td></tr><tr><td>Outstanding amount for loan taken for purchase of the house.</td><td>3,40,000</td></tr></table>	Assets	Rs.	i.) Interest in HUF	2,50,000	ii.) A house in Ahmedabad used for his own residence	8,50,000	iii.)Urban land situated within 8 Km. of the local limits of a municipality. There is no restriction on construction of a building on this land	25,90,000	iv.)Shares of Ambica Mills Ltd.	2,10,000	v.)Fixed deposit in bank	1,40,000	vi.)Furniture (household)	1,75,000	vii.)Motor car for personal use	3,00,000	viii.)Cash on hand	2,00,000	Liabilities		Outstanding amount for loan taken for purchase of the house.	3,40,000	[15]
Assets	Rs.																							
i.) Interest in HUF	2,50,000																							
ii.) A house in Ahmedabad used for his own residence	8,50,000																							
iii.)Urban land situated within 8 Km. of the local limits of a municipality. There is no restriction on construction of a building on this land	25,90,000																							
iv.)Shares of Ambica Mills Ltd.	2,10,000																							
v.)Fixed deposit in bank	1,40,000																							
vi.)Furniture (household)	1,75,000																							
vii.)Motor car for personal use	3,00,000																							
viii.)Cash on hand	2,00,000																							
Liabilities																								
Outstanding amount for loan taken for purchase of the house.	3,40,000																							

C.P.T.O.)

	Compute his net wealth for the A.Y 2017-18	
Q-3	Who is liable to pay Advance Tax? What is the installment and due date of Advance Tax? OR	[15]
Q-3	A.) Explain the procedure and rate of tax deducted at source on various payments. B.) Who and when the person is liable to deduct tax at source?	[10] [05]
Q-4	A.) Who can claim for refund and what is the time limit for claiming the refund? B.) Write a note on : Rectification of mistake(s) OR	[10] [05]
Q-4	Write notes on : 1.) Procedure for filing appeal 2.) Procedure for imposing penalties	[15]

—X—

[4/A-20]

Seat No.

No. of Printed Page : 1

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B. Com. (III Semester) Examination
Friday, 24th November 2017
10.00 am – 12.00 pm

UB03CCOM07 - Advertising Sales Promotion and Sales Management-III

Total Marks : 60

Q.1 Explain measuring sales and communication performance for Effectiveness of Advertising. (15)

OR

Q.1 What are the methods of measuring effectiveness? Explain each of them.

Q.2 Write short notes : (15)
(1) General Advertising
(2) Retail Advertising

OR

Q.2 Write short notes :
(1) Business Advertising
(2) Facilitating Institutions

Q.3 Explain the function and selections of Advertising Agency. (15)

OR

Q.3 Write short notes:
(1) Types of Agency organisation
(2) Agency Compensation

Q.4 Write a detailed note on Advertising in Non-Business Areas. (15)

OR

Q.4 Write short notes :
(1) Industrial advertising
(2) Rural advertising

SEAT No. _____

No. of Printed Pages : - 2

[A-3] SARDAR PATEL UNIVERSITY

B.Com (GEN/ HON) Examination, III Semester (CBCS, NC)
(2010 Batch)

Thursday, Date 30/11/2017

Session: Morning

Time: 10:00 AM to 12:00 PM

Subject code: UM03CCOM07

Subject Title: Managerial Economics- I

Total marks: 60

Note: 1. Figure to the right indicate full marks of the question.
2. Your answer should be precise and to the point.

Q-1) What do you mean by National Income? Explain the concepts of NNP, GNP. [15]

OR

Q-1) Discuss the trends of National Income growth and structure. [15]

Q-2) Explain the theory of demographic transition. [15]

OR

Q-2) (A) Discuss the population policy of India. [8]

(B) Discuss the sex composition and density of population. [7]

Q-3) What is poverty? Discuss its types and causes of poverty. [15]

OR

Q-3) Short Note on: [15]

a. National rural employment guarantee scheme

b. Changing dimension of unemployment

Q-4) What is importance of Indian agriculture in the economy. [15]

OR

Q-4) Discuss the national agriculture policy. [15]

(P.T.O.)

—X—

SARDAR PATEL UNIVERSITY

B.Com (GEN/ HON) Examination, III Semester (CBCS, NC)

Thursday, Date 30/11/2017

(2010 Batch)

Session: Morning

Time: 10:00 AM to 12:00 PM

Subject code: UM03CCOM07

Subject Title: Managerial Economics- I

Total marks: 60

નોંધ: * જમણી બાજુનાં આંક પ્રશ્નના પૂરાં ગુણભાર છે.

*તમારો જવાબ ચોકસાઈપૂર્વક અને મુદતસર ચર્ચો.

પ્રશ્ન-1) રાષ્ટ્રીય આવક એટલે શું? ચોખ્ખું રાષ્ટ્રીય ઉત્પાદન અને કુલ રાષ્ટ્રીય ઉત્પાદનનો ખ્યાલ સમજાવો. [15]

અથવા

પ્રશ્ન-1) રાષ્ટ્રીય આવકની વૃદ્ધિ અને માળખાનું વલણ ચર્ચો. [15]

પ્રશ્ન-2) વસ્તી તિષ્ઠીટક સિદ્ધાંત સમજાવો. [15]

અથવા

પ્રશ્ન-2) ક. ભારતની વસ્તીનીતિ ચર્ચો. [08]

ખ. જાતિય બંધારણ અને વસ્તી ગીચતા ચર્ચો. [07]

પ્રશ્ન-3) ગરીબી એટલે શું? તેનાં પ્રકાર અને કારણો ચર્ચો. [15]

અથવા

પ્રશ્ન-3) ટૂકનોંધ લખો: [15]

ક. રાષ્ટ્રીય ગ્રામીણ રોજગાર બાંહેધરી યોજના

ર. બેકારીનાં બદલાતા જતા પરિણામો

પ્રશ્ન-4) અર્થતંત્રમાં ભારતીય ખેતીનું શું મહત્વ છે. [15]

અથવા

પ્રશ્ન-4) રાષ્ટ્રીય ખેતીની નીતિ ચર્ચો. [15]

—X—

Roll No. _____
[3 & A-19]

No. of Pages: 02

SARDAR PATEL UNIVERSITY
BCOM (SEM-III) EXAMINATION

Thursday, 23 November, 2017

10:00 AM To 12:00 PM

UB03CCOM08- SMALL ENTERPRISE MANAGEMENT

Total Marks 60

Q.1 What is Small Industries? Explain uniqueness and Role of Small Scale Industry in India. (15)

OR

Q.1 Write note On (08)

(A) Selection of the Product (07)

(B) Preparation of Project Report

Q.2 Clarify statement Incentives and Subsidies. Discuss the needs and problems of Incentives in detail, list out various incentives scheme in operation. (15)

OR

Q.2 Write Note On: (08)

(A) Subsidy for Market Studies and Indigenous Technology (07)

(B) Transport Subsidies

Q.3 What is Finance? Discuss in detail financial institution problems in financing a small scale Industries. (15)

OR

Q.3 Write Note On: (08)

(A) Production Planning (07)

(B) Production Mix

Q.4 What is Manpower Planning? Discuss in detail Sources of Manpower and welfare measures. (15)

OR

Q.4 Write Note On (08)

(A) Causes and Remedies of Industrial Sickness (07)

(B) Settlement of Machineries

_____ X _____

C.P.T.O.)

SARDAR PATEL UNIVERSITY
BCOM (SEM-III) EXAMINATION

Thursday, 23 November, 2017

10:00 AM To 12:00 PM

UB03CCOM08- SMALL ENTERPRISE MANAGEMENT

Total Marks 60

Q.1 લઘુ ઉદ્યોગ એટલે શું? લઘુ ઉદ્યોગ ના લક્ષણો તથા ભારતીય અર્થતંત્ર માં લઘુ ઉદ્યોગ ના ફાળો વિશે ચર્ચા કરો. (15)

અથવા

Q.1 ટૂંકનોંધ લખો.

(અ) પ્રોડક્ટ ની પસંદગી વિશે નોંધ લખો. (08)

(બ) પ્રોજેક્ટ અહેવાલ તૈયાર કરવા વિશે નોંધ લખો. (07)

Q.2 પ્રોત્સાહન અને આર્થિક સહાય એટલે શું. પ્રોત્સાહન ની જરૂરિયાત અને મુશ્કેલી વિશે વિસ્તૃત માં ચર્ચા કરો. વિવિધ કાર્યરત પ્રોત્સન યોજના નો તૈયાર કરો. (15)

અથવા

Q.2 ટૂંકનોંધ લખો.

(અ) બજાર અભ્યાસ વિશે મળતી સહાય અને સ્વદેશી તકનીકી (08)

(બ) પરિવહન સહાય (07)

Q.3 નાણું એટલે શું? નાણાકિયા સંસ્થા દ્વારા લઘુ ઉદ્યોગ ને નાણાકીય સહાય કરવામાં પડતી મુશ્કેલી વિશે ચર્ચા કરો. (15)

અથવા

Q.3 ટૂંકનોંધ લખો.

(અ) ઉત્પાદન આયોજન (08)

(બ) ઉત્પાદન મિશ્રણ (07)

Q.4 માનવ શક્તિ આયોજન એટલે શું? માનવ શક્તિના વિવિધ સ્ત્રોતો તથા કલ્યાણ ના પગલા વિશે વિસ્તૃત માં ચર્ચા કરો. (15)

અથવા

Q.4 ટૂંકનોંધ લખો.

(અ) ઓદ્યોગિક બીમારી ના કારણો અને ઉપાયો (08)

(બ) ચંત્રો ની ગોઠવણી (07)

— X —

SEAT No. _____

B.Com Examination, Third Semester

Monday, Date: 27/11/2017

Session : Morning

Time :10.00 Am to 12.00 Pm

Subject / Course Code: UB03CCOM09

Subject / Couse Title : Computer In Business – III

Total Weightage/ Marks: 30

- Que : 1**
- (a) એકાઉન્ટીંગ સોફ્ટવેર શું છે? તેનો ઉપયોગ કરવાથી થતા ફાયદા જણાવો. (૪)
- (b) એકાઉન્ટના પ્રકાર સમજાવો. (૩)
- અથવા
- (a) ટેલી સ્ક્રીન ના Component સમજાવો. (૪)
- (b) ટેલીમાં કંપની બનાવવાના સ્ટેપ જણાવો. (૩)
- Que : 2**
- (a) Fixed Assets અને Indirect Expense ગ્રુપ વિશે સમજાવો. (૪)
- (b) ટેલીમાં Ledger બનાવવાના સ્ટેપ લખો. (૪)
- અથવા
- (a) Current Assets અને Indirect Income ગ્રુપ વિશે સમજાવો. (૪)
- (b) ટેલીમાં Sundry Debtors અને Sundry Creditors શું છે? સમજાવો. (૪)
- Que : 3**
- ટેલીના વિવિધ વાઉચર્સ વિશે સમજાવો. (૮)
- અથવા
- (a) Memo Voucher અને Post Dated Voucher વિશે સમજાવો. (૪)
- (b) Credit Note અને Debit Note વિશે સમજાવો. (૪)
- Que : 4**
- (a) ટેલીમાં આવતા વિવિધ રીપોર્ટ્સ વિશે માહિતિ આપો. (૪)
- (b) ટેલીમાં Day Book જોવા માટેના સ્ટેપ જણાવો. (૩)
- અથવા
- (a) ટેલીમાં Balance Sheet અને Cash Book વિશે સમજાવો. (૪)
- (b) ટેલીમાં Cash Flow Statement વિશે સમજાવો. (૩)

SEAT No. _____

Page No. _____ 02

B.Com Examination, Third Semester

Monday, Date: 27/11/2017

Session : Morning

Time :10.00 Am to 12.00 Pm

Subject / Course Code: UB03CCOM09

Subject / Course Title : Computer In Business – III

Total Weightage/ Marks: 30

- Que : 1 (a) What is Accounting Software? Explain the benefits of using it. (4)
(b) Explain types of accounts. (3)

OR

- (a) Explain Tally Screen Component સમજાવો. (4)
(b) Write steps to create a company in Tally. (3)

- Que : 2 (a) Explain about Fixed Assets and Indirect Expense group. (4)
(b) Write steps to create a Ledger in Tally. (4)

OR

- (a) Explain about Current Assets and Indirect Income group. (4)
(b) What is Sundry Debtors and Sundry Creditors in Tally? Explain. (4)

- Que : 3 Explain different vouchers of Tally. (8)

OR

- (a) Explain about Memo Voucher and Post Dated Voucher. (4)
(b) Explain about Credit Note and Debit Note. (4)

- Que : 4 (a) Give details about different reports available in Tally. (4)
(b) Write steps to view Day Book in Tally. (3)

OR

- (a) Explain about Balance Sheet and Cash Book in Tally. (4)
(b) Explain about Cash Flow Statement in Tally. (3)

C.P.T.O.)

SEAT No. _____

No. of Printed Page : 02

[5 & A-21] SARDAR PATEL UNIVERSITY

B.COM (3rd Semester) Examination

Friday 24th NOVEMBER 2017

10:00 A.M.-12:00 P.M

UB03CCOM10- Secretarial Practice -III

Total Marks: 60

Q-1. What is Allotment of shares ? State its Procedure and Explain irregular allotment. 15

Or

Q-1. State Secretary's duties regarding Allotment of share and write a note on private Placement of share/debenture. 15

Q-2. State legal provisions for listing of securities and Advantages of listing of securities. 15

Or

Q-2. Discribe procedure of Demanding call of share and Explain provisions of company law Regarding share calls. 15

Q-3. What is forfeiture of shares ? State legal provisions and procedure of forfeiture of Shares. 15

Or

Q-3. State effects of forfeiture of share and secretary's duties regarding forfeiture of Shares. 15

Q-4. What is Office management ? Explain its characteristics and functions 15

Or

Q-4. Explain importance of office management and give brief idea of modern office equipments. 15

C.P.T.O.)

— X —

SARDAR PATEL UNIVERSITY

B.COM (3rd Semester) Examination

Friday 24th NOVEMBER 2017

10:00 A.M.-12:00 P.M

UB03CCOM10- Secretarial Practice -III

કુલ ગુણ : 60

Q-1. શેર વહેંચણી એટલે શું ? તેની વિધિ જણાવો અને અનિયમિત શેર વહેંચણી સમજાવો.. 15

અથવા

Q-1. શેર વહેંચણી અંગે સેક્રેટરીની ફરજો જણાવો અને શેર કે ડિવેન્ચરની ખાનગી ધોરણે ફાળવણી વિષે નોંધ લખો. 15

Q-2. જામીનગીરીની નોંધણી અંગે કાયદાકીય જોગવાઈઓ જણાવો. અને જામીનગીરીની નોંધણીના ફાયદાઓ જણાવો. 15

અથવા

Q-2. શેરહપ્તા મંગાવવાની વિધિ વર્ણવો અને શેર હપ્તા મંગાવવા અંગે કંપનીધારાની જોગવાઈઓ સમજાવો. 15

Q-3. શેર જપ્તી એટલે શું ? શેર જપ્તીની વિધિ અને શેર જપ્તી અંગે કાયદાકીય જોગવાઈઓ જણાવો. 15

અથવા

Q-3. શેર જપ્તીની અસરો જણાવો અને શેર જપ્તી અંગે સેક્રેટરીની ફરજો જણાવો. 15

Q-4. કાર્યાલય સંચાલન એટલે શું ? તેના લક્ષણો અને કાર્યો સમજાવો. 15

અથવા

Q-4. કાર્યાલય સંચાલનનું મહત્વ સમજાવો અને આધુનિક કાર્યાલય સાધનો અંગે ટુકમાં પરિચય આપો. 15

————— X —————

[2/4/A-7 G] Seat No. _____

No. of printed page: 1

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B. Com. (III Semester) Examination
Tuesday, 05th December 2017
10.00 am – 12.00 pm

UB03CCOM01 - Materials and Production Management

Total Marks : 60

નોંધ: દરેક પ્રશ્નના ગુણ જમણી બાજુ દર્શાવેલ છે.

પ્ર.૧

(અ) માલ સામગ્રી સંચાલનનો અર્થ આપી તેના કાર્યક્ષેત્રની ચર્ચા કરો. (૦૮)

(બ) માલ સામગ્રી સંચાલનના ઉદ્દેશો કયા કયા છે ? (૦૭)

અથવા

પ્ર.૧

(અ) ઉત્પાદન કરતા એકમોમાં માલ સામગ્રી સંચાલનનું મહત્વ સમજાવો. (૦૮)

(બ) માલ સામગ્રી આયોજન એટલે શું ? માલ સામગ્રી આયોજનને અસર કરતા પરીબળોની ટૂંકમાં ચર્ચા કરો. (૦૭)

પ્ર.૨

(અ) ખરીદી એટલે શું ? ખરીદીનું મહત્વ સમજાવો. (૦૮)

(બ) યોગ્ય ખરીદીના સિદ્ધાંતોની ચર્ચા કરો. (૦૭)

અથવા

પ્ર.૨

(અ) વિવિધ સંસ્થાઓમાં ઉપયોગમાં લેવાતી ખરીદીની વિવિધ પદ્ધતિઓની ટૂંકમાં ચર્ચા કરો. (૦૮)

(બ) કેન્દ્રીત ખરીદી અને વિકેન્દ્રીત ખરીદી વચ્ચેનો ભેદ સમજાવો. (૦૭)

પ્ર.૩

(અ) ઉત્પાદન સંચાલનનો અર્થ આપી આધુનિક વેપાર જગતમાં ઉત્પાદક સંચાલકની કામગીરી અને જવાબદારીઓ સમજાવો. (૦૮)

(બ) નોંધ લખો : “ઉત્પાદન સંચાલનનું કાર્યક્ષેત્ર”. (૦૭)

અથવા

પ્ર.૩

(અ) ઉત્પાદન કરતા એકમોમાં ઉત્પાદન સંચાલનનું મહત્વ સમજાવો. (૦૮)

(બ) નોંધ લખો : “વિવિધ ઉત્પાદન પદ્ધતિઓ.” (૦૭)

પ્ર.૪

(અ) ઉદ્યોગોની સ્થાન પસંદગી એટલે શું ? સ્થાન પસંદગી કરવા માટે તેને અસર કરતા પરીબળો સમજાવો. (૦૮)

(બ) વસ્તુ વિન્યાસની વ્યાખ્યા આપો. વસ્તુ વિન્યાસની આકૃતિ દોરી તેના ફાયદા અને ગેરફાયદા સમજાવો. (૦૭)

અથવા

પ્ર.૪

(અ) કારખાના વિન્યાસ એટલે શું ? કારખાના વિન્યાસના ઉદ્દેશોની ચર્ચા કરો. (૦૭)

(બ) ટૂંકનોંધ લખો : (૧) કારખાના વિન્યાસના સિદ્ધાંતો (૦૪)

(૨) પ્રક્રિયા વિન્યાસ (૦૪)

SEAT No. _____
(2, 4 & A-7)

SARDAR PATEL UNIVERSITY

B.Com(Third Semester)Examination

Tuesday, 05th December, 2017.

10.00 a.m. to 12.00 p.m.

Materials and Production Management(UB03CCOM01)

Total Marks 60

NOTE:- Figures to the right indicate full marks of each question.

- 1(a) Give the meaning of Materials Management and Discuss the Scope of Materials Management. 8
- (b) What are the Objectives of Materials Management? 7
- OR
- 1(a) Explain the Importance of Materials Management in Manufacturing Industries. 8
- (b) What is Materials Planning? Discuss briefly factors affecting Materials Planning. 7
- 2(a) What is Purchasing? Explain the Importance of Purchasing. 8
- (b) Discuss the various Principles of Right Purchasing. 7
- OR
- 2(a) Briefly discuss the various methods of Purchasing practiced by various types of organization. 8
- (b) Differentiate between Centralized & Decentralized Purchasing. 7
- 3(a) Give the meaning of Production Management. Explain the Role and Responsibility of Production Manager in Modern Business World. 8
- (b) Write Note on: Scope of Production Management. 7
- OR
- 3(a) What is the Importance of Production Management in Manufacturing Unit? 8
- (b) Write Note on: Types of Production Process. 7
- 4(a) What is Plant Location? Explain the factors that must be considered while choosing a Plant Location. 8
- (b) Define Product Layout. Draw a sketch of such a layout and explain its merits and demerits. 7
- OR
- 4(a) What is Plant Layout? Discuss the objectives of Plant Layout. 7
- (b) Write short notes on:
1. Principles of Plant Layout. 4
2. Process Layout. 4

C.P.T.O.s)

*****X*****

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B. Com. (III Semester) Examination
Saturday, 25th November 2017

10.00 am – 12.00 pm

UB03ECOM01/13 - Advanced Accounting and Auditing - V

Total Marks : 60

Note : Figures to the right indicate full marks of the question paper.

- Q.1 From the following information, prepare profit and Loss Account of the company for the year ended on 31st March 2017 in the vertical form along with notes of vidit co. Ltd. (15)

Particulars	Rs.	Particulars	Rs.
Equity share capital Rs. 10 each	500000	Purchase	236000
Land and Building	300000	Sales Returns	5000
Sales	875000	Purchase Returns	16000
Interest on investment	7500	Bad debts	5000
Director's Fees	15000	Salaries	60000
Sundry debtors	100000	<u>Opening stock</u>	
Wages	26000	Raw materials	15000
Carriage inward	10000	Finished goods	5000
Advertisement Exps	8000	Administrative Exps.	40000
10% Debentures	100000	Interest on Bank	
Debenture interest	10000	overdraft	6000
P.F. contribution	10000		

Additional Information :

- (1) Closing stock is valued on 31-3-2017, Raw-material Rs. 40000 and finished goods Rs. 35000.
- (2) Depreciation to be provided at 10% on fixed assets. Land and Building includes the cost of Building Rs. 250000.
- (3) A provision for Bad and Doubtful debts is to be created at 8% on sundry debtors.
- (4) Outstanding salaries Rs. 12000.

OR

- Q.1 Draft the format as per Revised schedule VI of Balance Sheet in vertical form with imaginary figures and also prepare necessary notes. (15)

- Q.2 X Ltd was incorporated on 1st March 2016. The company took over the remaining business from 1st November 2015. Find out the profit up to incorporation from the information given below: (15)

- (1) Sales during the year amounted to Rs. 600000 out of which sales up to 1st March 2016 were Rs. 250000
- (2) Gross profit for the year was Rs. 210000.
- (3) Expenses debited to profit and Loss Account were as follows :

	<u>Rs.</u>		<u>Rs.</u>
Rent	9000	Advertisement	18000
Salaries	15000	Printing and Stationery	3600
Director's Fees	4800	Commission on sales	6000
Interest on debentures	5000	Bad debts	1500
Audit Fees	1500	(Which includes Rs. 1000	
Discount on sales	3600	relating to period after	
Depreciation	36600	incorporation)	
General Expenses	4800	Interest to vendors	3000
		(Up to 1 st May 2016)	

OR

- Q.2 Vrunda Ltd. was incorporated on 1st May 2016 to take over the running business of Shah Bros with effect from 1st January 2016. The certificate of commencement of Business was issued on 1st June 2016. Vrunda Ltd. has prepared its final accounts ending on 31st October 2016. From the following information, prepare a statement showing pre incorporation and post incorporation profit and show how you would utilise the pre incorporation profit? (15)

	<u>Rs.</u>		<u>Rs.</u>
Salaries	15500	Interest paid to Vendors	1800
Advertisement exps	2400	(up to 30-6- for 6 months)	
General Exps	3000	Depreciation	3500
Preliminary Exps	2750	Debenture interest	2340
Rent Received	4500	Rent up to June-2016	2400
Share transfer fees Received	60	(half yearly)	
Commission on sales at 1%	3000	Rent after 30 th June-2016	6000
		(Yearly)	
		Sales for first four months	75000
		Gross profit amounted to	120000

- Q.3 The Balance sheet of Nirasha Ltd as on 31st March 2017 reveled the following position. (15)

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
Share capital 50000, 6% cum. Pref.		Goodwill	90000
Shares of Rs. 10 each fully paid	500000	Land and Building	400000
10000 Equity Shares of Rs. 10 each		Plant and Machinery	400000
fully paid	1000000	Patents	200000
Debentures	200000	Furniture	40000
Debenture interest outstanding	20000	Stock	250000
Creditors	100000	Debtors	100000
Contingent Liability	--	Bank Balance	27000
Cum Pref. Dividend in arrears 220000		Preliminary expenses	13000
		Profit and Loss A/c	300000
	1820000		1820000

The company proved unsuccessful and a scheme for the reduction of capital was a dopted by the share holders and was approved by the court. The scheme provided for following.

- (1) Preference shares to be reduced to Rs. 6 and equity shares to be reduced by Rs. 6.
- (2) Debenture holders to waive their outstanding interest.
- (3) The preference share holders to waive their arrears of dividend and Rs. 25000 to be paid to them in lieu thereof
- (4) Goodwill, the profit and Loss A/c (Debit balance) preliminary expenses are to be written off.
- (5) The balance available to be utilised for writing down the value of assets as under

Liabilities	Rs.
Land and Building	100000
Plant and machinery	100000
Patents	150000
Furniture	20000

- (6) Provision for Baddebts to be made at 5% on debtors.
Pass journal entries giving effect to the above scheme and prepare a revised balance sheet.

OR

Q.3 The balance sheet of Anand Ltd. as on 31-3-2017 is as follows :

(15)

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
10% Pref. Shares of Rs. 100 each	150000	Goodwill	82000
Equity share of Rs. 10 each	500000	Land and Building	300000
12% Debentures	160000	Machinery	145000
Accrued interest on Debentures	19200	Investment	35000
Director's Loan	30000	Stock	145000
Creditors	144800	Debtors	40000
<u>Contingent Liability</u>		Bank Balance	147000
Claim against Company for Rs. 46000	--	Preliminary exps	24000
		Profit and Loss A/c	86000
	1004000		1004000

The following scheme of capital reduction was approved and implemented.

- (1) Preference shares to be reduced up to Rs. 90.
- (2) Equity shares to be written down by Rs. 3.
- (3) The debenture holders agreed to forgo their accrued interest and also agreed to accept a piece of land worth Rs. 80000 at Rs. 100000 as part payment.
- (4) The remaining land and building were valued at Rs. 250000.
- (5) Rs. 39000 were realised of investment.
- (6) Reconstruction expenses amounted to Rs. 15000.
- (7) It was decided that company had to pay the claim against itself. For this company adjusted the amount against the loan of a director of Rs. 30000.
- (8) Intangible assets are to be written off Draft journal entries in the books of Anand Ltd. Prepare Balance Sheet after Capital Reduction.

Q.4 National Co. Ltd. went into voluntary Liquidation on 31st December 2016. (15)
The Balances in its books on that date were.

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
6% cum pref. shares of Rs. 100 each fully paid	500000	Land and Building	250000
2500 Equity Shares of Rs. 100 each, Rs 75 paid up	187500	Plant and Machinery	625000
7500 Equity Shares of Rs. 100 each, Rs. 60 paid up	450000	Patents	100000
5% Mortgage Debenture	250000	Stock	137500
Debenture interest outstanding	12500	Sundry Debtors	275000
Creditors	362500	Cash and Bank	75000
	1762500	Profit and Loss A/c	300000
			1762500

The liquidator is entitled to commission of 3% on all assets realised and 2% on amounts distributed among unsecured creditors other than preferential creditors.

Creditors include preference creditors Rs. 37500 and a loan for Rs. 125000 secured by a mortgage on land and building. The preference dividends were in arrears for two years.

The assets realised as follows :

	Rs.
Land and Building	300000
Plant and Machinery	500000
Patents	75000
Stock	150000
Sundry Debtors	200000

The Expenses of liquidation amounted Rs. 27250. Prepare the liquidator's final Statement of Account.

OR

Q.4

(A) Bakul Ltd. went into voluntary liquidation. The details regarding liquidation are as follows. (10)

Share capital

2000, 8% preference shares of Rs. 100 each, fully paid.

'A' - 2000 Equity shares of Rs. 100 each, Rs. 75 paid up

'B' - 1600 Equity shares of Rs. 100 each, Rs. 60 paid up

'C' - 1400 Equity shares of Rs. 100 each, Rs. 50 paid up

Assets including machinery realised Rs. 420000

Liquidation expenses amount to Rs. 15000

Bakul Limited has borrowed a loan of Rs. 50000 from Patel Brothers against the mortgage of machinery (Which realised Rs. 80500). In the books of the company salaries of 4 (four) clerks for four months at a rate of Rs. 250 per month and Salaries of 4 (Four) Peons for three months at a rate of Rs. 150 per month are outstanding. In addition to this, the company's books show the creditors worth Rs. 79800. The liquidator is entitled to a commission of 2% on assets realised.

Prepare liquidator's statement of receipts and payments.

(B) Write note on - preferential creditors. (05)

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B. Com. (III Semester) Examination
Saturday, 25th November 2017
UB03ECOM01/13 - Advanced Accounting and Auditing – V
10.00 am – 12.00 pm

કુલ ગુણ : ૬૦

નોંધ : જમણી બાજુના આંકડા પ્રશ્નપત્રના પૂર્ણ ગુણ દર્શાવે છે.

પ્ર.૧ નીચે આપેલ માહિતી પરથી વિધિત કંપની લિમિટેડનું ૩૧મી માર્ચ ૨૦૧૭ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું નફા નુકશાન ખાતુ જરૂરી નોંધો સાથે ઉભા સ્વરૂપે તૈયાર કરો. (૧૫)

વિગત	₹	વિગત	₹
ઇકવિટી શેરહોલ્ડર દરેક ₹ ૧૦નો એક	૫૦૦૦૦૦	ખરીદી	૨૩૬૦૦૦
જમીન અને મકાન વેચાણ	૩૦૦૦૦૦	વેચાણ પરત	૫૦૦૦
વેચાણ	૮૭૫૦૦૦	ખરીદ પરત	૧૬૦૦૦
રોકાણ પર વ્યાજ	૭૫૦૦૦	ઘાલખાધ	૫૦૦૦
ડીરેક્ટર ફી	૧૫૦૦૦	પગાર	૬૦૦૦૦
પરચૂરણ દેવાદારો	૧૦૦૦૦૦	શરૂઆતનો સ્ટોક	
મજૂરી	૨૬૦૦૦	કાચો માલસામાન	૧૫૦૦૦
આવકમાલ ગાડા ભાડુ	૧૦૦૦૦	તૈયાર માલસામાન	૫૦૦૦
જાહેરાત ખર્ચ	૮૦૦૦	વહીવટી ખર્ચ	૪૦૦૦૦
૧૦% ડિબેન્ચર	૧૦૦૦૦૦	બેંક ઓવરડ્રાફ્ટનું વ્યાજ	૬૦૦૦
ડિબેન્ચર વ્યાજ	૧૦૦૦૦		
પ્રોવિડન્ટ ફંડમાં ફાળો	૧૦૦૦૦		

વધારાની માહિતી :

- (૧) તા. ૩૧-૦૩-૨૦૧૭ના રોજ કાચામાલનો આખરનો સ્ટોક ₹ ૪૦૦૦૦/- અને તૈયારમાલનો આખરનો સ્ટોક ₹ ૩૫૦૦૦/- છે.
- (૨) સ્થિર મિલકતો પર ૧૦% ઘસારો ગણવામાં આવે છે. જમીન અને મકાનમાં મકાનની કિંમત ₹ ૨૫૦૦૦૦/- સમાયેલ છે.
- (૩) પરચૂરણ દેવાદારો પર ૮% ઘાલખાધ અનામતની જોગવાઈ કરવાની છે.
- (૪) ચૂકવવાનો બાકી પગાર ₹ ૧૨૦૦૦/-.

અથવા

પ્ર.૧ પાકાસરવૈયાનાં ઉભા સ્વરૂપનું સુધારેલ પરિશિષ્ટ-VI મુજબ કાલ્પનિક આંકડાઓ સહિતો નમૂનો દર્શાવો તથા જરૂરી નોંધ તૈયાર કરો. (૧૫)

પ્ર.૨ X લિમિટેડ ૧ લી માર્ચ ૨૦૧૬ના રોજ સ્થાપવામાં આવી છે. કંપનીએ ૧ લી નવેમ્બર ૨૦૧૫ના રોજથી ઇંધો ખરીદેલ છે. ૩૧ મી ઓક્ટોબર ૨૦૧૬ના રોજ પૂરા થતા વર્ષની નીચે આપેલી વિતગ પરથી સ્થાપના પહેલાનો નફો શોધો. (૧૫)

(૧) વર્ષનું વેચાણ ₹ ૬૦૦૦૦૦ છે. જેમાંથી ૧ લી માર્ચ ૨૦૧૬ સુધીનું વેચાણ ₹ ૨૫૦૦૦૦ છે.

(૨) વર્ષનો કાચો નફો ₹ ૨૧૦૦૦૦ છે.

(૩) નફા નુકસાન ખાતે ઉભારેલ ખર્ચા નીચે મુજબ છે.

	₹		₹
ભાડુ	૬૦૦૦	જાહેરાત	૧૮૦૦૦
પગાર	૧૫૦૦૦	સ્ટેશનરી અને છપામણી	૩૬૦૦
ફિરેક્ટર ફી	૪૮૦૦	વેચાણ કમિશન	૬૦૦૦
ફિનેન્સરનું વ્યાજ	૫૦૦૦	ઘાલખાધ	૧૫૦૦
ઓડિટ ફી	૧૫૦૦	(જેમા ₹૧૦૦૦ સ્થાપના પછીનાને લગતી છે.)	
વેચાણ વટાવ	૩૬૦૦		
ઘસારો	૩૬૬૦૦	૧ લી મે ૨૦૧૬ સુધીનું વેચનારને વ્યાજ	૩૦૦૦
સામાન્ય ખર્ચા	૪૮૦૦		

અથવા

પ્ર.૨ ૧ લી જાન્યુઆરી ૨૦૧૬ના રોજથી શાહ બ્રધર્સનો ચાલુ ધંધો ખરીદી લેવા વૃન્દા લિમિટેડની ૧ લી મે (૧૫) ૨૦૧૬ના રોજ નોંધણી થયેલી, ધંધો શરૂ કરવાનું પ્રમાણપત્ર ૧ લી જૂન ૨૦૧૬ના રોજ મળ્યું હતું. વૃન્દા લિમિટેડે ૩૧મી ઓક્ટોબર ૨૦૧૬ સુધીના સમયના પ્રથમ હિસાબો તૈયાર કર્યા છે. નીચેની માહિતી પરથી નોંધણી પહેલાનો અને નોંધણી પછીનો નફો દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો. અને નોંધણી પહેલાના નફાનો તમે કેવી રીતે ઉપયોગ કરશો તે જણાવો.

	₹		₹
પગાર	૧૫૫૦૦	ધંધો વેચનારને વ્યાજ	૧૮૦૦
જાહેરાત ખર્ચા	૨૪૦૦	(૩૦મી જૂન સુધીનું છ માસનું)	
સામાન્ય ખર્ચા	૩૦૦૦	ઘસારો	૩૫૦૦
પ્રાથમિક ખર્ચા	૨૭૫૦	ફિનેન્સર વ્યાજ	૨૩૪૦
મળેલ ભાડુ	૪૫૦૦	૩૦મી જૂન ૨૦૧૬ સુધીનું ભાડુ	૨૪૦૦
શેર ટ્રાન્સફર ફી મળી	૬૦	(અર્ધ વાર્ષિક)	
વેચાણ પર કમિશન (૧%)	૩૦૦૦	૩૦ મી જૂન ૨૦૧૬ પછીનું ભાડુ (વાર્ષિક)	૬૦૦૦
		પ્રથમ ચાર માસનું વેચાણ હતું	૭૫૦૦૦
		કાચો નફો હતો.	૧૨૦૦૦૦

પ્ર. ૩ નિરાશા લિ.નું તારીખ: ૩૧મી માર્ચ ૨૦૧૭ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ હતું. (૧૫)

જવાબદારીઓ	રકમ (₹)	મિલકતો	રકમ (₹)
શેરમૂડી:		પાઘડી	૬૦૦૦૦
૫૦,૦૦૦ ૬%ના ક્યુ. પ્રેફ. શેર		જમીન અને મકાન	૪૦૦૦૦૦
દરેક ₹૧૦/-નો તેવા પૂરેપૂરા		પ્લાન્ટ અને યંત્રો	૪૦૦૦૦૦
ભરાયેલા	૫૦૦૦૦૦	પેટન્ટ	૨૦૦૦૦૦
૧,૦૦,૦૦૦ ઈક્વિટી શેર દરેક		ફર્નિચર	૪૦૦૦૦
₹૧૦/-નો તેવા પૂરેપૂરા		સ્ટોક	૨૫૦૦૦૦
ભરાયેલા	૧૦૦૦૦૦૦	દેવાદારો	૧૦૦૦૦૦
ફિનેન્સર્સ	૨૦૦૦૦૦	બેંકલિલક	૨૭૦૦૦
ફિનેન્સર વ્યાજના બાકી દેવા	૨૦૦૦૦	પ્રાથમિક ખર્ચા	૧૩૦૦૦
લેણદારો	૧૦૦૦૦૦	નફા-નુકસાન ખાતું	૩૦૦૦૦૦
સંભવિત દેવું: ક્યુ. પ્રેફ. શેર પર ચઢેલ કિવિડન્ડ - ૨૨૦૦૦૦/-			
	૧૮૨૦૦૦૦		૧૮૨૦૦૦૦

કંપની નિષ્ફળ સાબિત થઈ અને મૂડી ઘટાડાને લગતી એક યોજના શેરહોલ્ડરોએ સ્વીકારી જે ટ્રિબ્યુનલે માન્ય કરી. યોજનામાં નીચે મુજબ જોગવાઈઓ હતી.

(૧) પ્રેફરન્સ શેર રૂ ૬/- સુધી ઘટાડવા જ્યારે ઈક્વિટી શેરને રૂ ૬/-થી ઘટાડવા.

- (૨) કિબેન્ચર હોલ્ડરોએ તેમના વ્યાજની લેણી નીકળતી રકમ જતી કરવી.
- (૩) પ્રેફરન્સ શેર હોલ્ડરોએ તેમના પહેલ કિવિડન્ડના હક જતાં કરવાં અને તેના બદલામાં રૂ.૨૫૦૦૦/- રોકડા આપવા.
- (૪) ઉપર મુજબની યોજના અમલમાં મૂક્યા બાદ રહેતા મૂડી ઘટાડા ભંડોળનો ઉપયોગ મિલકતોની કિંમત ઘટાડવા નીચે મુજબ કરવો.
મિલકતો નીચે દર્શાવેલ કિંમતથી ઘટાડવી.
જમીન અને મકાન - રૂ.૧૦૦૦૦૦/- પ્લાન્ટ અને ચંત્રો - રૂ.૧૦૦૦૦૦/-
પેટન્ટ - રૂ.૧૫૦૦૦૦/- ફર્નિચર - રૂ.૨૦૦૦૦/-
- (૫) પાઘડી, નફા-નુકશાન ખાતું (ઉદાર બાકી) તેમજ પ્રાથમિક ખર્ચાની બાકી માંડી વાળવી.
- (૬) દેવાદારો પર ૫% લેખે ધાલખાધ અનામતની જોગવાઈ કરવી.
- ઉપરની યોજના અમલમાં મૂકવા જરૂરી આમનોંધ લખો અને સુધારેલ પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

અથવા

પ્ર. ૩ આનંદ લિ.નું તારીખ: ૩૧-૦૩-૨૦૧૭ના રોજનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ છે.

(૧૫)

જવાબદારીઓ	રકમ (₹)	મિલકતો	રકમ (₹)
૧૦%ના પ્રેફ. શેર દરેક રૂ.૧૦૦/- નો એક એવા	૧૫૦૦૦૦	પાઘડી	૮૨૦૦૦
ઈક્વિટી શેર રૂ.૧૦/-નો એક એવા	૫૦૦૦૦૦	જમીન અને મકાન	૩૦૦૦૦૦
૧૨%ના કિબેન્ચર્સ	૧૬૦૦૦૦	ચંત્રો	૧૪૫૦૦૦
કિબેન્ચર પર ચઢેલ વ્યાજ	૧૮૨૦૦	રોકાણો	૩૫૦૦૦
કિરેક્ટરની લોન	૩૦૦૦૦	સ્ટોક	૧૪૫૦૦૦
લેણદારો	૧૪૪૮૦૦	દેવાદારો	૪૦૦૦૦
સંભવિત દેવું: કંપની સામે		બેંકસિલક	૧૪૭૦૦૦
નુકશાનીનો દાવો - ૪૬૦૦૦/-	---	પ્રાથમિક ખર્ચા	૨૪૦૦૦
	૧૦૦૪૦૦૦	નફા-નુકશાન ખાતું	૮૬૦૦૦
			૧૦૦૪૦૦૦

નીચે મુજબની મૂડી ઘટાડાની યોજના સ્વીકારવામાં અને અમલમાં મૂકવામાં આવી.

- (૧) પ્રેફરન્સ શેર, શેર દીઠ રૂ.૮૦/- સુધી ઘટાડવાના છે.
- (૨) ઈક્વિટી શેર, શેર દીઠ રૂ.૩/- લેખે ઘટાડવાના છે.
- (૩) કિબેન્ચર હોલ્ડરો પોતાનું ચઢેલું વ્યાજ જતું કરવા સંમત થયા અને પોતાને લેણી થતી રકમની અંશતઃ ચૂકવણી પેટે રૂ.૧૦૦૦૦૦/-ની કિંમતે જમીનનો એક ટુકડો કે જેની ચોપડે કિંમત રૂ.૮૦૦૦૦/- છે તે લેવા સંમત થયા.
- (૪) બાકીની જમીન-મકાનની કિંમત રૂ.૨૫૦૦૦૦/- આંકવામાં આવી છે.
- (૫) રોકાણોનાં રૂ.૩૮૦૦૦/- ઉપજ્યા.
- (૬) પુનઃરચના ખર્ચ રૂ.૧૫૦૦૦/- થયો.
- (૭) કંપની સામે નુકશાની દાવાનું સંભવિત દેવું ચૂકવવાનું થયું. પરંતુ કંપનીએ એક કિરેક્ટર જેના રૂ.૩૦૦૦૦/- કંપનીના ચોપડે જમા હતા તેના પાસેથી આ નુકશાનીની રકમ કાપી લીધી.
- (૮) અદ્યક્ષ મિલકતો માંડી વાળવાની છે.
- કંપનીના ચોપડે જરૂરી આમનોંધ લખો. મૂડીઘટાડા ખાતું તૈયાર કરો અને મૂડીઘટાડા બાદનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો.

પ્ર. ૪ નેશનલ કંપની લિમિટેડનું તારીખ: ૩૧મી ડિસેમ્બર ૨૦૧૬ના રોજ સ્વૈચ્છિક ફડચામાં ગઈ તે તારીખનું તેનું પાકું સરવૈયું નીચે મુજબ હતું. (૧૫)

જવાબદારીઓ	રકમ (₹)	મિલકતો	રકમ (₹)
૬%ના ક્યુ. પ્રેક્. શેર દરેક ₹૧૦૦/-ના પૂરા ભરાયેલા	૫૦૦૦૦૦	જમીન અને મકાન	૨૫૦૦૦૦
૨૫૦૦ ઇક્વિટી શેર દરેક ₹૧૦૦/-		પ્લાન્ટ અને ચંત્રો	૬૨૫૦૦૦
શેરદીઠ ₹૭૫/- ભરાયેલા	૧૮૭૫૦૦	પેટન્ટ્સ	૧૦૦૦૦૦
૭૫૦૦ ઇક્વિટી શેર દરેક ₹૧૦૦/-		સ્ટોક	૧૩૭૫૦૦
શેરદીઠ ₹૬૦/- ભરાયેલા	૪૫૦૦૦૦	પરચૂરણ દેવાદારો	૨૭૫૦૦૦
૫% તારણવાળા કિબેન્યર્સ	૨૫૦૦૦૦	રોકડ અને બેંક	૭૫૦૦૦
કિબેન્યર વ્યાજના બાકી દેવાં	૧૨૫૦૦	નફા-નુકશાન ખાતું	૩૦૦૦૦૦
લેણદારો	૩૬૨૫૦૦		
	૧૭૬૨૫૦૦		૧૭૬૨૫૦૦

લિક્વિડેટરને મિલકતોની ઉપજના ૩% લેખે અને પસંદગીના લેણદારો સિવાયના બિનસલામત લેણદારોને ચૂકવેલ રકમનાં ૨% લેખે મહેનતાણું ચૂકવવાનું છે.

લેણદારોની રકમમાં ₹૩૭૫૦૦/-ના પસંદગીના લેણદારો અને ₹૧૨૫૦૦૦/-ની લોન કે જે જમીન અને મકાનનાં તારણ પર છે તેનો સમાવેશ થાય છે. પ્રેક્શન શેર કિપિડન્ડ છેલ્લાં બે વર્ષનું ચૂકવવાનું બાકી છે. મિલકતોનાં નીચે મુજબ ઉપજેલ છે.

જમીન-મકાન - ₹૩૦૦૦૦૦/- સ્ટોક - ₹૧૫૦૦૦૦/-

પ્લાન્ટ-ચંત્રો - ₹૫૦૦૦૦૦/- પરચૂરણ દેવાદારો - ₹૨૦૦૦૦૦/-

પેટન્ટ્સ - ₹૭૫૦૦૦/-

વિસર્જન ખર્ચ ₹૨૭૨૫૦/- થયો હતો.

લિક્વિડેટરનું છેવટનું આવક-જાવક પત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

પ્ર. ૪

(અ) બકુલ લિમિટેડ સ્વૈચ્છિક ફડચામાં ગઈ હતી. તેની ફડચા અંગેની વિગતો નીચે મુજબ છે. (૧૦)

૨૦૦૦, ૮% પ્રેક્શન શેર, દરેક ₹૧૦૦/-ના પૂરેપૂરા ભરાયેલ.

‘અ’-૨૦૦૦ ઇક્વિટી શેર, દરેક ₹૧૦૦/-ના, ₹૭૫/- ભરપાઈ થયેલ;

‘બ’-૧૬૦૦ ઇક્વિટી શેર, દરેક ₹૧૦૦/-ના, ₹૬૦/- ભરપાઈ થયેલ;

‘ક’-૧૪૦૦ ઇક્વિટી શેર, દરેક ₹૧૦૦/-ના, ₹૫૦/- ભરપાઈ થયેલ.

ચંત્રો સહિત મિલકતોના ઉપજયા ₹૪૨૦૦૦૦/-.

વિસર્જન ખર્ચ ₹૧૫૦૦૦/- થયો હતો.

બકુલ લિમિટેડ પટેલ બ્રધર્સ પાસેથી ₹૫૦૦૦૦/-ની લોન ચંત્રોના તારણ પર લીધી હતી (ચંત્રોના ₹૮૦૫૦૦/- ઉપજયા હતા). કંપનીના ચોપડામાં ૪ (ચાર) કારકુનનો માસિક ₹૨૫૦/- લેખે ચાર માસનો પગાર તથા ૪ (ચાર) પટાવાળાનો માસિક ₹૧૫૦/- લેખે ત્રણ માસનો પગાર ચૂકવવાનો બાકી હતો. આ સિવાય, કંપનીનાં ચોપડામાં ₹૭૯૮૦૦/-ના લેણદારો દર્શાવેલ છે.

લિક્વિડેટરને મિલકતોની ઉપજના ૨% લેખે મહેનતાણું ચૂકવવાનું છે. લિક્વિડેટરનું આવક-જાવકનું પત્રક તૈયાર કરો.

(બ) ટૂંકનોંધ લખો: પસંદગીના લેણદારો

(૦૫)

[A-3 Eng & Guj] Seat No. _____

No. of printed pages: 4

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B.Com (III Semester) (General & Honours) Examination
(2010 Batch)

Tuesday, 28 November 2017

10.00 am to 12.00 pm

UB03ECOM01/17 - Corporate Accounting

Note: Figurs to the right indicate full marks of the question paper.

Total Marks: 60

- Q.1 Draft a Balancesheet in Vertical form as at 31st March 2017 from the information of [15]
 Vrunda Ltd as required under Scheduled VI of the Companies Act. Also give notes
 required.

<u>Debit Balances</u>	<u>Rs.</u>	<u>Credit Balances</u>	<u>Rs.</u>
Long term advances	372000	Term loan secured	1000000
Staff advance	55000	(Current maturity 200000)	
Loose tools and stores	450000	Security premium	475000
Investment non current	225200	Loan from subsidiary	200000
Loss for the year	300000	company (Short Term)	
Trade receivables	1225000	Trade payables	1145000
Preliminary Exps	58000	Provision for taxation	170000
Cash on hand	75000	Provision for doubtful debts	20200
Bank Balance	200000	General reserve	2050000
Integible assets (WDV)	4600000	30000 Equity shares of	3000000
Finished goods	750000	Rs. 100 each	
Capital work in progress	200000	12% Cumulative preference	1000000
		shares of Rs. 100	
	9060200		9060200

OR

- Q.1 Prepare Profit & Loss Statement for the year ended on 31st March 2017 and [15]
 Balancesheet as at 31st March 2017 for B.J. Ltd. under schedule VI of the
 Companies Act-1956 with imaginary figures.
- Q.2 Give a brief idea about the methods used in analysis of financial statements. [15]

OR

- Q.2 What are financial statements ? State their characteristics and objectives. [15]
- Q.3 The following accounting informations of Ami Ltd are obtained as an 31-3-2017. [15]

	<u>Rs.</u>
Sales (60% credit)	300000
Cost of goods sold	<u>150000</u>
	150000
Administrative and Selling exp.	<u>50000</u>
Profit before tax	100000
Taxation (50%)	<u>50000</u>
Net Profit	50000

<u>Balancesheet as on 31-3-2017</u>			
<u>Liabilities</u>	<u>Rs.</u>	<u>Assets</u>	<u>Rs.</u>
10% Pref. Share Capital	200000	Fixed Assets	550000
Equity Share Capital	200000	Debtors	30000
Reserve and Surplus	100000	Stock	20000
10% Debentures	110000	Bank Balance	20000
Creditors	15000	Bills Receivable	10000
Bank Overdraft	10000	Preliminary Exps	10000
Bills Payable	3500		
O/s Salaries	1500		
	640000		640000

Opening stock was Rs. 30000, Assume 360 days in a year.

Compute the following ratio and give a brief comment on each.

- (1) Gross Profit Ratio (2) Net Profit Ratio (3) Current Ratio (4) Liquid Ratio
(5) Stock Turnover Ratio (6) Debtor's Ratio (7) Operating Ratio

OR

Q.3 From the following information calculate

- (A) (1) Gross Profit Ratio [10]
(2) Net Operating Ratio
(3) Net Profit Ratio

	<u>Rs.</u>
Net Sales	500000
Cost of goods sold	350000
Selling Exps	12000
Administrative Exps	8000
Interest income	5000
Loss on sale of old machine	12000

- (B) From the following information, determine opening and closing stocks. [05]
If stock turnover is 5 times, opening stock is Rs. 5000 less than the closing stock and average stock is Rs. 20000. Find out purchases.

Q.4 Patel Traders Ltd purchased a running business of a partnership from as on 1st January 2016. The company was incorporated on 1st May 2016. The following are the particulars for the year ended 31st December 2016. [15]

- (1) The sales for the whole year ended 31-12-2016 amounted to Rs. 2400000, out of which Rs. 400000 related to the period from 1-1-2016 to 1-5-2016.
(2) The trading account showed a gross profit of Rs. 960000.
(3) The following items appear in Profit on Loss account.
Director's Fees - Rs. 15000, Audit Fees - Rs. 7500
Rent on rates - Rs. 48000, Staff salaries - Rs. 120000
Bad debts - Rs. 20000 (Out of which Rs. 7000 related to debtors before 1-5-2016)
Debenture interest - Rs. 60000
Depreciation on Plant and Machinery - Rs. 36000
Preliminary expenses - Rs. 24000
General expenses - Rs. 18000
Commission on Sales - Rs. 36000
Printing and Stationery - Rs. 24000
From the above information, prepare a statement showing pre-incorporation profit and post-information profit.

OR

Q.4 What are pre incorporation profits ?

- (A) How do you calculate it ? [08]
(B) Give journal entries relating to profit prior to incorporation. [07]

[A-3-Guj] Seat No. _____

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B.Com (III Semester) (General & Honours) Examination
(2010 Batch)

Tuesday, 28 November 2017

10.00 am to 12.00 pm

UB03ECOM01/17 - Corporate Accounting

કુલ ગુણ: ૬૦

નોંધ: જમણીબાજુના આંકડા પ્રશ્નપત્રના પૂર્ણ ગુણ દર્શાવે છે.

પ્ર.૧ નીચે આપેલી માહિતી પરથી તા. ૩૧મી માર્ચ ૨૦૧૭ ના રોજનું વૃન્દા લિ. નું ઉભું પાકું સરવૈયું (૧૫)
 (પરિશિષ્ટ-૬) અનુસાર તૈયાર કરો અને જરૂરી નોંધ આપો.

ઉધારબાકી	રૂ.	જમા બાકી	રૂ.
લાંબાગાળાનું ધિરાણ	૩૭૨૦૦૦	સલામત ટૂંકાગાળાની લોન	૧૦૦૦૦૦૦
કર્મચારીને ધિરાણ	૫૫૦૦૦	(પાકતી તારીખ રૂ. ૨૦૦૦૦૦)	
છૂટા ઓજારો અને સ્ટોર્સ	૪૫૦૦૦૦	જામીનગીરી પ્રિમીયમ	૪૭૫૦૦૦
સ્થિર રોકાણો	૨૨૫૨૦૦	આનુશાંકિક કંપની પાસેથી લેન	૨૦૦૦૦૦
વર્ષ દરમિયાન ખોટ	૩૦૦૦૦૦	(ટૂંકાગાળાની)	
લેણી હુંડી	૧૨૨૫૦૦૦	દેવી હુંડી	૧૧૪૫૦૦૦
પ્રાથમિક ખર્ચા	૫૮૦૦૦	કરવેરાની જોગવાઈ	૧૭૦૦૦૦
ઠાથર પર રોકડ	૭૫૦૦૦	ઘાલમાલ જોગવાઈ	૨૦૨૦૦
બેંકમાં રોકડ	૨૦૦૦૦૦	સામાન્ય અનામત	૨૦૫૦૦૦૦
અદૃશ્ય મિલકતો	૪૬૦૦૦૦૦	રૂ. ૧૦૦ નો ચેક એવા	
(ઘટતી જતી બાકી)		૩૦૦૦૦ ઇકવીટી શેર	૩૦૦૦૦૦૦
તૈયાર માલ	૭૫૦૦૦૦	૧૨% ના ક્યુ. પ્રેફરન્સ શેર દરેક	
ચાલુ કામની મૂકીની બાકી	૨૦૦૦૦૦	રૂ. ૧૦૦ નો એક	૧૦૦૦૦૦૦
	૮૦૬૦૨૦૦		૮૦૬૦૨૦૦

અથવા

પ્ર.૧ લી. જે. લિ. નું કંપની ધારા ૧૯૫૬ અન્વયે ૩૧-૩-૨૦૧૭ ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ માટેનું નફા (૧૫)
 નુકશાનપત્રક તેમજ પાકું સરવૈયું કાલ્પનિક આંકડા સહિત તૈયાર કરો.

પ્ર.૨ નાણાંકીય પત્રકોનાં વિશ્લેષણમાં ઉપયોગી પદ્ધતિઓ વિશે ટૂંકમાં ખ્યાલ આપો. (૧૫)

અથવા

પ્ર.૨ નાણાંકીય પત્રકો એટલે શું ? તેના લક્ષણો અને હેતુઓ જણાવો. (૧૫)

પ્ર.૩ તા. ૩૧-૩-૨૦૧૭ ના રોજ અમી લિ. ની માહિતી નીચે મુજબ છે. (૧૫)

	રૂ.
વેચાણ (૬૦ % ઉધાર)	૩૦૦૦૦૦
વેચેલ માલની પડતર	૧૫૦૦૦૦
	૧૫૦૦૦૦
વહીવટી અને વેચાણ ખર્ચ	૫૦૦૦૦
કરવેરા પહેલાનો નફો	૧૦૦૦૦૦
કરવેરો (૫૦ %)	૫૦૦૦૦
ચોખ્ખો નફો	૫૦૦૦૦

તા. ૩૧-૩-૨૦૧૭ ના રોજનું પાકું સરવૈયું			
જવાબદારીઓ	રૂ.	મિલકતો	રૂ.
૧૦% પ્રેક. શેરમૂડી	૨૦૦૦૦૦	સ્થિર મિલકતો	૫૫૦૦૦૦
ઈક્વિટી શેરમૂડી	૨૦૦૦૦૦	દેવાદારો	૩૦૦૦૦
અનામતો	૧૦૦૦૦૦	સ્ટોક	૨૦૦૦૦
૧૦% ડીબેન્ચર	૧૧૦૦૦૦	બેંક સિલક	૨૦૦૦૦
લેણદારો	૧૫૦૦૦	લેણીહુંડી	૧૦૦૦૦
બેંક ઓવરડ્રાફ્ટ	૧૦૦૦૦	પ્રાથમિક ખર્ચા	૧૦૦૦૦
દેવીહુંડી	૩૫૦૦		
ચૂકવવાનો બાકી પગાર	૧૫૦૦		
	૬૪૦૦૦૦		૬૪૦૦૦૦

શરૂઆતનો સ્ટોક રૂ. ૩૦૦૦૦ હતો. વર્ષના ૩૬૦ દિવસો-ધારો.

નીચેના ગુણોત્તરો ગણો અને દરેક પર ટૂંકમાં અભિપ્રાય આપો.

(૧) કાચા નફાનો ગુણોત્તર (૨) ચોખ્ખા નફાનો ગુણોત્તર (૩) ચાલુ ગુણોત્તર

(૪) પ્રવાહિત ગુણોત્તર (૫) સ્ટોક ગુણોત્તર (૬) દેવાદારોનો ગુણોત્તર (૭) સંચાલન ગુણોત્તર

અથવા

પ્ર.૩ નીચે આપેલ માહિતી પરથી નીચેના ગુણોત્તરની ગણતરી કરો.

(અ) (૧) કાચા નફાનો ગુણોત્તર (૨) ચોખ્ખા સંચાલનનો ગુણોત્તર (૩) ચોખ્ખા નફાનો ગુણોત્તર (૧૦)

ચોખ્ખુ વેચાણ રૂ. ૫૦૦૦૦૦

વેચેલ માલની પડતર રૂ. ૩૫૦૦૦૦

વેચાણ ખર્ચા રૂ. ૧૨૦૦૦

વહીવટી ખર્ચા રૂ. ૮૦૦૦

વ્યાજની આવક રૂ. ૫૦૦૦

જૂના ચંત્ર વેચાણની ખોટ રૂ. ૧૨૦૦૦

(બ) નીચે આપેલ માહિતી પરથી શરૂઆતનો સ્ટોક અને આખરનો સ્ટોક શોધો. (૦૫)

જો સ્ટોક ગુણોત્તર ૫ (પાંચ) વખત છે. શરૂઆતનો સ્ટોક આખરના સ્ટોક કરતા રૂ. ૫૦૦૦ ઓછો છે. અને સરેરાશ સ્ટોક રૂ. ૨૦૦૦૦૦ છે. ખરીદી શોધો.

પ્ર.૪ પટેલ ટ્રેડર્સ લિ. એક ભાગીદારી પેઢીનો ધંધો તા. ૧-૧-૨૦૧૬થી ખરીદી લેવા માટે (૧૫)
તા. ૧-૫-૨૦૧૬ના રોજ નોંધવામાં આવી હતી. તા. ૩૧-૧૨-૨૦૧૬ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનાં
હિસાબો નીચે મુજબની હકીકતો રજૂ કરે છે.

(૧) તા. ૩૧-૧૨-૨૦૧૬ ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું વેચાણ રૂ. ૨૪૦૦૦૦૦ છે. જે પૈકી
રૂ. ૪૦૦૦૦૦ તા. ૧-૧-૨૦૧૬ થી તા. ૧-૫-૨૦૧૬ સુધીના સમયનું છે.

(૨) વેપારખાતુ રૂ. ૮૬૦૦૦૦નો કાચો નફો દર્શાવે છે.

(૩) નફાનુકશાન ખાતામાં નીચેની રકમનો સમાવેશ થાય છે.

ડિરેક્ટરોની ફી - રૂ. ૧૫૦૦૦, ઓડીટ ફી - રૂ. ૭૫૦૦, ભાડુ અને વેરા - રૂ. ૪૮૦૦૦,

કર્મચારીઓનો પગાર - રૂ. ૧૨૦૦૦૦, ધાલખાદ - રૂ. ૨૦૦૦૦ (રૂ. ૭૦૦૦ તા. ૧-૫-૨૦૧૬

પહેલાના સમયની હતી.), ડિબેન્ચર વ્યાજ - રૂ. ૬૦૦૦૦,

પ્લાન્ટ અને ચંત્રો પરનો ઘસારો - રૂ. ૩૬૦૦૦, પ્રાથમિક ખર્ચા - રૂ. ૨૪૦૦૦,

સામાન્ય ખર્ચા - રૂ. ૧૮૦૦૦, વેચાણ પર કમીશન - રૂ. ૩૬૦૦૦,

સ્ટેશનરી અને છપામણી ખર્ચા - રૂ. ૨૪૦૦૦

ઉપરની વિગતોના આધારે સ્થાપના પહેલાનો નફો અને સ્થાપના પછીનો નફો શોધો.

અથવા

પ્ર.૪ (અ) સ્થાપના પહેલાનો નફો એટલે શું? તમે તેની ગણતરી કેવી રીતે કરશો. (૦૮)

(બ) સ્થાપના પહેલાના નફા અંગેની આમનોંધો આપો. (૦૭)

SARDAR PATEL UNIVERSITY**B. Com. (III Semester) Examination (2010 Batch)****Wednesday, 29th November 2017****10.00 am – 12.00 pm****UB03ECOM02/18 - Advanced Cost Accounting****Total Marks : 60****પ્ર.૧**

- (અ) પડતરના હિસાબોના ફાયદા અને ગેરફાયદાઓની ચર્ચા કરો. (૧૦)
- (બ) નીચેના ઉદ્યોગોમાં પડતરની કઈ પદ્ધતિ ઉપયોગમાં લેવાય છે? (૦૫)
(૧) ઓઈલ રિફાઈનરી	(૪) ઈંટ ઉદ્યોગ
(૨) બાંધકામ ઉદ્યોગ	(૫) રોડ ટ્રાન્સપોર્ટ
(૩) પ્રિન્ટીંગ પ્રેસ	(૬) હોટલ

અથવા**પ્ર.૧**

- (અ) પડતર હિસાબી પદ્ધતિની રીતો અને પદ્ધતિઓ સમજાવો. (૧૦)
- (બ) નીચેના ઉદ્યોગોમાં પડતરની કઈ પદ્ધતિ ઉપયોગમાં લેવાય છે? (૦૫)
(૧) પેપર મીલ	(૪) ઈલેક્ટ્રીસીટી
(૨) રેલ્વે	(૫) અનાજ દળવાની મીલ
(૩) સિમેન્ટ ઉદ્યોગ	(૬) કોમ્પ્યુટર ઉદ્યોગ

પ્ર.૨

- (અ) મજૂર હેરફેરનો દર અર્થ સમજાવો તેના કારણો અને ઉપાયો વર્ણવો. (૧૦)
- (બ) એક કાર્ય પુરું કરવા માટે અમરે ૩૬ કલાક લીધા કલાકદીઠ મજૂરીનો દર રૂા. ૧૦ છે. રોવેન યોજના મુજબ તેને મજૂરીના કુલ ૪૩૨ રૂા. મળે છે. હેલ્સી યોજના મુજબ તથા કાર્ય વેતન મુજબ તેને મજૂરીની કેટલી રકમ મળે? (૦૫)

અથવા**પ્ર.૨**

- (અ) નીચે આપેલ માહિતી પરથી (૧૦)
(૧) પુનઃ વરદી સપાટી	(૪) સરેરાશ સપાટી
(૨) લઘુત્તમ સપાટી	(૫) ભય સપાટી
(૩) ગુરુત્તમ સપાટી	
- (૧) માલ મેળવતા લાગતો વધુમાં વધુ સમય ૪૫ દિવસ
 (૨) માલ મેળવતા લાગતો સરેરાશ સમય ૩૫ દિવસ
 (૩) માલ મેળવતા લાગતો ઓછામાં ઓછો સમય ૨૫ દિવસ
 (૪) તાત્કાલીક ખરીદી મેળવવા લાગતો વધુમાં વધુ સમય ૫ દિવસ
 (૫) એક દિવસનો વધુમાં વધુ વપરાશનો દર ૩૦ એકમો
 (૬) એક દિવસનો સરેરાશ વપરાશનો દર ૨૫ એકમો
 (૭) એક દિવસનો ઓછામાં ઓછો વપરાશ દર ૨૦ એકમો
 (૮) વરદી જથ્થો ૬૦૦ એકમો

- (બ) અમી લી. એ આપેલ માલસામાન ૧૨૦૦૦ એકમોના જથ્થામાં ખરીદે છે, જે છ માસનો પુરવઠો છે. એકમદીઠ પડતર રૂા. ૨૦ છે. વરદીદીઠ વરદી મૂકવાનો ખર્ચ રૂા. ૧૦૦ છે. વહન કરવાનો ખર્ચ ૨૫% છે. (૦૫)

આર્થિક વરદી જથ્થો શોધો.

- પ્ર.૩ નીચેની માહિતી પરથી ચંત્ર 'A' ના ચાંત્રિક કલાક દરની ગણતરી કરો. (૧૫)

- (૧) ચંત્રની કિંમત ૮૩૭૫૦
ચંત્રની ભંગાર કિંમત ૬૦૦૦
ચંત્ર ગોઠવવાનો ખર્ચ ૨૨૫૦
ચંત્ર ઉપયોગી આયુષ્ય ૮ વર્ષ
- (૨) કારખાનાનું ભાડુ + વેરા (માસીક) રૂા. ૫૦૦ કારખાનાની કુલ જગ્યામાં બીજા એક સરખા ત્રણ ચંત્રો ગોઠવોલા છે.
- (૩) ચંત્ર 'A'નું વીમા પ્રીમીયમ - ૦.૫% (ત્રીમાસીક)
- (૪) ચંત્ર 'A'નો પાવર વપરાશ રૂા. ૧૫૦૦૦ (વાર્ષિક)
- (૫) કારખાનાની વીજળી બત્તી રૂા. ૭૫૦ (બે મહિને)
કારખાનાના કુલ ૧૫ લાઈટના પોઈન્ટમાંથી ચંત્ર 'A' ૫ લાઈટના પોઈન્ટનો ઉપયોગ કરે છે.
- (૬) કામદારોનું વેતન (કામદાર દીઠ - માસીક) ૮૦૦
કારખાનામાં કુલ ત્રણ કામદારો છે, જેઓ બધા ચંત્રો પર સરખી દેખરેખ રાખે છે.
- (૭) કામદાર કલ્યાણખર્ચ (કામદાર દીઠ-વાર્ષિક) ૧૨૦૦
- (૮) સુપર વાઈઝર પગાર (માસીક) ૩૦૦૦
સુપરવાઈઝર પોતાનો ૩/૪ સમય બધા ચંત્રોના સુપરવિઝનમાં ગાળે છે.
- (૯) ચંત્ર 'A' નો ભાડા ખરીદ હપતાનું (વ્યાજ ૮૬૨-૫૦ સહિત) ૫૦૦૦ (છ માસિક)
- (૧૦) ચંત્ર 'A' નો સમારકામ નિભાવખર્ચ (ઉપયોગી આયુષ્ય દરમ્યાન) રૂા. ૨૦૦૦૦
- (૧૧) ચંત્ર 'A' નો પાવરનો વપરાશ કલાકદીઠ ૨ યુનિટ છે. યુનિટનો ભાવ રૂા. ૧-૫૦ છે.

અથવા

- પ્ર.૩ એક કારખાનામાં ત્રણ ઉત્પાદન વિભાગો A, B અને C તથા બે સેવા વિભાગ D અને E છે. (૧૫)

૨૦૧૫ના વર્ષ દરમ્યાન ખર્ચની વિગતો નીચે મુજબ છે.

પરોક્ષ મજૂરી	૧૩૦૦	કામદાર રાજ્ય વીમા યોજના ફાળો	૬૫૦
વીમો	૩૩૦૦	ઘસારો	૧૬૫૦૦
કેન્ટીન ખર્ચા	૬૦૦૦	પાવર	૮૦૦૦
વીજળી બત્તી	૨૦૦૦	કારખાના મેનેજર પગાર	૧૮૦૦૦
ભાડુ + વેરા	૫૦૦૦		

અન્ય માહિતી :

વિગત	A	B	C	D	E
વીજળી પોઈન્ટ	૬	૫	૪	૩	૨
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	૪૫૦૦	૪૦૦૦	૨૮૦૦	૧૨૦૦	૪૦૦
ચંત્ર કિંમત	૭૨૦૦૦	૪૮૦૦૦	૩૬૦૦૦	૧૨૦૦	૧૨૦૦
ચંત્ર હોર્સ પાવર	૪	૬	૨	-	-
રોકેલ જગ્યા (ચો.ફૂટ)	૬૦૦	૪૦૦	૫૦૦	૩૦૦	૨૦૦
કારખાના મેનેજરે આપેલ સમયનું પ્રમાણ	૫	૪	૩	૨	૧
કામદારની સંખ્યા	૫	૬	૪	૩	૨

સેવા વિભાગો D અને E નો લાભ અન્ય વિભાગોને નીચે મુજબના પ્રમાણમાં લીધો છે.

વિગત	A	B	C	D	E
D	૨૦%	૩૦%	૪૦%	--	૧૦%
E	૩૦%	૪૦%	૩૦%	--	--

૧. શીરોપરી ખર્ચની જુદા જુદા વિભાગો વચ્ચે ફાળવણી.

૨ સેવા વિભાગના ખર્ચની ઉત્પાદન વિભાગો વચ્ચે ફાળવણી દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો.

પ્ર.૪ શીવમ લી. એ ૨૦૧૫ના વર્ષમાં ૧૦૦૦ ટી.વી. બનાવ્યા અને વેચ્યા, તેમના વેપાર અને નફાનુકશાન ખાતાની તારીજ નીચે મુજબ છે.

(૧૫)

માલ સામગ્રી પકતર	૧૬૦૦૦૦	વેચાણ	૮૦૦૦૦૦
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	૨૪૦૦૦૦		
ઉત્પાદન ખર્ચા	૧૦૦૦૦૦		
કાચો નફો	૩૦૦૦૦૦		
	૮૦૦૦૦૦		૮૦૦૦૦૦
સંચાલન સ્ટાફ પગાર	૧૨૦૦૦૦	કાચો નફો	૩૦૦૦૦૦
ભાડુ + વેરા	૨૦૦૦૦		
સામાન્ય ખર્ચા	૪૦૦૦૦		
વેચાણ ખર્ચા	૬૦૦૦૦		
ચોખ્ખો નફો	૬૦૦૦૦		
	૩૦૦૦૦૦		૩૦૦૦૦૦

૨૦૧૬ના વર્ષ માટે નીચે મુજબ અંદાજવામાં આવ્યું.

(૧) ઉત્પાદન અને વેચાણ ૧૨૦૦ ટી.વી.નું થશે.

(૨) પાછલા વર્ષ કરતાં માલસામાનના ભાવમાં ૧૦% વધારો થશે.

(૩) મજૂરીનો દર ૫% વધશે.

(૪) ઉત્પાદન ખર્ચમાં માલસામાન અને મજૂરીના સંયુક્ત ખર્ચના પ્રમાણમાં વધારો થશે.

(૫) એકમટીઠ વેચાણ ખર્ચમાં કોઈ ફેરફાર થશે નહીં.

(૬) બીજા ખર્ચમાં ઉત્પાદનમાં વધારાની અસર થશે નહીં.

તમારે વેચાણ કિંમત પર ૧૦% નફો મળે તે રીતે ૨૦૧૬ દરમિયાન ટી.વી.નો બજાર ભાવ કેટલો રાખવો તે દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો.

અથવા

પ્ર.૪ એક ઉત્પાદક તા. ૩૧-૧૨-૨૦૧૭ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું વેપાર અને નફાનુકશાન ખાતુ તમને આપે છે.

(૧૫)

માલ સામાન	૫૮૩૦૦	વેચાણ	૧૫૦૦૦૦
ઉત્પાદક મજૂરી	૩૭૨૨૦	તૈયાર માલ સ્ટોક	૩૬૨૫
કારખાના ખર્ચા	૨૮૧૧૦	અર્થ તૈયાર માલ	
કાચો નફો	૪૧૦૫૫	માલ સામાન ૫૬૦૦	
		મજૂરી ૩૧૨૦	
		કારખાના ખર્ચા ૨૩૪૦	૧૧૦૬૦
	૧૬૪૬૮૫		૧૬૪૬૮૫
વહીવટી ખર્ચા	૨૭૩૦૦	કાચો નફો આગળ લાવ્યા	૪૧૦૫૫
ચો. નફો	૧૩૭૫૫		
	૪૧૦૫૫		૪૧૦૫૫

કુલ ૩૧૦૦ એકમનું ઉત્પાદન થયું હતું જે પૈકી ૩૦૦૦ એકમો વર્ષ દરમિયાન વેચાયા હતા. પડતરના હિસાબો બતાવે છે કે કારખાનાનો પરોક્ષ ખર્ચ એકમ દીઠ ૮.૨૫ લેખે અને વહીવટી ખર્ચા ૯ રૂા. લેખે ગણવામાં આવે છે. પડતરના હિસાબો રૂા. ૧૪૨૫૦નો નફો બતાવે છે.

ઉપરની વગતો પરથી

(૧) કારખાના પરોક્ષ ખર્ચ ખાતુ

(૨) વહીવટી પરોક્ષ ખર્ચ ખાતુ

(૩) પડતરના હિસાબો તથા નાણાંકીય હિસાબો મુજબ નફાની મેળવણી દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો.

[A-4 Eng] Seat No. _____

No. of printed pages: 3

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B.Com (III Semester) (2010 Batch) (General & Honours) Examination
Wednesday, 29 November 2017
10.00 am to 12.00 pm
UB03ECOM02/18 - Advanced Cost Accounting

Note: Figures to the right indicate full marks of the question paper.

Total Marks: 60

- Q.1 (A) Discuss the advantages and limitation of Cost Accounting. [10]
(B) Give the proper methods of Costing of the following industries. [05]
(1) Oil Refinery (2) Construction Industries (3) Printing Press
(4) Brick Works (5) Road Transport (6) Hotels

OR

- Q.1 (A) Explain the Techniques and Methods of Cost Accounting. [10]
(B) Give the proper methods of Costing of the following industries. [05]
(1) Paper Mill (2) Railway Transport (3) Cement Industry
(4) Electricity (5) Flour Mill (6) Computer Industry

- Q.2 (A) Explain the meaning of Labour Turnover rate ? Narrate it's causes and measures. [10]
(B) Amar has taken 36 hours to complete 4 job. The wage rate per hour is Rs. 10. If he has received Rs. 432 as total wages according to Rowan plan what would be the amount of wages earned by him according to Halsey plan and piece wage plan. [05]

OR

- Q.2 (A) From the following information calculate [10]
(1) Re Order Stock Level
(2) Minimum Stock Level
(3) Maximum Stock Level
(4) Average Stock Level
(5) Danger Stock Level
(1) Maximum delivery Period 45 days
(2) Average delivery Period 35 days
(3) Minimum delivery Period 25 days
(4) Maximum delivery Period for Emergency purchase 5 days
(5) Maximum rate of consumption per day 30 units
(6) Average rate of consumption period 25 units
(7) Minimum rate of consumption per day 20 units
(8) Ordering Quantity 600 units
(B) Ami Ltd purchases a given material in quantity of 12000 units. Which is its consumption for 6 months cost per unit is Rs. 20 Cost of Placing an Order is Rs. 100 Cost of Storing is 25%. [05]
Calculate Economic Order Quantity

- Q.3 Calculate the machine hour rate in respect of Machine 'A' from the following information. [15]
(1) Price of the Machine - Rs. 83750
Scrap value of the machine - 6000
Installation charges - 2250
Useful life of the machine - 8 years

- (2) Rent and rates of the factory
Per month Rs. 500
Three other similar machines are arranged in the total space of the factory.
- (3) Insurance premium of Machine 'A'
0.5 % (Per three months)
- (4) Power consumption of Machine 'A'
Rs. 15000 (Per annum)
- (5) Electricity for the factory
Rs. 750 (Per two months)
Machine 'A' is using 5 High points out of total 15 light points in the factory.
- (6) Wages of workers
(Per worker per annum) Rs. 800
There are three workers in the factory who look after all the machines equally.
- (7) Labour Welfare Expenses
(Per worker per annum) 1200
- (8) Supervisor's Salary
(Per month) Rs. 3000
Supervisors spends 3/4 of his time in supervision on the machine.
- (9) Hire purchase installment of machine 'A'
(Including interest Rs. 862=50)
Rs. 5000 (Per Six Months)
- (10) Repairing and Maintenance of machine 'A'
(During useful life) Rs. 20000
- (11) Power consumption of Machine 'A' is 2 units per hour Rate per hour is Rs. 1=50.

OR

- Q.3 In a factory there are three production departments A, B and C and two service [15]
department D and E. The details of the expenses during 2015 are as under :

	<u>Rs.</u>
Indirect Wages	1300
Insurance	3300
Canteen expenses	6000
Lighting	2000
Rent and Rates	5000
Contribution to ESI	650
Depreciation	16500
Power	9000
Factory Manager Salary	18000

Particulars	A.	B.	C.	D.	E.
Lighting Points	6	5	4	3	2
Direct Wages (Rs.)	4500	4000	2900	1200	400
Cost of Machine	72000	48000	36000	1200	1200
Horse Power of Machine	4	6	2	--	--
Space Occupied (Sq. ft.)	600	400	500	300	200
Proportion of time devoted by factory manager	5	4	3	2	1
No. of Workers	5	6	4	3	2

The benefit of service department D and E is derived by the other departments in the following proportion

Particulars	A	B	C	D	E
Dept. D	20 %	30 %	40 %	--	10 %
Dept. E	30 %	40 %	30 %	--	--

Prepare as statement showing :

- (1) Distribution of overheads to various department.
- (2) Distribution of expenses of service department to production department.

Q.4 Shivam Ltd manufactured and sold 1000 TV in the year 2015. Its summarized trading and profit loss A/c. for the year 2015. [15]

To cost of Material	160000	By Sales	800000
To Direct Wages	240000		
To Manufacturing Charges	100000		
Gross Profit	300000		
	<u>800000</u>		<u>800000</u>
Mgt. and Staff Salaries	120000	By Gross Profit	300000
Rent Rates and Insurance	20000		
General Exp.	40000		
Selling Exp.	60000		
Net Profit	60000		
	<u>300000</u>		<u>300000</u>

For the year 2016 its is estimated that

- (1) The out put and sales will be of 1200 TV.
- (2) Price of Material will rise by 20 %.
- (3) Wage rate will rise by 5 %.
- (4) Manufacturing charges will increase in proportion to the combined cost of material and wages.
- (5) Selling expenses per unit will remain unchanged.
- (6) Other expenses will remain unaffected by the rise in output.

Prepare a statement showing the price at which TV to be manufactured in 2015 should be marketed so as to show a profit of 10 % on selling price.

OR

Q.4 The following is the Trading and Profit and Loss A/c. of a manufacturer of the year ended 31st March 2015. [15]

To material consumption	58300	By sales	150000
Direct Wages	37220	By Closing Stock	
Work Expenses	28110	of Finished Goods	3625
Gross Profit	41055	Work in Progress	
		Material - 5600	
		Wages - 3120	
		Work Exp. - 2340	11000
	<u>164685</u>		<u>164685</u>
To Administration Exp.	27300	By Gross Profit	41055
Net Profit	13755		
	<u>41055</u>		<u>41055</u>

During the year 3100 articles were manufactured out of which 3000 articles have been sold.

The costing records show that works expenses worked out at Rs. 8.25 per articles and Administrative Exp. at Rs. 9 per articles. The costing books show a net profit of Rs. 14250.

Prepare :- Works overhead, admini. overhead A/c.

- Reconciliation Account

SEAT No. _____

No. of Printed Page : 01

[7]

SARDAR PATEL UNIVERSITY
SYBCOM -EXAMINATION
SEMESTER-III

Saturday, 25th November, 2017

10.00 A.M TO 12.00 P.M.

SUBJECT: RETAIL MARKETING

CODE: UB03ECCOM05

- Note: 1. Figure to the right indicates full marks.
2. All questions carry equal marks.

Total Marks: 60
(15)

Q.1 Differentiate between organised retailing and unorganised retailing.

OR

Q.1 Discuss trends in retailing with examples. (15)

Q.2 Explain inventory management in retailing. (15)

OR

Q.2 Discuss factors affecting retail location. (15)

Q.3 What are the different factors would you consider while developing integrated marketing communication? (15)

OR

Q.3 Discuss importance of customer service in retailing. (15)

Q.4 What is retail marketing research? Discuss process of retail marketing research. (15)

OR

Q.4(a) Write a note on primary data (07)

(b) Write a note on retail information system (08)

—X—

SEAT No. _____

[5] SARDAR PATEL UNIVERSITY

VALLABH VIDYANAGAR – 388 120

B.Com THIRD SEMESTER (CBCS) EXAMINATION

THURSDAY, NOVEMBER 30, 2017

UB03ECOM06 RURAL MARKETING

TIME: 10.00 A.M. TO 12.00 P.M.

TOTAL MARKS: 60

Note: Figures to the right indicate marks.

Draw diagrams and cite examples wherever necessary.

Q.1 Explain the concept of Rural Marketing and Discuss the nature of rural market. (15)

OR

Q.1 Discuss the scope and the importance of Rural Marketing. (15)

Q.2 Explain the factors affecting consumer behavior. (15)

OR

Q.2 Describe in detail the Consumer Buying Decision Process. (15)

Q.3 Elucidate the concept and the significance of Product Strategy. Briefly Explicate Product Mix Decision. (15)

OR

Q.3 Describe the stages of new product development process. (15)

Q.4 Clarify the concept of Pricing and explain Pricing Objectives. (15)

OR

Q.4 Write a note on: (15)

(a) Pricing Methods

(b) Distribution and Promotion Decision affecting Rural Marketing.

X

[8 / A-19]

SARDAR PATEL UNIVERSITY

SEAT No. _____

NOVEMBER 2017

No. of Printed Pages ; 1

SEMESTER –III B.COM

CODE- UB03ECOM09

BM-V (MARKETING MANAGEMENT – D)

DATE: 25/11/2017

TIME: 10:00 a.m. To 12:00 p.m.

DAY: SATURDAY

TOTAL MARKS: 60

NB: All question carry equal Marks

Q 1 What do you mean by Marketing and Marketing Management? Explain its significance in detail with examples. (15)

OR

Q 1 What do you mean by Marketing Management? Explain its functions in detail (15)

Q 2 What do you mean by Product? Explain product mix in detail (15)

OR

Q 2 “Development of New Product creates win win situation for the marketer” do you agree? Comment it. Explain its procedure in detail (15)

Q 3 What do you mean by Pricing? Explain its purpose in detail (15)

OR

Q 3 Price is like powerful weapon in the hands of marketer who itself capable of beating the opponents, do you agree? Explain its different techniques in detail with suitable illustration. (15)

Q 4 Write a note on: Kinds of Channel of Distribution (15)

OR

Q 4 Write a note on: Factors affecting channel of distribution (15)

— x —

[6/A-6]

Seat No. _____

No. of printed page: 1

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B.Com. (III Semester) Examination
Thursday, 30th November 2017
10.00 am – 12.00 pm
UB03ECOM10 : BM-VI (Marketing Management-II)
Total Marks : 60

Q.1 Explain the various core concepts of Marketing. (15)

OR

Q.1 Write short notes : (15)

- (A) Marketing Mix
- (B) Marketing Environment

Q.2

- (A) Discuss the factors affecting consumer behaviour. (08)
- (B) Explain the buying decision process. (07)

OR

Q.2 What is Market Segmentation? Explain its bases. (15)

Q.3

- (A) Explain the stages of Product Life Cycle. (08)
- (B) Classification of products. (07)

OR

Q.3 Write short notes : (15)

- (1) Importance of branding and packaging.
- (2) New product development process.

Q.4 Explain the meaning and importance of Marketing Communication. (15)

OR

Q.4 Discuss the various pricing methods and its strategies. (15)

[૧/૧-૨૦]

SARDAR PATEL UNIVERSITY

SEAT No. _____

No. of Printed Pages : 1

B. Com. (CBCS) (III Semester) Examination

25th November 2017 (Saturday)

10:00 A.M. - 12:00 P.M.

UB03ECOM11: ADVANCED BANKING – V

Total Marks: 60

૧. ૧૮૮૧ થી ૨૦૧૪ સુધી નો ભારતીય બેંકિંગનો અતથી ઇતિ સુધીનો ઇતિહાસ ચર્ચો. (15)
અથવા
૧. ભારતીય બેંકોનું માળખું તેના વિવિધ અંગો દ્વારા વિસ્તૃત રીતે સમજાવો. (15)
૨. ગ્રાહક સુરક્ષા ધારો - ૧૯૮૬ વિસ્તૃત રીતે સમજાવો. (15)
અથવા
૨. (અ) નોડલ આફિસર વિષે સમજ આપો. (15)
(બ) બેંકિંગ લોકપાલ યોજના ૨૦૦૬નો ધારો સમજાવો.
૩. ભારતીય બેંકિંગનું આંતરિક વ્યવસ્થાતંત્ર અને સંચાલન વ્યવસ્થાની નાંધ લખો. (15)
અથવા
૩. બેંકોમાં સલામતી અને સુરક્ષા વધારવાના સાધનો જણાવી તેની ઉપયોગીતા વર્ણવો. (15)
૪. (અ) જામીનગીરીની ચકાસણી કરવાની રીતો જણાવો. (15)
(બ) ઇ ગ્રાહકના લક્ષણો લખી સમજાવો.
અથવા
૪. બેંકિંગક્ષેત્રે થયેલા સુધારાના સંદર્ભમાં “બેંકિંગ કાયદાઓની ચાલી” વિશે વિસ્તૃત સમજાવો. (15)

SEAT No. _____

No. of Printed Pages : 01

[7&A-7] SARDAR PATEL UNIVERSITY

B. Com. (CBCS) (IIIrd Semester) Examination

30th November 2017 (Thursday)

10.00 A.M. - 12.00 P.M.

UB03ECOM12: ADVANCED BANKING - VI

Total Marks: 60

૧. ૧૯૬૯ થી ૨૦૧૪ માં કયાં કયાં ક્ષેત્રોને બેંકોએ અગ્રતાનુક્રમી ક્ષેત્રો ગણાવ્યા છે? (15)
અથવા
૧. 'ભારતીય પ્રવાના વિકાસમાં બેંકોનો મહત્વનો ફાળો છે.' - સમજાવો. (15)
૨. ગુજરાતમાં બેંક દ્વારા કયા પ્રકારની ડિપોઝીટ બહાર પાડવામાં આવે છે તેનું વિશ્લેષણ કરો. (15)
અથવા
૨. ધિરાણ મેળવવા માટે જરૂરી એવા ધિરાણ માટેના ફોર્મની ચાટી જણાવો. (15)
૩. તમે કરેલ જાહેરક્ષેત્રની બેંકની મુલાકાતનો અહેવાલ રજૂ કરો. (15)
અથવા
૩. ભારતીય રાષ્ટ્રિયકૃત બેંકોમાંથી ધિરાણ મેળવવા ધિરાણ પાત્રતાના નિયમો અને તે માટેના દસ્તાવેજો ટૂંકમાં સમજાવો. (15)
૪. ભારતીય બેંકો દ્વારા સામાજિક જવાબદારીનું વહન કેવી રીતે થાય છે તે સમજાવો. (15)
અથવા
૪. જાહેરક્ષેત્રની બેંકોની કામગીરી જણાવો. (15)

—X—

SEAT No. _____

No. of Printed Page : 04

SARDAR PATEL UNIVERSITY

[3]

S.Y. B.COM. III-SEM (Honours) (Corporate Banking and Insurance)

EXAMINATION, NOV/DEC 2017

25 NOVEMBER, 2017, SATURDAY

10.00 To 12.00 PM

SUBJECT: LAW AND PRACTICE OF BANKING

UBO3ECOM15

Max Marks: 60

Q.1 (A) Explain the Procedure to Opening an Account in Bank.	08
(B) Who (different types of customers) can open the Bank Account? Explain in depth.	07
OR	
Q.1 (A) Write a note on stop payment.	07
(B) Dishonor of Cheque: Meaning and Reasons.	08
Q.2 (A) What is "crossing of cheque"? Explain various types of crossing on Cheque.	15
OR	
Q.2 (A) What is "ENDORSEMENT" Negotiable Instrument Act, 1881? Its features and	
Various types of endorsement.	15
Q.3 (A) What do you mean by "Paying Banker"? Explain with specimen.	
With Various DUTIES of "Paying Banker".	15
OR	
Q.3 (A) Note on: Banker –customer relationship.	07
(B) Termination of banker –customer relationship.	08
Q.4 Write any ONE	15
(A) Merchant banking and its functions.	
(B) Safe deposit facility offered by Bank.	

—X—

Session : Morning

Time :10.00 Am to 12.00 Pm

Subject / Course Code: UB03ECOM17 – Computer Applications V

Subject / Course Title : Computerised Accounting System

Total Weightage/ Marks: 30

Que : 1 ટેલી એકાઉન્ટીંગ સીસ્ટમ શું છે? ટેલી ERP 9 ની વિશેષતાઓ જણાવો. (૭)

અથવા

(a) ટૂંકનોંધ લખો. Gateway of Tally. (૪)

(b) ટેલીને અનુલક્ષીને Liabilities અને Debtors વિશે સમજાવો. (૩)

Que : 2 (a) Current Assets અને Indirect Expense ગ્રુપ વિશે સમજાવો. (૪)

(b) ટેલીમાં નવી કંપની બનાવવાના સ્ટેપ લખો. (૪)

અથવા

(a) Direct Expense અને Sundry Creditors ગ્રુપ વિશે સમજાવો. (૪)

(b) ટેલીમાં Multiple Ledgers બનાવવાના સ્ટેપ લખો. (૪)

Que : 3 ટેલીમાં આવતા વિવિધ એકાઉન્ટીંગ વાઉચર્સ તેના ઉપયોગ સાથે સમજાવો. (૮)

અથવા

Non Accounting Vouchers વિશે ટૂંકનોંધ લખો. (૮)

Que : 4 ટેલીમાં આવતા વિવિધ રીપોર્ટસ ની યાદી આપી Trial Balance ની (૭)

અગત્યતા વાર્ષિકી તે ટેલીમાં કેવી રીતે જોઈ શકાય ? સમજાવો.

અથવા

(a) ટેલીમાં Bank Book અને Sales Register વિશે સમજાવો. (૪)

(b) ટેલીમાં Group Summary વિશે સમજાવો. (૩)

(પાનું ઉતારવું)

SEAT No. _____

SARDAR PATEL UNIVERSITY

B.Com Examination, Third Semester

Saturday, Date: 25/11/2017

Session : Morning

Time :10.00 Am to 12.00 Pm

Subject / Course Code: UB03ECOM17 – Computer Applications V

Subject / Course Title : Computerised Accounting System

Total Weightage/ Marks: 30

Que : 1 What is Tally Accounting System ? Explain specialties of Tally ERP 9. (7)

OR

(a) Write Short note. Gateway of Tally. (4)

(b) Explain about Liabilities and Debtors with reference to Tally. (3)

Que : 2 (a) Explain about Current Assets and Indirect Expense group. (4)

(b) Write steps to create new company in Tally. (4)

OR

(a) Explain about Direct Expense and Sundry Creditors group. (4)

(b) Write steps to create multiple ledgers in Tally. (4)

Que : 3 Explain different vouchers available in Tally with its uses. (8)

OR

Write short note about Non Accounting Vouchers. (8)

Que : 4 List different reports available in Tally. Explain importance of Trial Balance and write how we can see Trial Balance in Tally. (7)

(a) Explain about Bank Book and Sales Register in Tally. (4)

(b) Explain about Group Summary in Tally. (3)

Seat No: _____

No. of Printed Pages: 2 (Two)

[8]

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B.Com Examination, Semester - III
Thursday, Date: 30/11/2017

Session: Morning Time: 10:00 AM to 12:00 PM

Subject / Course Code: UB03ECOM18 Paper No. VI

Subject / Course Title: Computer Application - VI

2 hours

Total Weightage/ Marks: 30

Marks

Q-1.	What is Computer Network? What are the advantages of Computer Network? OR Explain different Network Topology.	7
Q-2	What is Internet? Write the history of Internet and explain how Internet works. OR Write short notes on : (i) WWW (ii) Modem/Router	8
Q-3	Write the steps to create an Email account. OR Explain following in connection of Email : (i) Reply (ii) CC/BCC (iii) Forward (iv) Spam	8
Q-4	What is Social Networking? Write the advantage and disadvantage of social networking in Business. OR Q-4 Write short notes on Facebook and Twitter	7

(P.T.O.)

Seat No: _____

No. of Printed Pages: 2 (Two)

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B.Com Examination, Semester - III

Thursday, Date: 30/11/2017

Session: Morning

Time: 10:00 AM to 12.00 PM

Subject / Course Code: UB03ECOM18 Paper No. VI

Subject / Course Title: Computer Application - VI

2 hours

Total Weightage/ Marks: 30
Marks

Q-1.	કોમ્પ્યુટર નેટવર્ક એટલે શું? કોમ્પ્યુટર નેટવર્કનાં ફાયદા જણાવો. <u>અથવા</u> જુદા જુદા પ્રકારની નેટવર્ક ટોપોલોજી સમજાવો.	7
Q-2	ઇન્ટરનેટ એટલે શું? ઇન્ટરનેટનો ઇતિહાસ જણાવી તે કઈ રીતે કાર્ય કરે છે તે જણાવો. <u>અથવા</u> ટૂંક નોંધ લખો : (i) WWW (ii) Modem/Router	8
Q-3	ઇ-મેઇલ એકાઉન્ટ બનાવવાનાં Steps લખો. <u>અથવા</u> ઇ-મેઇલ નાં સંદર્ભમાં નીચેના ને સમજાવો : (i) Reply (ii) CC/BCC (iii) Forward (v) Spam	8
Q-4	Social Networking એટલે શું? ધંધામાં Social Networking ના ફાયદા અને ગેરફાયદા સમજાવો. <u>અથવા</u> ફેસબુક અને ટ્વિટર અંગે ટૂંક નોંધ લખો.	7

—X—

સરદાર પટેલ યુનિવર્સિટી, વલ્લભ વિધાનગર

B.COM. SEM – III (Nov. – 2017)

Subject Code : UB03ECOM2

SUB : Advance A/c & Auditing Paper – VI
(Principles of Auditing)

Date : 30 – 11 – 2017 (Thursday)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 p.m

Total Marks : 60

- પ્ર.૧ (અ) ઓડિટીંગના લક્ષણો સમજાવો. 08
- (બ) ઓડિટીંગનું કાર્યક્ષેત્ર સમજાવો. 07
- અથવા
- પ્ર.૧ નામા પદ્ધતિ અને ઓડિટીંગ વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. 15
- પ્ર.૨ ચાલુ ઓડિટ અને વાર્ષિક ઓડિટ વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. 15
- અથવા
- પ્ર.૨ (અ) ઓડિટ કાર્યક્રમના ગેરફાયદાઓ સમજાવો. 08
- (બ) ટૂંકનોંધ લખો : ઓડિટરના કામકાજના કાગળો 07
- પ્ર.૩ ઘંઘો ખરીદનાર વતી અનવેષણ કરો. 15
- અથવા
- પ્ર.૩ આંતરિક અંકુશ અને આંતરિક ઓડિટ વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. 15
- પ્ર.૪ (અ) વાઉચિંગ અંગે ઓડિટરની ફરજો સમજાવો. 08
- (બ) સારા વાઉચરનાં લક્ષણો જણાવો. 07
- અથવા
- પ્ર.૪ (અ) દેવાદારો પાસેથી મળેલ ઉધરાણીનું વાઉચિંગ કરો. 08
- (બ) કાયમી મિલકતોની ખરીદીનું વાઉચિંગ કરો. 07

X

SEAT No. _____

[4, A-5] SARDAR PATEL UNIVERSITY, VALLABH VIDYANAGAR

B. COM. SEM 3 (NOVEMBER 2017 EXAMINATIONS)

SUBJECT CODE: UB03ECOM02

ADVANCED ACCOUNTING AND AUDITING PAPER-VI

(PRINCIPLES OF AUDITING)

DATE 30-11-2017 (Thursday) TIME 10-00 A. M. TO 12-00 P. M. TOTAL MARKS: 60

Q-1 (A) Explain Characteristics of Auditing. (08)

(B) Explain Scope of Auditing. (07)

OR

Q-1 Explain difference between Accountancy and Auditing. (15)

Q-2 Explain difference between Continuous Audit and Annual Audit. (15)

OR

Q-2 (A) Explain Disadvantages of Audit Programme. (08)

(B) Write short note on Auditor's Working Papers. (07)

Q-3 Do Investigation on behalf of Purchaser of Business (15)

OR

Q-3 Explain difference between Internal Check and Internal Audit. (15)

Q-4 (A) Explain Auditor's Duties regarding Vouching. (08)

(B) State Characteristics of Good Voucher. (07)

OR

Q-4 (A) Do Vouching of Cash Receipts from Debtors. (08)

(B) Do Vouching of Purchase of Fixed Assets. (07)

— X —

C.P.T.O.

SEAT No. _____

02

[2, 4 & A-1]

Sardar Patel University

B Com Semester III Examination

Monday, December 04, 2017

Time: 10:00 am to 12:00 noon

English & Business Communication

UB03FCOM01/02 (New course)

Marks:60

Q. 1 Attempt the following questions:

(15)

1). How did Danglars, Fernand Mondego and Caderousse hatch a plot to get Edmond Dantes arrested?

2). Draw a character sketch of Abbe Faria.

OR

Q. 1. Attempt the following questions:

(15)

1). Draw a character sketch of Edmond Dantes.

2). Comment on the end of the novel.

Q. 2 .(A) Write a brief note on any one of the following:

(05)

1). Father Bussoni's meeting with Caderousse

2). Mercedes

Q. 2 .(B) Read the following passage carefully and answer the questions that follow: (10)

Foreign collaboration implies a business partnership between an Indian entrepreneur and a foreign entrepreneur. It may be a technical collaboration wherein the foreign participant provides advanced technology and technical know-how to the Indian partner. It may be a financial collaboration wherein the capital is contributed jointly by both the parties. Generally, a foreign collaboration involves sharing of both technology and capital.

In recent years several foreign collaborations have taken place in India. In the public sector Maruti Udyog Limited is collaboration between Government of India and Suzuki Motors of Japan. In the private sector Tata Daimler Benz, Birla Yamaha gensets, Shri Ram Honda gensets are some of the examples of foreign collaborations.

Foreign collaborations provide the much needed technology and foreign capital to Indian firms. Such collaborations help to improve product quality and professional management. These also increase export possibilities for Indian business houses and their competitive strength is improved. Foreign brand names become available.

Foreign collaborations have been criticized on many grounds. These collaborations result in large outflow in the form of royalties, fees and dividends. Very often the foreign partner shares outdated technology and insists on its control. Foreign collaborations are said to kill Indian entrepreneurship and indigenous technology.

Questions:

1. What is a foreign collaboration?
2. What is a technical collaboration?
3. Write the names of the foreign collaborators.
4. How do collaborations help?
5. On which grounds foreign collaborations have been criticized?

OR

C.P.T.O.)

Q: 2. (A) Write a brief note on any one of the following: (05)

- 1). The opening of the novel the Count of Monte Cristo
- 2). Haydee

Q. 2 (B) Read the following passage carefully and answer the questions that follow: (10)

Electronic waste, or e-waste, is a term for electronic products that have become unwanted, non-working obsolete, and have essentially reached the end of their useful life. Rapid advances in technology up gradations in software and hardware, fashion and trend changes, high consumerism, to name a few, are factors that create e-waste. Outdated and older electronic and electric devices become 'trash' or are deemed 'useless', and end up in landfills without proper recycling. Most electronic items that are thus discarded contain one form or other of toxic elements such as beryllium, cadmium, mercury, lead and acid fumes. Although they occur in trace amounts, their cumulative effect when exposed to the soil results in extreme hazards for workers as well as the environment. What is more, more than five lakh child labourers are engaged in illegal management of e-waste. Besides this, improper disposal of e-waste is a recycling opportunity lost since almost all electronic waste contains some form of recyclable material, including plastic, glass and metals.

Questions:

1. What is e-waste?
2. Which factors are responsible for e-waste?
3. Which toxic elements are mentioned in the passage?
4. Who are engaged in illegal management of e-waste?
5. Find out synonyms for the following from the passage:
(a) danger (2) fast

Q.3 (A) Discuss in detail the semantic barriers to communication. (10)

(B). Write a note on downward communication and its objectives and limitations. (05)

OR

Q.3. Write short notes on the following; (15)

1. The upward communication
2. The horizontal communication
3. Socio-psychological barriers to communication

Q.4. (A) Draft a letter of complaint from Prime Furniture Mart, Anand to Supreme Steel Furniture, Rajkot for receiving the consignment of steel furniture in a damaged condition. (07)

Q.4. (B) In spite of your previous reminders, the customer has failed to pay the overdue amount for a long time. Write a collection letter strongly insisting to settle the account in full without further delay. (08)

OR

Q.4.(A) Write a letter of apology on behalf of Raymonds Retail Shop, Vadodara to the customer who has complained of incivility shown to him when he visited your shop last week. (08)

Q.4.(B) In spite of several reminders, the customer has neither paid the amount nor has replied to them. Write a collection letter threatening legal action if the amount is not paid in a week. (07)

*****X*****

SEAT No. _____

No. of Printed Pages 02

[2,44 A-3]

Sardar Patel University

B Com Semester III Examination

Monday, December 04, 2017

Time: 10:00 am to 1:00 pm

English & Business Communication - III

UB03FCOM01 (Old Course- Before 2016)

Marks:60

Q. 1 Attempt the following questions:

(15)

1).Importance of the opening scene of the play the Doll's House.

2). Comment on the title of the play.

OR

Q. 1. Attempt the following questions:

(15)

1). Draw a character sketch of Nora.

2). Discuss the end of the play the Doll's House.

Q. 2 .(A) Write a brief note on any one of the following:

(05)

1). Dr.Rank

2). Mrs.Linde

Q. 2 .(B) Read the following passage carefully and answer the questions that follow: (10)

Packaging is among the high growth industries in India and developing @ 15.20% per annum and becoming a preferred hub for packaging industry. Currently the 5th largest sector of India's economy, the industry has reported steady growth over past several years and shows high potential of much expansion, particularly in the export market. Cost of processing and packaging food can be lower than parts of Europe which, combined with India's resources of skilled labour, make it an attractive venue for investment. A high degree of potential exists for almost all user segments which are expanding appreciably-processed food, hard and soft drinks, fruit and marine products.

The Indian packaging industry has made a mark with its export that comprise flattened cans, printed sheets and components, crown cork, lug caps, plastic film laminates, craft paper, paper board and packaging machinery, while the imports include tinplate, coating and lining compounds and others.

Questions:

1. Which is the 5th largest sector in India?

2. Write the names of user segments?

3. What has made India attractive venue for investment?

4. What products are imported by the Indian packaging industry?

5. Give the passage a suitable title.

OR

Q. 2. (A) Write a brief note on any one of the following:

(05)

1). The role played by Krogstad

2). Torvald Helmer

C.R.T.O.)

Q. 2 (B) Read the following passage carefully and answer the questions that follow: (10)

"The current financial year (fiscal 2018) promises to be an exciting one for the two-wheeler industry. In general and for Hero MotoCrop in particular," maintains Pawan Munjal chairman and Managing Director of the company.

Pointing out that "in the first quarter (April to June 2017) of the current fiscal we further consolidated our domestic motorcycle market share by clocking all time high sales in the quarter," Mr. Munjal adds "the growth in the domestic market was aided by an improvement in overall market sentiment and robust demand for our range of two-wheelers. Hero's global business team has been engaged in brand building and customer engagement initiatives, which has resulted in multiple Latin American and Asian markets also reporting encouraging growth during the quarter."

The company has planned for the launch of several new products from its world-class Centre of Innovation and technology.

Questions:

1. Who is Pawan Munjal ?
2. What did help growth in the domestic market?
3. Explain the role of the global business team?
4. Which markets are mentioned in the passage?
5. Give the passage a suitable title.

Q.3 (A) Discuss in detail the socio-psychological barriers to communication. (10)

(B). Write a note on upward communication and its objectives and limitations. (05)

OR

Q.3. Write short notes on the following; (15)

- 1 The downward communication
- 2 Advantages of the grapevine
- 3 The semantic barriers to communication

Q.4. (A) Draft a letter of complaint from Vardhman Winterwear, Anand to Kashmir Woollens, Ludhiana for receiving the blankets of inferior quality. (07)

Q.4. (B) In spite of your previous reminders, the customer has failed to pay the overdue amount for a long time. Write a collection letter strongly insisting to settle the account in full without further delay. (08)

OR

Q.4.(A) Write a letter of adjustment on behalf of Modern Steel Furniture Mart, Surat to Supreme Sales, Ahmedabad who have received the consignment of steel furniture in a damaged condition. (08)

Q.4.(B) In spite of several reminders, the customer has neither paid the amount nor has replied to them. Write a collection letter threatening legal action if the amount is not paid in a week. (07)

*****X*****

SEAT No. _____

No. of Printed Pages : 03

[A-5]

SARDAR PATEL UNIVERSITY
BCom (Sem - III) EXAMINATION [2010 batch]
Monday, 27 November 2017
10:00 am to 12:00 noon
English and Business Communication - III
UB03FCOM02/04

- Note:
1. Figures to the right indicate full marks to the questions concerned.
 2. Your answers must be precise.
 3. Maximum Marks: 60

Q-1 Attempt the following questions:

15

- (a) Write a detailed note on the Opening of the play *The Doll's House*.
- (b) Who was Torvald Helmer? How does he treat his wife, Nora?

OR

Q-1 Attempt the following questions:

15

- (a) Describe in detail the villainous acts of Krogstad.
- (b) Write a note on the role played by Nora Helmer in the play.

Q-2 (A) Write a brief note on: (any one)

05

- (i) Nora's married life
- (ii) Dr Rank

(B) Read the following passage and answer the questions given below:

10

The great advantage of early rising is the good start it gives us in our day's work. In the morning the mind is fresh, and there are few sounds or other distractions, so that work done at this time is generally well done. In many cases the early riser also finds time to take some exercise in the fresh morning air, and this exercise supplies him with a fund of energy that will last until the evening. All his work being finished in good time, he has a long interval of rest in the evening before the timely hour when he goes to bed. He gets to sleep several hours before mid-night, at the time when sleep is most refreshing, and after a sound night's rest, rises early next morning in good health and spirits for the labours of a new day.

Anyone who lies in bed late, must, if he wishes to do a full day's work, go on working to a correspondingly late hour, and deny himself the hour or two of evening exercise that he ought to take for the benefit of his health. But, in spite of all his efforts, he will probably not produce as good results as the early riser, because he misses the best working hours of the day.

C.P.T.O.)

- [B] In the frequency distribution of 100 families given below. The number of families corresponding to expenditure groups 20-40 and 60-80 are missing from the table. However, the mean is known to be 50. Find the missing frequencies. [8]

Expenditure:	0-20	20-40	40-60	60-80	80-100
No. of families	14	f_1	27	f_2	15

- Q.3 [A] State and prove addition theorem of probability for two events. Also discuss the cases when two events are (i) mutually exclusive and (ii) Independent. [7]

- [B] The probability of non-happening an event A is 0.3 and the probability of happening an event B is 0.5. The probability of happening at least one of the two events A and B is 0.8. Find the probability of happening both the events A and B. what is the probability that none of the events will happen? [8]

[OR]

- Q.3 [A] Define: (i) Random experiment (ii) independent event [4]
(iii) Mutually exclusive event (iv) equally likely event

- [B] Students A, B and C are given an example. The probabilities that they will solve the example correctly are respectively $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$ and $\frac{3}{4}$. Find the probabilities that at least one of them will solve the example correctly. [5]

- [C] If for two event A and B, $2P(A) = 3P(B) = 6P(A \cap B) = 0.5$ then [6]
find (i) $P(A \cup B)$ (ii) $P(\bar{A} \cap \bar{B})$ (iii) $P(\bar{A}/\bar{B})$

- Q.4 [A] Write properties of Binomial and Poisson distributions. [7]

- [B] The mean and standard deviation of the wages of 6000 workers engaged in a factory are Rs. 1200 and Rs. 400 respectively. Assuming the distribution to be normal estimate: [8]

- I. Percentage of workers getting wages above Rs. 1600
- II. Number of workers getting wages between Rs. 600 and Rs. 900.
- III. Number of workers getting wages between Rs. 1100 and 1500.

[OR]

- Q.4 [A] The probability that a match stick is found without head is 0.01. Each match box contains 50 sticks. Using Poisson distribution, find the probabilities that boxes having, 0, 1 and 2 sticks without heads. [$e^{-0.5} = 0.6065$] [7]

- [B] The probability that a bomb dropped from a plane will hit a target is $\frac{2}{5}$. Two bombs are enough to destroy a bridge. If 4 bombs are dropped on a bridge, find the probabilities; (i) the bridge will be destroyed (ii) the bridge will be saved. [8]

X
@@@@@

SEAT No. _____

No. of Printed Pages : 03

[A-5]

SARDAR PATEL UNIVERSITY

BCom (Sem - III) EXAMINATION [2010 batch]

Monday, 27 November 2017

10:00 am to 12:00 noon

English and Business Communication - III

UB03FCOM02/04

- Note:
1. Figures to the right indicate full marks to the questions concerned.
 2. Your answers must be precise.
 3. Maximum Marks: 60

Q-1 Attempt the following questions:

15

- (a) Write a detailed note on the Opening of the play *The Doll's House*.
- (b) Who was Torvald Helmer? How does he treat his wife, Nora?

OR

Q-1 Attempt the following questions:

15

- (a) Describe in detail the villainous acts of Krogstad.
- (b) Write a note on the role played by Nora Helmer in the play.

Q-2 (A) Write a brief note on: (any one)

05

- (i) Nora's married life
- (ii) Dr Rank

(B) Read the following passage and answer the questions given below:

10

The great advantage of early rising is the good start it gives us in our day's work. In the morning the mind is fresh, and there are few sounds or other distractions, so that work done at this time is generally well done. In many cases the early riser also finds time to take some exercise in the fresh morning air, and this exercise supplies him with a fund of energy that will last until the evening. All his work being finished in good time, he has a long interval of rest in the evening before the timely hour when he goes to bed. He gets to sleep several hours before mid-night, at the time when sleep is most refreshing, and after a sound night's rest, rises early next morning in good health and spirits for the labours of a new day.

Anyone who lies in bed late, must, if he wishes to do a full day's work, go on working to a correspondingly late hour, and deny himself the hour or two of evening exercise that he ought to take for the benefit of his health. But, in spite of all his efforts, he will probably not produce as good results as the early riser, because he misses the best working hours of the day.

C.P.T.O.)

QUESTIONS:

1. What are the advantages of early rising?
2. Why does the early riser get sound rest at night?
3. How does the late riser ruin his health?
4. What disadvantage has the late riser to face?
5. Give a suitable title to the passage.

OR

Q-2 (A) Write a brief note on: (any one)

- (i) Mrs Linde and Nora's friendship
- (ii) The Ending of the play *The Doll's House*

05

(B) Read the following passage and answer the questions given below:

10

A patriot is a man who loves his country, works for it, and is willing to fight and die for it. Every soldier is bound to do his duty, but the best soldiers do more than this: they risk their lives because they love the country they are fighting for. They love its hills and valleys, its cities and villages, its people and their way of life; and they are willing to defend it to the last against enemies who try to conquer it and destroy it.

Why is it that some nations have disappeared altogether? It has nearly always been because, when the great test came when everything depended upon the most active resistance to the enemy, not enough men and women were found ready to sacrifice themselves in order that their country and their fellow countrymen might continue to live.

Why is it that other nations, often small in population and power when compared with others, remain century after century free and independent in spite of great wars that have been fought around them and even within their own borders? The answer is that nowhere in such countries have men been found willing to yield to the enemy. For a time they may have seemed to be at the mercy of a conqueror, but they have waited, refusing to give in, until at last the opportunity has come to destroy or drive out the enemy, and win back their freedom.

QUESTIONS:

1. What do you mean by the word 'patriot'?
2. Why do soldiers risk their lives?
3. How does a nation lose its freedom?
4. What is the reason for the continued independence of some nations?
5. Give a suitable title to the passage.

- Q-3 Attempt the following: 15
- (A) Explain Socio-psychological barriers to effective communication.
 - (B) Discuss Physical barriers to effective communication with the help of suitable illustrations.

OR

- Q-3 Write brief notes on the following: 15
- (A) How Grapevine operates in an organization
 - (B) Objectives of Downward Communication
 - (C) Horizontal Communication
- Q-4 (A) Anushka Stores, Anand have received a consignment of dryfruits from Cindrella Dryfruit Suppliers, Goa. As from the Proprietor of Anushka Stores write a letter of complaint to the suppliers informing them of the wrong goods they have received. 15
- (B) Westland Publications, New Delhi have received a letter of complaint from the Proprietor, Anjali Book Store, Ashram Road, Ahmedabad stating that some of the books they have received are found to be defective. As from the Manager, Westland Publications draft a reply to the letter offering suitable adjustment.

OR

- Q-4 (A) As from the Manager, Periwinkle Suppliers, Princess Street, Mumbai write a letter to the Proprietor, Doshi & Co., Ashram Road, Ahmedabad drawing their attention to the Overdue Account of Rs 2,55,000/-. 15
- (B) As from Alpha Company Ltd, Agra write a letter to the Proprietor, Messrs Solanki Bros, Mehemdabad who have not yet settled their long outstanding account, threatening to take legal action if the account is not settled within a week.

————— X —————

[5] SARDAR PATEL UNIVERSITY**B.COM EXAMINATION-Semester III (CBCS)****NOV./DEC.-2017****MONDAY- 4TH DECEMBER, 2017****10.00 A.M. to 12.00 P.M.****UB03FCOM02-English & Business Communication-III****Total Marks: 60****Q-1 Answer the following questions:**

1. Give an account of how Edmond Dantes took revenge on Caderousse and brought about his death and destruction. (08)
2. How did Danglars, Fernand Monego and Caderousse hatch a plot to get Edmond dantes arrested? (07)

OR**Q-1 Answer the following questions**

1. How did Edmond Dantes reach the island of Monte Cristo and find the treasure? (08)
2. How did Edmond Dantes take revenge on Fernand Mondego? (07)

Q-2 [A] Write a short note on Abbe Faria's role in Dante's life (05)**[B] Read the following passage and answer the questions that follow (10)**

Sales management is often described as the muscle behind marketing management. In fact, it does much more than providing the muscle. It is sales management that translates the marketing plan into action. Sales management will remain an indispensable and most important part of marketing management as long as corporations employ salesman to win customers and influence their attitudes. In a modern organization, sales management means the management of the total sales efforts, not just the supervision of the salesman. In fact, Sales management is to be viewed as an integrated sub-system of marketing management.

The modern Sales executive has to assume total responsibility for planning, directing and controlling the personal selling of the firm. His prime responsibility is no doubt in the crucial area of selling but his task does not stop with the achievement of the sales quotas. He has to create market standing and brand image. He is responsible for bringing in the required profits, not merely sales volume.

There are many sales executives who plan and achieve big leaps in sales volume. But it is often at the cost of profits. Sometimes converse happens. Sales executives are over-concerned with gross margins and net profits and miss the volume of Sales. Obviously, a happy balance between the two is required:

Questions:

1. What are the duties of a salesman?
2. What is the role of the sales management in the business?
3. What is expected of a sales executive today?
4. Marketing management is part of sales management (True or False)
5. Give the meaning of : indispensable, Crucial

OR**Q-2 [A] Write a short note on Character Sketch of Mercedes (05)****[B] Read the following passage and answer the questions that follow (10)**

In the twenty first century the world is a market. Trade and commerce are increasing very fast. Goods are produced and introduced in the markets of the world. All this is done by advertisements. Advertisements are a vital necessity of modern trade and commerce.

C.A.T.O.)

It is almost impossible to escape from advertisement. Hoardings stare down us from the slides of the roads and jungles and slogans assaults our ears. Newspapers and magazines are full of advertisements. Radio advertises different goods. Cinema shows advertisements on the silver screen. Television is a good medium to advertise goods.

It is rightly said, "No advertisement, no business." Advertisers are experts to popularize their goods. They study the minds of their customers; understand the tastes and current fashions of the people. Attractive and colourful posters, short and sweet sentences catch the attention of the public.

Advertisements have many advantages. They enable customers to compare and contrast the different goods. They increase the circulation of the newspapers and magazines. Newspapers and magazines are sold at the cheaper prices because of the advertisements. Radio and television also carry advertisements. Hence we get information and entertainment at lower prices. But there are a few disadvantages of advertisements. They assault not only our eyes and ears but also our pockets. They actually raise the cost of products. Bogus goods are exaggerated to cheat the innocent customers. They disfigure the walls and make houses look ugly. Obscene advertisements appeal to the sexual instincts. However, they are a necessary evil, a part and parcel of the modern trade and commerce.

Questions:

- 1) "Advertisements are a vital necessity of modern trade and commerce." Do you agree? Why?
- 2) Where do you find advertisements?
- 3) How do the advertisers appeal to their customers?
- 4) Explain: "Advertisements are a necessary evil."
- 5) Give meaning of:

a) Hoarding b) Assault

Q-3 [A] Explain Horizontal Communication in detail. (07)

[B] Write short notes on: (08)

- 1) Physical Barriers
- 2) Status block, Closed mind and emotions as barriers to communication

OR

Q-3 [A] What is Downward Communication? Point out its advantages and limitations. (07)

[B] Write Short notes on: (08)

- 1) Misinterpretation of words, idioms and phrases as barriers to communication.
- 2) State of health and Group Identification as barriers to communication.

Q-4 [A] You have received a parcel of crockery from parshuram potteries & Ltd, Chotila, Saurashtra. Some of the tea-sets have been found of inferior Quality. Draft a letter of complaint to the supplier and ask for suitable Adjustment. (08)

[B] You have received a letter from one of your old customers complaining of late delivery of goods. Draft a suitable reply. (07)

OR

Q-4 [A] You visited The Decent Department Store, 10, Janpath, New Delhi, on the 26th October, 2017, but received discourteous treatment from one of the sales girls. Write a letter of Complaint to the Business Manager. (08)

[B] You have received a complaint from one of your customers in Baroda about delay in the execution of his order for ready-made garments promised before Diwali. Write a suitable reply explaining the circumstances which caused the delay and promising a prompt adjustment. (07)

SEAT No. _____

No. of Printed Page : 02

[3 & A-7] SARDAR PATEL UNIVERSITY

B.Com - Third Semester Examination

Day & Date : Friday, 01st December 2017, Time : 10-00 A.M. TO 12-00 P.M.

Subject: Time Management

Subject Code: UB035COM01

Total Marks: 60

Note: Figures to the right indicate marks.

Q.1 Explain the concept of "Time Management" and discuss its significance in modern business management. (15)

OR

Q.1 Narrate : Basic principles of time management. (15)

Q.2 Discuss: "Meetings" and "Visitors" as typical time wasters. (15)

OR

Q.2 Discuss the effects of office environment and internet on "Time Management" (As Time Waster) (15)

Q.3 Write Note On : (a) Ways to overcome "Time Waster" (8)

(b) Budget for Time Management (7)

OR

Q.3 Discuss : Planning components and Time Management. (15)

Q.4 Narrate : Creative time management ideas. (15)

OR

Q.4 Discuss : Application of Time Management. (15)

(P.T.O.)

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B.Com. (III Semester) Examination
Friday, 1st December 2017
10.00 am – 12.00 pm
UB03SCOM01 : Time Management

Total Marks : 60

નોંધ : જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

પ્ર.૧ “સમય સંચાલન”નો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરી આધુનિક ધંધાકીય સંચાલનમાં તેનું મહત્વ સ્પષ્ટ કરી સમજાવો. (૧૫)

અથવા

પ્ર.૧ સમય સંચાલનના પાયાના સિદ્ધાંતોનું વર્ણન કરો. (૧૫)

પ્ર.૨ “મુલાકાતો અને સભાઓ તે સમય બગાડના મુખ્ય ઘટકો” - વર્ણન કરો. (૧૫)

અથવા

પ્ર.૨ સમય બગાડના ઘટકો તરીકે ઈન્ટરનેટ અને કચેરીના વાતાવરણની અસરોની ચર્ચા કરો. (૧૫)

પ્ર.૩ ટૂંકનોંધ લખો :

(અ) “સમય બગાડ” નિવારણના ઉપાયો. (૦૮)

(બ) સમય સંચાલન માટે અંદાજપત્ર. (૦૭)

અથવા

પ્ર.૩ આયોજનના ઘટકો અને સમય સંચાલનની ચર્ચા કરો. (૧૫)

પ્ર.૪ સ્થનાત્મક સમય સંચાલન અંગેની ચુકિતો. (૧૫)

અથવા

પ્ર.૪ સમય સંચાલનની ઉપયોગિતાનું વર્ણન કરો. (૧૫)

Seat No.....

No. of printed pages:02

[4]

SARDAR PATEL UNIVERSITY

B.Com. (Semester-III) Examination

Friday, 01st December, 2017

10.00 am to 12.00 pm

UB03SCOM03 - National Service Scheme (NSS)-II

Total Marks – 60

- Q.-1 Describe the different types of work which can be done at adopted village. 15
OR
Q.-1 Describe the different types of work which can be done by NSS volunteers in slum area. 15
Q.-2 Explain objectives of special camping programme. 15
OR
Q.-2 Describe list of activities during regular as well as special camping. 15
Q.-3 Explain the concept of basic soft skill. Discuss the importance of soft skill. 15
OR
Q.-3 What is report writing? Write a report on basis of your institutional NSS activities. 15
Q.-4 Describe which types of national and international day, weeks can be celebrated through NSS unit. 15
OR
Q.-4 Write notes on:
(A) Financial assistance for NSS activities. 07
(B) NSS Regional Center. 08

(P.T.O.)

****X****

Seat No.....

SARDAR PATEL UNIVERSITY

B.Com. (Semester-III) Examination

Friday, 01st December, 2017

10.00 am to 12.00 pm

UB03SCOM03 - National Service Scheme (NSS)-II

Total Marks – 60

- પ્ર.-૧ દત્તક ગામ ખાતે વિવિધ પ્રકારના ક્યાં કાર્યો કરી શકાય તે વર્ણવો. ૧૫
- અથવા
- પ્ર.-૧ ગ્રૂપડપટ્ટી વિસ્તારમાં એન.એસ.એસ. સ્વયંસેવકો દ્વારા વિવિધ પ્રકારના ક્યાં કાર્યો કરી શકાય -વર્ણન કરો. ૧૫
- પ્ર.-૨ ખાસ શિબિર (Special Camping) કાર્યક્રમના હેતુઓ સમજાવો. ૧૫
- અથવા
- પ્ર.-૨ નિયમિત અને ખાસ શિબિર દરમિયાનની પ્રવૃત્તિઓની સૂચિનું વર્ણન કરો. ૧૫
- પ્ર.-૩ મૂળભૂત સોફ્ટ સ્કીલના ખ્યાલને સમજાવો. સોફ્ટ સ્કીલના મહત્વ અંગે ચર્ચા કરો. ૧૫
- અથવા
- પ્ર.-૩ અહેવાલ લેખન એટલે શું? તમારી સંસ્થાકીય એનએસએસ પ્રવૃત્તિઓના આધારે એક અહેવાલ લખો. ૧૫
- પ્ર.-૪ એનએસએસ યુનિટ દ્વારા કયા પ્રકારનાં રાષ્ટ્રીય અને આંતરરાષ્ટ્રીય દિવસ, અઠવાડિયા ઉજવાય છે તે વર્ણવો. ૧૫
- અથવા
- પ્ર.-૪ નોંધ લખો.
- (અ)એનએસએસ પ્રવૃત્તિઓ માટે નાણાકીય સહાય. ૦૭
- (બ)એનએસએસ પ્રાદેશિક કેન્દ્ર ૦૮

****X****

SEAT No. _____

No. of Printed Pages 02

[5 & A-8] SARDAR PATEL UNIVERSITY

B.COM. Examination, Third (III) Semester

Friday Date:-01-12-2017

Session: Morning

Time: 10:00 A.M. to 12:00 P.M.

Subject/Course Code:

U	B	0	3	S	C	O	M	0	4
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

Paper No.

Subject/Course Title: Human Rights

Total Weightage/ Marks :- (60)

Q -1 Give the meaning of Human Right. Discuss problems related to Human Rights. (15)

OR

Q -1 Explain the concept of Human Rights. Explain classification of Human Rights. (15)

Q -2 (a) Write a note on National Human Rights commission (7)

(b) Discuss Human Rights stated in the constitution of India. (8)

OR

Q -2 Explain the Human Rights of women ,children , and dalits (15)

Q -3 Explain international covenant on Economic, Social ,political and

Cultural Rights -1966. (15)

OR

Q -3 Discuss universal Declaration of Human Rights -1948 (15)

Q -4 Write note : (a) Cyber Crime and Human Rights. (7)

(b) Environment and Human Rights. (8)

Q -4 Explain the protection of Human Rights -1993 (15)

— X —

(P.T.O.)

SARDAR PATEL UNIVERSITY

B.COM Examination, Third (III) Semester

Friday Date:-01-12-2017

Session: Morning

Time: 10:00 A.M. to 12:00 P.M.

Subject/Course Code:

U B O 3 S C O M O 4

Paper No.

Subject/Course Title: Human Rights

Total Weightage/ Marks :- (60)

પ્રશ્ન ૧: માનવ અધિકારોનો અર્થ આપો. માનવ અધિકારના પ્રશ્નોની ચર્ચા કરો (૧૫)

અથવા

પ્રશ્ન ૧ માનવ અધિકારોનો ખ્યાલ સમજાવો. માનવ અધિકારોનું વર્ગીકરણ સમજાવો. (૧૫)

પ્રશ્ન ૨ (અ) રાષ્ટ્રીય માનવ અધિકારપંચ વિશે નોંધ લખો. (૭)

(બ) ભારતના બંધારણમાં જણાવેલા માનવ અધિકારોની ચર્ચા કરો. (૮)

અથવા

પ્રશ્ન ૨ સ્ત્રીઓ, બાળકો અને દલિતોના માનવ અધિકારો સમજાવો. (૧૫)

પ્રશ્ન ૩ આર્થિક, સામાજિક, રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક અધિકારોની આંતરરાષ્ટ્રીય સમજૂતી -૧૯૬૬ સમજાવો. (૧૫)

અથવા

પ્રશ્ન ૩ માનવ અધિકારોની વિશ્વવ્યાપી ધોષણા ૧૯૪૮ની ચર્ચા કરો. (૧૫)

અથવા

પ્રશ્ન ૪ નોંધ લખો : (અ) સાયબરક્રાઇમ અને માનવ અધિકારો (૭)

(બ) પર્યાવરણ અને માનવ અધિકારો (૮)

અથવા

પ્રશ્ન ૪ માનવ અધિકાર રક્ષણાધારો -૧૯૯૩ સમજાવો. (૧૫)

(૧)

~~_____ X _____~~

(૭)

~~_____ X _____~~

(૮)

~~_____ X _____~~

SEAT No. _____

No. of printed pages: 2

[G&A-9-Eng.] SARDAR PATEL UNIVERSITY
BCOM SEM-III (CBCS) EXAMINATION

2017

Friday, 1st December

10.00 a.m. to 12.00 p.m.

UB03SCOM05-Rurban Development

Maximum Marks: 60

Note: 1. Write your answer according to its weightage.
2. Figures to the right indicate full marks of the questions.

Q-1 What do you mean by rural development? Explain in detail characteristics and structure of Rural Development. **15**

OR

Q-1 Explain Gandhian Model of Rural Development in detail. **15**

Q-2 Define Urbanisation. What are the causes and effects of urbanization? **15**

OR

Q-2 What is migration? Explain various types and causes of migration. **15**

Q-3 Explain the concept of rurban development. Explain in detail the rurban morphology in Gujarat **15**

OR

Q-3 What are the objectives of rurban development? Explain rurban development plan in Gujarat. **15**

Q-4 A Explain current schemes of rurban development in detail. **07**

B Explain the future challenges of rurban development in detail. **08**

OR

Q-4 Explain any one village of state of Gujarat as model rurban village. **15**

*****X*****

(P.T.O.)

[6/A-9-Guj.] Seat No. _____

SARDAR PATEL UNIVERSITY
B.Com. (III Semester) Examination
Friday, 1st December 2017
10.00 am – 12.00 pm
UB03SCOM05 : Rurban Development

Total Marks : 60

પ્ર.૧ ગ્રામ્ય વિકાસ એટલે શું? ગ્રામ્ય વિકાસનું માળખું તથા લાક્ષણિકતાને વિસ્તારપૂર્વક સમજાવો. (૧૫)

અથવા

પ્ર.૧ ગ્રામ્ય વિકાસ માટે ગાંધીયન મોડેલ વિસ્તારપૂર્વક સમજાવો. (૧૫)

પ્ર.૨ શહેરીકરણની વ્યાખ્યા આપો. શહેરીકરણના વિવિધ કારણો તથા તેની અસરો વિસ્તારપૂર્વક સમજાવો. (૧૫)

અથવા

પ્ર.૨ સ્થળાંતર એટલે શું? સ્થળાંતરના વિવિધ પ્રકારો તથા કારણોને વિસ્તારપૂર્વક ચર્ચો. (૧૫)

પ્ર.૩ રૂર્બન વિકાસ (Rurban Development)નો ખ્યાલ સમજાવો. ગુજરાતમાં રૂર્બન મોર્ફોલોજીને વિસ્તારપૂર્વક સમજાવો. (૧૫)

અથવા

પ્ર.૩ રૂર્બન વિકાસના હેતુઓ શું છે? ગુજરાતનો રૂર્બન વિકાસની યોજના વિસ્તારપૂર્વક સમજાવો. (૧૫)

પ્ર.૪

(અ) રૂર્બન વિકાસની વર્તમાન યોજના વિસ્તારપૂર્વક સમજાવો. (૦૭)

(બ) રૂર્બન વિકાસના ભવિષ્યમાં આવનારા પડકારોને વિસ્તારપૂર્વક સમજાવો. (૦૮)

અથવા

પ્ર.૪ ગુજરાત રાજ્યના કોઈપણ એક આદર્શ રૂર્બન ગામનું માળખું વિસ્તારપૂર્વક સમજાવો. (૧૫)

Sardar Patel University
B.Com. – 3rd Semester
Subject Code: UB03SCOM06
Computer Skills - I

Date: 01/12/2017 Friday

Time: 10.00 to 12.00

Total Marks: 60

- Q-1. (a) What is Word Processing? Write the uses of Word Processor. 7
 (Word Processing એટલે શું? Word Processor ના ઉપયોગો જણાવો.)
- (b) Explain Bullets & Numbering and Change Case in Ms-Word. 8
 (Ms-Word માં Bullets & Numbering અને Change Case સમજાવો.)
- OR**
- (a) What is table? Describe how to create table in MS-Word. 7
 (Table એટલે શું? MS-Word માં table કેવી રીતે બનાવશો તે જણાવો.)
- (b) Explain various options of Font Tab. 8
 (Font Tab માં આવતા જુદા જુદા વિકલ્પો સમજાવો.)
- Q-2. (a) What is a Spreadsheet? Write the uses of Spreadsheet. 7
 (Spreadsheet એટલે શું? Spreadsheet ના ઉપયોગો જણાવો.)
- (b) Explain the following Functions with proper examples. 8
 (નીચેના વિધેયો યોગ્ય ઉદાહરણ આપી સમજાવો.)
1. MID () 2. AVERAGE () 3. PRODUCT () 4. IF ()
- OR**
- (a) What is cell addressing? Explain different types of cell addressing available in MS-Excel. 7
 (Cell addressing એટલે શું? MS-Excel માં ઉપલબ્ધ જુદા જુદા પ્રકારનાં cell addressing સમજાવો.)
- (b) Explain various Charts in Spreadsheet. 8
 (Spreadsheet માં વિવિધ પ્રકારનાં ચાર્ટ સમજાવો.)
- Q-3. (a) What is Presentation? Explain uses of Powerpoint. 7
 (પ્રેઝન્ટેશન એટલે શું? Powerpoint ના ઉપયોગો સમજાવો.)
- (b) Explain Slide Animation and transition in Powerpoint. 8
 (Powerpoint માં Slide Animation અને transition સમજાવો.)
- OR**
- (a) Explain the Slide Layouts in Power point. 7
 (Power point માં Slide Layouts સમજાવો.)
- (b) How to insert picture, sounds and chart in Powerpoint slide? 8
 (Powerpoint slide માં ચિત્ર, અવાજ અને ચાર્ટ કેવી રીતે ઉમેરશો?)
- Q-4. (a) Explain DropCap and Autotext facility in MS-Word with examples. 7
 (MS-Word માં DropCap અને Autotext ઉદાહરણ સાથે સમજાવો.)
- (b) Explain Mail-Merge in detail. (Mail-Merge વિસ્તૃત રીતે સમજાવો.) 8
- OR**
- (a) Write the steps to link files and slides to your presentation. 7
 (Power point પ્રેઝન્ટેશન માં ફાઈલ્સ અને સ્લાઈડ્સ ને લીંક કરવા માટેના સ્ટેપ લખો.)
- (b) What is Macro? Discuss the procedure to create and execute with example in Ms-Excel. 8
 (Macro એટલે શું? MS-Excel માં Macro ને create અને execute કરવાની પ્રક્રિયાની ચર્ચા કરો.)

=====*****=====

SEAT No. _____

No. of Printed Page: 08

[8-Eng.]

SARDAR PATEL UNIVERSITY

B.Com. (IIIrd Semester) Examination: 2017

Friday, 01/12/2017

10:00 A.M. TO 12:00 P.M.

UB03SCOM07: Reasoning Ability-I

Marks: 60

NOTE: Each MCQ carries one mark.

- Q.1 A. What is Reasoning Ability? Explain the main types of reasoning ability in detail. [08]
B. Explain importance of aptitude. [07]

OR

- Q.1 What is entrance examination, list out the name of entrance examination and explain any one of them in detail. [15]

Q.2 [15]

- 1 Look at this series: 36, 34, 30, 28, 24, ... What number should come next?
A. 20 B. 22 C. 23 D. 26
- 2 Look at this series: 14, 28, 20, 40, 32, 64, ... What number should come next?
A. 52 B. 56 C. 96 D. 128
- 3 Which word does NOT belong with the others?
A. couch B. rug C. table D. chair
- 4 JAK, KBL, LCM, MDN, _____
A. OEP B. NEO C. MEN D. PFQ
- 5 BCB, DED, FGF, HIH, _____
A. JKI B. IJH C. IJI D. JHJ
- 6 A, P, R, X, S and Z are sitting in a row. S and Z are in the centre. A and P are at the ends. R is sitting to the left of A. Who is to the right of P?
A. A B. X C. S D. Z

For que 7 and 8

Six friends are sitting in a circle and are facing the centre of the circle.

Deepa is between Prakash and Pankaj. Priti is between Mukesh and Lalit.

Prakash and Mukesh are opposite to each other.

(P.T.O.)

- 7 Who is sitting right to Prakash ?
 A. Mukesh B. Deepa C. Pankaj D. Lalit
- 8 Who are the neighbours of Mukesh ?
 A. Prakash and Deepa B. Deepa and Priti
 C. Priti and Pankaj D. Lalit and Priti
- 9 From the following choose correct spelling.
 A. Acommodation B. Accomodaton
 C. Accommodation D. Acomodation
- 10 FILTER:WATER
 A. curtail:activity B. expunge:book
 C. edit:text D. censor:play
- 11 LIGHT:BLIND
 A. speech:dumb B. language:deaf
 C. tongue:sound D. voice:vibration
- 12 To beg the question
 A. To refer to B. To take for granted
 C. To raise objections D. To be discussed
- 13 A person of good understanding knowledge and reasoning power
 A. Expert B. Intellectual C. Snob D. Literate
- 14 Which number is suitable for M+C-F?
 A. 10 B. 9 C. 11 D. 16
- 15 If A is the brother of B; B is the sister of C; and C is the father of D, how D is related to A?
 A. Brother B. Sister C. Nephew D. Cannot be determined

Q.3

[15]

For Que 16 to 20

Study the following table and answer the questions based on it.

Expenditures of a Company (in Lakh Rupees) per Annum Over the given Years.

Years	Item of Expenditure				
	Salary	Fuel and Transport	Bonus	Interest on Loans	Taxes
1998	288	98	3.00	23.4	83
1999	342	112	2.52	32.5	108
2000	324	101	3.84	41.6	74
2001	336	133	3.68	36.4	88
2002	420	142	3.96	49.4	98

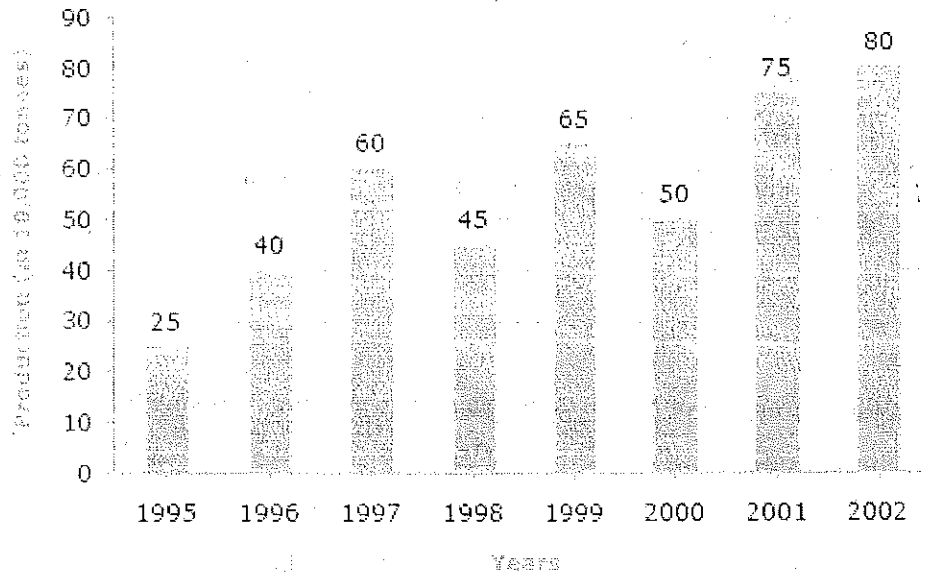
- 16 What is the average amount of interest per year which the company had to pay during this period?
- A. Rs. 32.43 lakhs B. Rs. 33.72 lakhs
C. Rs. 34.18 lakhs D. Rs. 36.66 lakhs
- 17 The total amount of bonus paid by the company during the given period is approximately what percent of the total amount of salary paid during this period?
- A. 0.1% B. 0.5% C. 1% D. 1.25%
- 18 Total expenditure on all these items in 1998 was approximately what percent of the total expenditure in 2002?
- A. 62% B. 66% C. 69% D. 71%
- 19 The total expenditure of the company over these items during the year 2000 is?
- A. Rs. 544.44 lakhs B. Rs. 501.11 lakhs
C. Rs. 446.46 lakhs D. Rs. 478.87 lakhs
- 20 The ratio between the total expenditure on Taxes for all the years and the total expenditure on Fuel and Transport for all the years respectively is approximately?
- A. 4:7 B. 10:13 C. 15:18 D. 5:8

(P.T.O.)

For Que 21 to 25

Study the bar chart and answer the question based on it.

Production of Fertilizers by a Company (in 1000 tonnes) Over the Years

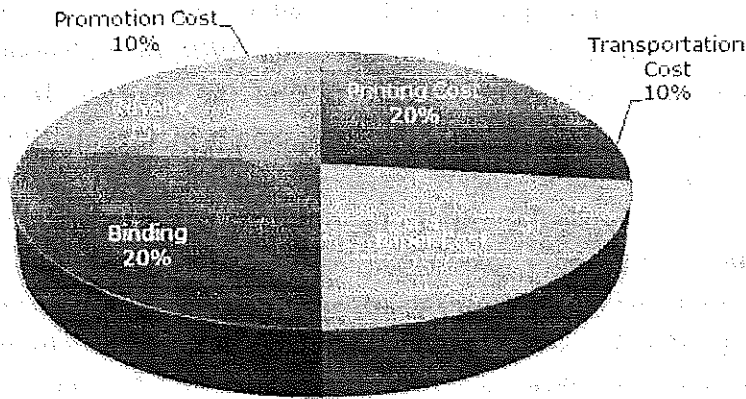

- 21 What was the percentage decline in the production of fertilizers from 1997 to 1998?
- A. $33\frac{1}{3}\%$ B. 20% C. 25% D. 21%
- 22 The average production of 1996 and 1997 was exactly equal to the average production of which of the following pairs of years?
- A. 2000 and B. 1999 and 2000 C. 1998 and 2000 D. 1995 and 2001
- 23 What was the percentage increase in production of fertilizers in 2002 compared to that in 1995?
- A. 320% B. 300% C. 220% D. 200%
- 24 In which year was the percentage increase in production as compared to the previous year the maximum?
- A. 2002 B. 2001 C. 1997 D. 1996
- 25 In how many of the given years was the production of fertilizers more than the average production of the given years?
- A. 1 B. 2 C. 3 D. 4

For Que 26 to 30

The following pie-chart shows the percentage distribution of the expenditure incurred in publishing a book. Study the pie-chart and the answer the questions based on it.

Various Expenditures (in percentage) Incurred in Publishing a Book

- 26 If for a certain quantity of books, the publisher has to pay Rs. 30,600 as printing cost, then what will be amount of royalty to be paid for these books?
 A. Rs. 19,450 B. Rs. 21,200 C. Rs. 22,950 D. Rs. 26,150
- 27 What is the central angle of the sector corresponding to the expenditure incurred on Royalty?
 A. 15° B. 24° C. 54° D. 48°
- 28 The price of the book is marked 20% above the C.P. If the marked price of the book is Rs. 180, then what is the cost of the paper used in a single copy of the book?
 A. Rs. 36 B. Rs. 37.50 C. Rs. 42 D. Rs. 44.25
- 29 If 5500 copies are published and the transportation cost on them amounts to Rs. 82500, then what should be the selling price of the book so that the publisher can earn a profit of 25%?
 A. Rs. 187.50 B. Rs. 191.50 C. Rs. 175 D. Rs. 180
- 30 Royalty on the book is less than the printing cost by:
 A. 5% B. C. 20% D. 25%

$$33 \frac{1}{5} \%$$

(P. T. O.)

For Que 31 to 35

The world dismisses curiosity by calling it idle or mere idle curiosity even though curious persons are seldom idle. Parents do their best to extinguish curiosity in their children because it makes life difficult to be faced everyday with a string of unanswerable questions about what makes fire hot or why grass grows. Children whose curiosity survives parental discipline are invited to join our university. With the university, they go on asking their questions and trying to find the answers. In the eyes of a scholar, that is what a university for. Some of the questions which the scholars ask seem to the world to be scarcely worth asking, let alone answering. they asked questions too minute and specialized for you and me to understand without years of explanation. If the world inquires of one of them why he wants to know the answer to a particular question he may say especially if he is a scientist, that the answer will in some obscure way make possible a new machine or weapon or gadget. He talks that way because he knows that the world understands and respects utility.

But to you who are now part of the university, he will say that he wants to know the answer simply because he does not know it, the way the mountain climber wants to climb a mountain, simply because it is there. Similarly a historian asked by an outsider why he studies history may come out with the argument that he has learnt to respect to report on such occasions, something about knowledge of the past making it possible to understand the present and mould the future. But if you really want to know why a historian studies the past, the answer is much simpler, something happened and he would like to know what. All this does not mean that the answers which scholars to find to their enormous consequences but these seldom form the reason for asking the question or pursuing the answers. It is true that scholars can be put to work answering questions for sake of the consequences as thousands are working now, for example, in search of a cure for cancer. But this is not the primary scholars. For the consequences are usually subordinate to the satisfaction of curiosity.

- 31 Children whose curiosity survives parental discipline means
- A. children retaining their curiosity in spite of being discouraged by their parents
 - B. children pursuing their mental curiosity
 - C. children's curiosity subdued due to parents intervention
 - D. children being disciplined by their parents

- 32 According to their passage, the children make life difficult for their parents
- by their ceaseless curiosity
 - by unceasing bombardment of questions
 - by asking irrelevant questions
 - by posing profound questions
- 33 The common people consider some of the questions that the scholars ask
unimportant
- as they are too lazy and idle
 - as they are too modest
 - as it's beyond their comprehension
 - as it is considered a waste of time
- 34 A historian really studies the past
- to comprehend the present and to reconstruct the future
 - to explain the present and plan the future
 - to understand the present and make fortune
 - to understand the present and mould the future
- 35 According to their passage, parents do their best to discourage curiosity in their
children
- because they have no time
 - because they have no patience to answer them
 - because they feel that their children ask stupid questions continuously
 - because they are unable to answer all the questions

For Que 36 to 40

**The following the questions choose the word which best expresses the
similar meaning of the given word.**

- 36 BROWSE
A. Heal	B. Deceive	C. Examine	D. Strike
- 37 INFREQUENT
A. Never	B. Usual	C. Rare	D. Sometimes
- 38 RESTRAINT
A. Hindrance	B. Repression	C. Obstacle	D. Restriction

- 39 DEIFY
A. Flatter B. Challenge C. Worship D. Face

- 40 HARBINGER
A. Messenger B. Steward C. Forerunner D. Pilot

For Que 41 to 45

In the following questions choose the word which is the exact OPPOSITE of the given words.

- 41 ARROGANT
A. Humble B. Cowardly C. Egotistic D. Gentlemanly

- 42 VICTORIOUS
A. Defeated B. Annexed C. Destroyed D. Vanquished

- 43 GRACEFUL
A. Rough B. Expert C. Miserable D. Awkward

- 44 NADIR
A. Modernity B. Zenith C. Liberty D. Progress

- 45 EXTRAVAGANCE
A. Luxury B. Poverty C. Economical D. Cheapness

—————X—————

SEAT No. _____

No. of Printed Page: 07

[8-૬૫૫] SARDAR PATEL UNIVERSITY

B.Com. (IIIrd Semester) Examination: 2017

Friday, 01/12/2017

10:00 A.M. TO 12:00 P.M.

UB03SCOM07: Reasoning Ability-I

Marks: 60

NOTE: Each MCQ carries one mark.

પ્ર.૧ અ. તર્ક-ક્ષમતા એટલે શું? તર્ક-ક્ષમતાના મુખ્ય પ્રકારોની વિસ્તૃતમાં ચર્ચા કરો. [0૮]

બ. યોગ્યતા (અભિરૂચિ-apptitude) નું મહત્વ સમજાવો. [09]

અથવા

પ્ર.૧ પ્રવેશ પરિક્ષા એટલે શું? પ્રવેશ પરિક્ષાની નામની યાદી આપી તેમાંથી કોઈપણ એક વિષે સવિસ્તાર સમજાવો. [1૫]

પ્ર.૨ [1૫]

૧ આ શ્રેણી જૂઓ: ૩૬, ૩૪, ૩૦, ૨૮, ૨૪..... હવે પછીનો કયો અંક આવશે?

અ. ૨૦ બ. ૨૨ ક. ૨૩ ડ. ૨૬

૨ આ શ્રેણી જૂઓ: ૧૪, ૨૮, ૨૦, ૪૦, ૩૨, ૬૪..... હવે પછીનો કયો અંક આવશે?

અ. ૫૨ બ. ૫૬ ક. ૬૬ ડ. ૧૨૮

૩ નીચેમાંથી કયો શબ્દ અલગ પડે છે?

અ. પાથરણું બ. સોફા ક. ટેબલ ડ. ખુરશી

૪ JAK, KBL, LCM, MDN, _____

અ. OEP બ. HJH ક. IJI ડ. JHJ

૫ BCB, DED, FGF, HIH, _____

અ. JKJ બ. HJH ક. IJI ડ. JHJ

૬ A, P, R, X, S અને Z બંને એક કારમાં બેઠા છે. S અને Z મધ્યમાં બેઠા છે. A અને P અંતમાં બેઠા છે. R એ A ની ડાબી બાજુ બેઠેલ છે. તો P ની જમણી બાજુ કોણ બેઠેલ છે?

અ. A બ. X ક. S ડ. Z

૭ છ મિત્રો એક વર્તુળમાં બેઠા છે. જેઓ વર્તુળનાં મધ્યનો સામનો કરે છે. દીપાએ પ્રકાશ અને પંકજની વચ્ચે બેઠેલ છે. પ્રિતીએ મુકેશ અને લલિતની વચ્ચે છે. પ્રકાશ અને મુકેશ એકબીજાની વિરુદ્ધમાં બેઠેલ છે.

૮ પ્રકાશની જમણી બાજુ કોણ બેઠેલ છે?

(જાન હલતાવો)

- અ. મુકેશ બ. દીપા ક. પંકજ ડ. લલિત
- ૮ મુકેશના પાડોશીઓ કોણ છે?
- અ. પ્રકાશ અને દીપા બ. દીપા અને પ્રિતી
ક. પ્રિતી અને પંકજ ડ. લલિત અને પ્રિતી
- ૯ સંગી સ્પેલિંગ પસંદ કરો:
- અ. Accommodation બ. Accomodaton
ક. Accommodation ડ. Acomodation
- ૧૦ FILTER:WATER
- અ. curtail:activity બ. expunge:book
ક. edit:text ડ. censor:play
- ૧૧ LIGHT:BLIND
- અ. speech:dumb બ. language:deaf
ક. tongue:sound ડ. voice:vibration
- ૧૨ To beg the question
- અ. To refer to બ. To take for granted
ક. To raise objections ડ. To be discussed
- ૧૩ એવી વ્યક્તિ જે સારી સમજણ જ્ઞાન અને તર્ક શક્તિ
- અ. નિષ્ણાત બ. બૌદ્ધિક ક. અહમ ડ. શિક્ષિત
- ૧૪ M+C-F માટે કયો અંક અનુકૂળ છે?
- અ. ૧૦ બ. ૯ ક. ૧૧ ડ. ૧૬
- ૧૫ જો A એ B નો ભાઈ હોય, B એ C ની બહેન છે અને C એ D ના પિતા છે. તો, D અને A વચ્ચે શું સંબંધ છે ?
- અ. ભાઈ બ. બહેન ક. ભત્રીજો ડ. કોઈ પણ નહીં

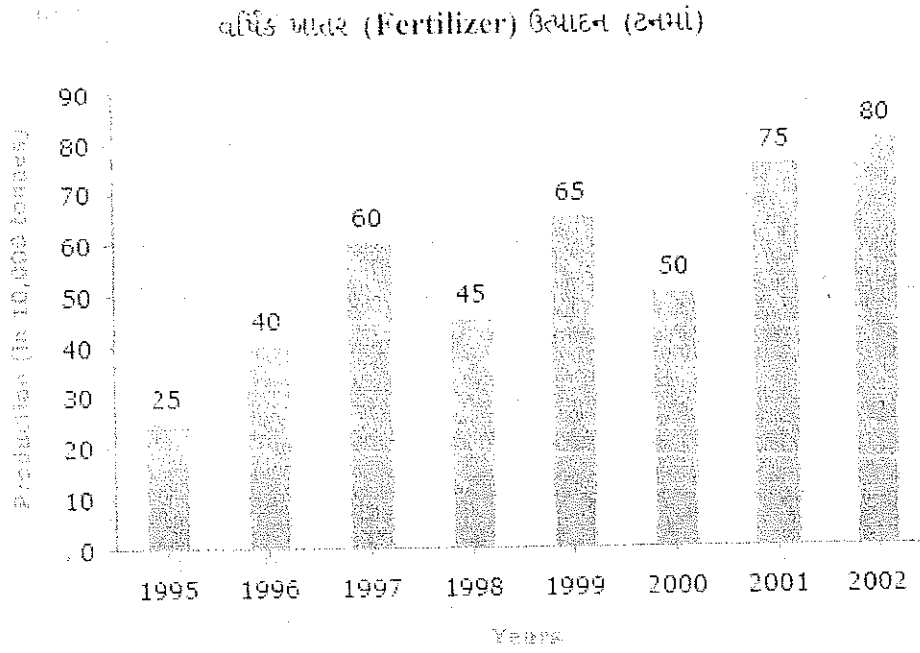
આપેલ અનુસૂચિનો અભ્યાસ કરી અને તેના આધારે આપેલ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો
વાર્ષિક (પેટો) કંપની નો ખર્ચ (લાખ રૂપિયામાં)

વર્ષ	ખર્ચની બાબત				
	વેતન	ઇંધણ અને વાહનવ્યવહાર	બીનસ	લોન પરનું વ્યાજ	કર
૧૯૯૮	૨૮૮	૯૮	૩.૦૦	૨૩.૪	૮૩
૧૯૯૯	૩૪૨	૧૧૨	૨.૫૨	૩૨.૫	૧૦૮
૨૦૦૦	૩૨૪	૧૦૧	૩.૮૪	૪૧.૬	૭૪
૨૦૦૧	૩૩૬	૧૩૩	૩.૬૮	૩૬.૪	૮૮
૨૦૦૨	૪૨૦	૧૪૨	૩.૯૬	૪૯.૪	૯૮

- ૧૬ આપેલ સમયગાળામાં કંપનીનું સરેરાસ વર્ષદીઠ વ્યાજ ચૂકવવાની રકમ કેટલી થશે?
 અ. ૩૨.૪૩ લાખ બ. ૩૩.૭૨ લાખ
 ક. ૩૪.૧૮ લાખ ડ. ૩૬.૬૬ લાખ
- ૧૭ કંપનીની બીનસ ચૂકવવાની કુલ રકમ એ આપેલ સમયગાળામાં ચૂકવેલ પગારની રકમના અંદાજિત કેટલા ટકા થાય?
 અ. ૦.૧ % બ. ૦.૫ % ક. ૧ % ડ. ૧.૨૫ %
- ૧૮ ૧૯૯૮ માં કરેલ કુલ ખર્ચ એ વર્ષ ૨૦૦૨ના કરેલ કુલ ખર્ચના કેટલા ટકા થાય?
 અ. ૬૨ % બ. ૬૬ % ક. ૬૯ % ડ. ૭૧ %
- ૧૯ વર્ષ ૨૦૦૦માં કંપનીનો આપેલ વિગતોનો કુલ ખર્ચ કેટલો થશે?
 અ. રૂ- ૫૪૪.૪૪ લાખ બ. રૂ- ૫૦૧.૧૧ લાખ
 ક. રૂ- ૪૪૬.૪૬ લાખ ડ. રૂ- ૪૭૮.૮૭ લાખ
- ૨૦ દરેક વર્ષનો કુલ ખર્ચ કરવેરા અને ઇંધણ તથા વાહનવ્યવહાર વચ્ચેનું કુલ ખર્ચનું પ્રમાણ અનુક્રમે કેટલું થશે?
 અ. ૪:૭ બ. ૧૦:૧૩ ક. ૧:૧૮ ડ. ૫:૮

(ધાન ઉત્તરાવો)

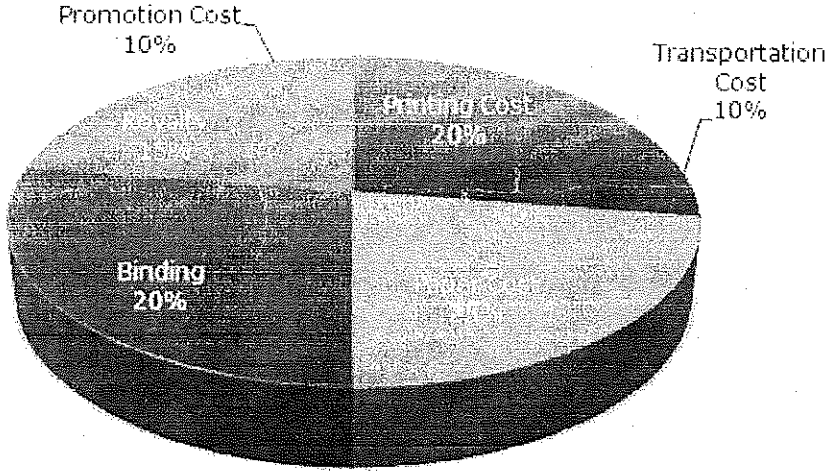
આપેલ ગ્રાફના આધારે આપેલ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

- ૨૧ વર્ષ ૧૯૯૭ થી ૧૯૯૮ માં ખાતરનાં ઉત્પાદનમાં કેટલા ટકા ઘટાડો થયો છે?
- અ. ૩૩ (૧/૩) ટકા બ. ૨૦ ટકા ક. ૨૫ ટકા ડ. ૨૧ ટકા
- ૨૨ નીચે આપેલ વર્ષમાંથી કયું વર્ષ ૧૯૯૭ અને ૧૯૯૭ ના સરેરાસ ઉત્પાદન જટલું સામાન થાય છે.
- અ. ૨૦૦૦ અને બ. ૧૯૯૯ અને ૨૦૦૦ ક. ૧૯૯૮ અને ૨૦૦૦ ડ. ૧૯૯૫ અને ૨૦૦૧
- ૨૩ ૨૦૦૨ના વર્ષમાં ખાતરના ઉત્પાદનમાં ૧૯૯૫ના વર્ષની સરખામણીએ કેટલા ટકા વધારો થયો છે?
- અ. ૩૨૦ ટકા બ. ૩૦૦ ટકા ક. ૨૨૦ ટકા ડ. ૨૦૦ ટકા
- ૨૪ પછલા વર્ષની સરખામણીએ કયા વર્ષમાં ઉત્પાદનમાં વધારો થવા પામ્યો છે?
- અ. ૨૦૦૨ બ. ૨૦૦૧ ક. ૧૯૯૭ ડ. ૧૯૯૬
- ૨૫ આપેલ વર્ષોનું ખાતરનું ઉત્પાદન એ સરેરાસ ઉત્પાદન કરતા કેટલા ઘણું વધારે છે?
- અ. ૧ બ. ૨ ક. ૩ ડ. ૪

નીચે આપેલ વર્તુળ ચાર્ટ: પુસ્તક પ્રકાશિત માટેની ઉદ્ભવેલ ખર્ચ દર્શાવેલ છે. તેના આધારે આપેલ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

પુસ્તક પ્રકાશિત માટેના વિવિધ ખર્ચાઓ (ટકામાં)

Promotion Cost- વિજ્ઞાપન ખર્ચ

Printing Cost- છાપણી ખર્ચ

Binding- બાંધીંગ ખર્ચ

Paper Cost - પેપર ખર્ચ

Royalty- રોયલ્ટી

૨૬ જો પુસ્તકના નિશ્ચિત જથ્થા માટે છાપામણી ખર્ચ ૩૦૦૦ રૂ. પ્રકાશક ચૂકવે છે. તો રોયલ્ટી માટે કેટલી રકમ ચૂકવવી પડશે?

અ. રૂ- ૧૯૪૫૦ બ. રૂ- ૨૧૨૦૦ ક. રૂ- ૨૨૬૫૦ ડ. રૂ- ૨૬૧૫૦

૨૭ રોયલ્ટી ક્ષેત્રએ આપેલ ચાર્ટના મધ્યના કેટલા અંશમાં (angle) હશે?

અ. 14° બ. 28° ક. 48° ડ. 80°

૨૮ પુસ્તકની કિંમત C.P. થી (Marked) ૨૦ ટકા કરતા વધુ છે. જો પુસ્તકની કિંમત ૧૮૦ રૂ. છે તો એક વધારાનું પુસ્તક તૈયાર કરવા પાછળ વધારાનો ખર્ચ શું થશે?

અ. રૂ- ૩૬ બ. રૂ- ૩૭.૫૦ ક. રૂ- ૪૦ ડ. રૂ- ૪૪.૨૫

૨૯ પુસ્તકની ૫૫૦૦ કોપી પ્રકાશિત કરી અને તેનો ખર્ચ ૮૨૫૦૦ રૂ. થયો છે જો પ્રકાશકને ૨૦ ટકા નફો મળે તો પુસ્તકની વેચાણ કિંમત શું હશે?

અ. રૂ- ૧૮૭.૫૦ બ. રૂ- ૧૯૧.૫૦ ક. રૂ- ૧૭૫ ડ. રૂ- ૧૮૦

(પાન કુલરાવો)

30 છપાવણી ખર્ચ કરતા પુસ્તકની રોયલ્ટી કેટલી ઓછી હશે?

અ. ૫ ટકા

બ. $33\frac{1}{4}$ ટકા

ક. ૨૦ ટકા

ડ. ૨૫ ટકા

પ્ર. ૪

[૧૫]

પ્રશ્ન ૩૧ થી ૩૫

દુનિયા ઉત્સુક માણસોને નકામા કહે છે જ્યારે આવા માણસો ભાગ્યેજ મળે છે. માતા-પિતા આ જિજ્ઞાસાને નાશ કરવામાં ભાગ ભજવે છે. કારણ કે ઘણા ખરા બાળકો એવા પ્રશ્નો પૂછે છે જેવા કે કેમ અગ્નિ ગરમ હોય છે? કેમ પાંદડા ઉડે છે? જેના જવાબ આપવા અશક્ત લાગે છે. છતાં જે બાળકોની જિજ્ઞાસા ટકે છે તેવા બાળકો આગળ જતા પૂછતા રહે છે; અને તેના જવાબ મેળવવાના પ્રયત્નો કરતા રહે છે. આવા બાળકો વિદ્વાન બને છે. આવા વિજ્ઞાનીઓ ના પ્રશ્નોના જવાબ આપવા અશક્ત છે. દા.ત. એક વિજ્ઞાનિક જે અશક્ત મહેનત કરીને નવું યંત્ર શસ્ત્ર કે સાધન બનાવે છે. આવા ઉત્સુક માણસો જાણે છે કે વિશ્વને ઉપયોગી વસ્તુની જરૂર છે. પરંતુ બીજા માણસોની વાત કરીએ તો તેઓ ઉત્સુકતા પર એવો જવાબ આપે છે કે એ પહાડ પર છે માટેજ પર્વતારોહન કરવા માંગે છે. એક ઇતિહાસકારને પૂછવામાં આવે છે કે તમે ઇતિહાસનો અભ્યાસ શા માટે કરો છો? તો તેને એક જ દલીલ કરી કે ભૂતકાળના અભ્યાસ માટે હાલમાંથી એ માટે ભવિષ્યને આકાર આપવા માટે તેનો અભ્યાસ કરે છે. એ સાચું છે કે વિદ્વાનો પ્રશ્નોના જવાબ આપતા રહે છે કારણ કે તેઓને આમાં કારણના પરિણામ દેખાય છે જેવાકે કેન્સરનો ઇલાજ શોધવો. પણ આવા પ્રારંભિક વિદ્વાન હોતા નથી. તેઓ સંતોષકારક પરિણામ મેળવવા માટે જ ઉત્સુક હોય છે.

૩૧ બાળકોમાં ઉત્સુકતા ટકાવી રાખવાનો અર્થ શું થાય.

અ. માતા-પિતાના દબાણ હોવા છતાં બાળકો ઉત્સુકતા જાળવી રાખે છે.

બ. બાળકો ઉત્સુકતા મારી નાખે છે

ક. માતા-પિતાની દરમિયાનગીરીથી બાળકોની જિજ્ઞાસા હારે છે

ડ. બાળકો નિયમિત બને છે

૩૨ આ કક્ષા પ્રમાણે માતા-પિતાનું જીવન મુશ્કેલ બને છે? કારણ કે,

અ. તેઓમાં કાયમી ઉત્સુકતા હોય છે

બ. તેઓ અવિરત પ્રશ્નો પૂછે છે

ક. તેઓ અસંગત પ્રશ્નો પૂછે છે

ડ. તેઓ ઘણા ઉડા પ્રશ્નો ઉભા કરે છે

૩૩ અસામાન્ય માણસ વિદ્વાન પ્રત્યે નકામા ગણે છે

અ. તેઓ આળસુ અને નકામા હોય છે

બ. તેઓ ઘણા વિનયી હોય છે

ક. તેમની શક્તિ બહારના હોય છે

ડ. તેમનો સમય બરબાદ થાય છે

૩૪ ઇતિહાસકાર ખરેખર ભૂતકાળનો અભ્યાસ કરે છે

અ. વર્તમાનને સમજવા અને ભવિષ્યની પુનઃચિંતા માટે

બ. વર્તમાનને સમજવા અને ભવિષ્યને ઘડવા માટે

ક. વર્તમાનને માની લેવા અને નશીબ બનાવવા

ડ. વર્તમાનને માની લેવા અને ભવિષ્યને ઘાટ આપવા

૩૫ આ કકરા મુજબ માતા-પિતા બાળકોની જિજ્ઞાસા મારવાનો પ્રયત્ન કરે છે

અ. કારણ કે તેમની પાસે સમય નથી

બ. કારણ કે તેમની પાસે જવાબ આપવાની ધીરજ નથી

ક. કારણ કે તેમને લાગે છે કે તેમના બાળકો સતત પ્રશ્નો પૂછે જ કરશે

ડ. કારણ કે તેમની પાસે તે પ્રશ્નોના જવાબ હોતા નથી

પ્રશ્ન ૩૧ થી ૩૫

નીચે આપેલા શબ્દોના યોગ્ય સમાનાર્થી શબ્દો શોધો

૩૬ BROWSE

અ. Heal

બ. Deceive

ક. Examine

ડ. Strike

૩૭ INFREQUENT

અ. Never

બ. Usual

ક. Rare

ડ. Sometimes

૩૮ RESTRAINT

અ. Hindrance

બ. Repression

ક. Obstacle

ડ. Restriction

૩૯ DEIFY

અ. Flatter

બ. Challenge

ક. Worship

ડ. Face

૪૦ HARBINGER

અ. Messenger

બ. Steward

ક. Forerunner

ડ. Pilot

પ્રશ્ન ૩૧ થી ૩૫

નીચે આપેલા શબ્દોના યોગ્ય વિરુદ્ધાર્થી શબ્દો શોધો

૪૧ ARROGANT

અ. Humble

બ. Cowardly

ક. Egotistic

ડ. Gentlemanly

૪૨ VICTORIOUS

અ. Defeated

બ. Annexed

ક. Destroyed

ડ. Vanquished

૪૩ GRACEFUL

અ. Rough

બ. Expert

ક. Miserable

ડ. Awkward

૪૪ NADIR

અ. Modernity

બ. Zenith

ક. Liberty

ડ. Progress

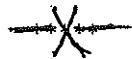
૪૫ EXTRAVAGANCE

અ. Luxury

બ. Poverty

ક. Economical

ડ. Cheapness

SEAT No. _____

No. of Printed Page: 08

[8-Eng.]

SARDAR PATEL UNIVERSITY

B.Com. (IIIrd Semester) Examination: 2017

Friday, 01/12/2017

10:00 A.M. TO 12:00 P.M.

UB03SCOM07: Reasoning Ability-I

Marks: 60

NOTE: Each MCQ carries one mark.

- Q.1 A. What is Reasoning Ability? Explain the main types of reasoning ability in detail. [08]
B. Explain importance of aptitude. [07]

OR

- Q.1 What is entrance examination, list out the name of entrance examination and explain any one of them in detail. [15]

Q.2 [15]

- 1 Look at this series: 36, 34, 30, 28, 24, ... What number should come next?
A. 20 B. 22 C. 23 D. 26
- 2 Look at this series: 14, 28, 20, 40, 32, 64, ... What number should come next?
A. 52 B. 56 C. 96 D. 128
- 3 Which word does NOT belong with the others?
A. couch B. rug C. table D. chair
- 4 JAK, KBL, LCM, MDN, _____
A. OEP B. NEO C. MEN D. PFQ
- 5 BCB, DED, FGF, HIH, _____
A. JKI B. IJH C. IJI D. JHJ
- 6 A, P, R, X, S and Z are sitting in a row. S and Z are in the centre. A and P are at the ends. R is sitting to the left of A. Who is to the right of P?
A. A B. X C. S D. Z

For que 7 and 8

Six friends are sitting in a circle and are facing the centre of the circle.

Deepa is between Prakash and Pankaj. Priti is between Mukesh and Lalit.

Prakash and Mukesh are opposite to each other.

(P.T.O.)

- 7 Who is sitting right to Prakash ?
 A. Mukesh B. Deepa C. Pankaj D. Lalit
- 8 Who are the neighbours of Mukesh ?
 A. Prakash and Deepa B. Deepa and Priti
 C. Priti and Pankaj D. Lalit and Priti
- 9 From the following choose correct spelling.
 A. Acommodation B. Accomodaton
 C. Accommodation D. Acomodation
- 10 FILTER:WATER
 A. curtail:activity B. expunge:book
 C. edit:text D. censor:play
- 11 LIGHT:BLIND
 A. speech:dumb B. language:deaf
 C. tongue:sound D. voice:vibration
- 12 To beg the question
 A. To refer to B. To take for granted
 C. To raise objections D. To be discussed
- 13 A person of good understanding knowledge and reasoning power
 A. Expert B. Intellectual C. Snob D. Literate
- 14 Which number is suitable for M+C-F?
 A. 10 B. 9 C. 11 D. 16
- 15 If A is the brother of B; B is the sister of C; and C is the father of D, how D is related to A?
 A. Brother B. Sister C. Nephew D. Cannot be determined

Q.3

[15]

For Que 16 to 20

Study the following table and answer the questions based on it.

Expenditures of a Company (in Lakh Rupees) per Annum Over the given Years.

Years	Item of Expenditure				
	Salary	Fuel and Transport	Bonus	Interest on Loans	Taxes
1998	288	98	3.00	23.4	83
1999	342	112	2.52	32.5	108
2000	324	101	3.84	41.6	74
2001	336	133	3.68	36.4	88
2002	420	142	3.96	49.4	98

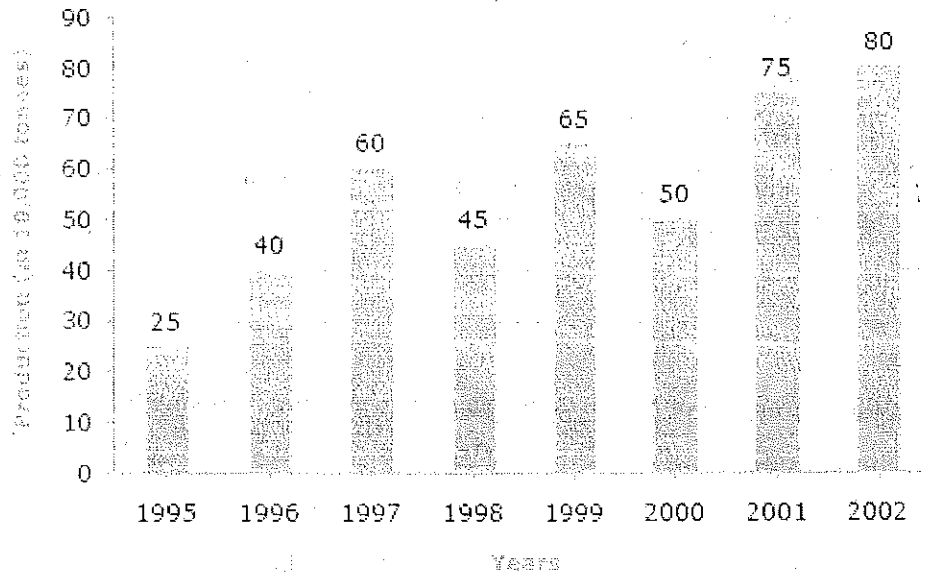
- 16 What is the average amount of interest per year which the company had to pay during this period?
A. Rs. 32.43 lakhs B. Rs. 33.72 lakhs
C. Rs. 34.18 lakhs D. Rs. 36.66 lakhs
- 17 The total amount of bonus paid by the company during the given period is approximately what percent of the total amount of salary paid during this period?
A. 0.1% B. 0.5% C. 1% D. 1.25%
- 18 Total expenditure on all these items in 1998 was approximately what percent of the total expenditure in 2002?
A. 62% B. 66% C. 69% D. 71%
- 19 The total expenditure of the company over these items during the year 2000 is?
A. Rs. 544.44 lakhs B. Rs. 501.11 lakhs
C. Rs. 446.46 lakhs D. Rs. 478.87 lakhs
- 20 The ratio between the total expenditure on Taxes for all the years and the total expenditure on Fuel and Transport for all the years respectively is approximately?
A. 4:7 B. 10:13 C. 15:18 D. 5:8

(P.T.O.)

For Que 21 to 25

Study the bar chart and answer the question based on it.

Production of Fertilizers by a Company (in 1000 tonnes) Over the Years

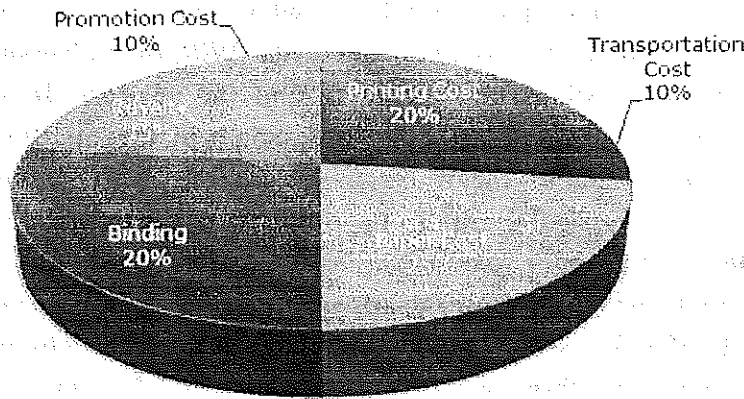

- 21 What was the percentage decline in the production of fertilizers from 1997 to 1998?
- A. $33\frac{1}{3}\%$ B. 20% C. 25% D. 21%
- 22 The average production of 1996 and 1997 was exactly equal to the average production of which of the following pairs of years?
- A. 2000 and B. 1999 and 2000 C. 1998 and 2000 D. 1995 and 2001
- 23 What was the percentage increase in production of fertilizers in 2002 compared to that in 1995?
- A. 320% B. 300% C. 220% D. 200%
- 24 In which year was the percentage increase in production as compared to the previous year the maximum?
- A. 2002 B. 2001 C. 1997 D. 1996
- 25 In how many of the given years was the production of fertilizers more than the average production of the given years?
- A. 1 B. 2 C. 3 D. 4

For Que 26 to 30

The following pie-chart shows the percentage distribution of the expenditure incurred in publishing a book. Study the pie-chart and the answer the questions based on it.

Various Expenditures (in percentage) Incurred in Publishing a Book

- 26 If for a certain quantity of books, the publisher has to pay Rs. 30,600 as printing cost, then what will be amount of royalty to be paid for these books?
 A. Rs. 19,450 B. Rs. 21,200 C. Rs. 22,950 D. Rs. 26,150
- 27 What is the central angle of the sector corresponding to the expenditure incurred on Royalty?
 A. 15° B. 24° C. 54° D. 48°
- 28 The price of the book is marked 20% above the C.P. If the marked price of the book is Rs. 180, then what is the cost of the paper used in a single copy of the book?
 A. Rs. 36 B. Rs. 37.50 C. Rs. 42 D. Rs. 44.25
- 29 If 5500 copies are published and the transportation cost on them amounts to Rs. 82500, then what should be the selling price of the book so that the publisher can earn a profit of 25%?
 A. Rs. 187.50 B. Rs. 191.50 C. Rs. 175 D. Rs. 180
- 30 Royalty on the book is less than the printing cost by:
 A. 5% B. C. 20% D. 25%

$$33 \frac{1}{5} \%$$

(P. T. O.)

For Que 31 to 35

The world dismisses curiosity by calling it idle or mere idle curiosity even though curious persons are seldom idle. Parents do their best to extinguish curiosity in their children because it makes life difficult to be faced everyday with a string of unanswerable questions about what makes fire hot or why grass grows. Children whose curiosity survives parental discipline are invited to join our university. With the university, they go on asking their questions and trying to find the answers. In the eyes of a scholar, that is what a university for. Some of the questions which the scholars ask seem to the world to be scarcely worth asking, let alone answering. they asked questions too minute and specialized for you and me to understand without years of explanation. If the world inquires of one of them why he wants to know the answer to a particular question he may say especially if he is a scientist, that the answer will in some obscure way make possible a new machine or weapon or gadget. He talks that way because he knows that the world understands and respects utility.

But to you who are now part of the university, he will say that he wants to know the answer simply because he does not know it, the way the mountain climber wants to climb a mountain, simply because it is there. Similarly a historian asked by an outsider why he studies history may come out with the argument that he has learnt to respect to report on such occasions, something about knowledge of the past making it possible to understand the present and mould the future. But if you really want to know why a historian studies the past, the answer is much simpler, something happened and he would like to know what. All this does not mean that the answers which scholars to find to their enormous consequences but these seldom form the reason for asking the question or pursuing the answers. It is true that scholars can be put to work answering questions for sake of the consequences as thousands are working now, for example, in search of a cure for cancer. But this is not the primary scholars. For the consequences are usually subordinate to the satisfaction of curiosity.

- 31 Children whose curiosity survives parental discipline means
- A. children retaining their curiosity in spite of being discouraged by their parents
 - B. children pursuing their mental curiosity
 - C. children's curiosity subdued due to parents intervention
 - D. children being disciplined by their parents

- 32 According to their passage, the children make life difficult for their parents
- by their ceaseless curiosity
 - by unceasing bombardment of questions
 - by asking irrelevant questions
 - by posing profound questions
- 33 The common people consider some of the questions that the scholars ask
unimportant
- as they are too lazy and idle
 - as they are too modest
 - as it's beyond their comprehension
 - as it is considered a waste of time
- 34 A historian really studies the past
- to comprehend the present and to reconstruct the future
 - to explain the present and plan the future
 - to understand the present and make fortune
 - to understand the present and mould the future
- 35 According to their passage, parents do their best to discourage curiosity in their
children
- because they have no time
 - because they have no patience to answer them
 - because they feel that their children ask stupid questions continuously
 - because they are unable to answer all the questions

For Que 36 to 40

**The following the questions choose the word which best expresses the
similar meaning of the given word.**

- 36 BROWSE
A. Heal	B. Deceive	C. Examine	D. Strike
- 37 INFREQUENT
A. Never	B. Usual	C. Rare	D. Sometimes
- 38 RESTRAINT
A. Hindrance	B. Repression	C. Obstacle	D. Restriction

- 39 DEIFY
A. Flatter B. Challenge C. Worship D. Face

- 40 HARBINGER
A. Messenger B. Steward C. Forerunner D. Pilot

For Que 41 to 45

In the following questions choose the word which is the exact OPPOSITE of the given words.

- 41 ARROGANT
A. Humble B. Cowardly C. Egotistic D. Gentlemanly

- 42 VICTORIOUS
A. Defeated B. Annexed C. Destroyed D. Vanquished

- 43 GRACEFUL
A. Rough B. Expert C. Miserable D. Awkward

- 44 NADIR
A. Modernity B. Zenith C. Liberty D. Progress

- 45 EXTRAVAGANCE
A. Luxury B. Poverty C. Economical D. Cheapness

—————X—————

SEAT No. _____

No. of Printed Page: 07

[8-૬૫૫] SARDAR PATEL UNIVERSITY

B.Com. (IIIrd Semester) Examination: 2017

Friday, 01/12/2017

10:00 A.M. TO 12:00 P.M.

UB03SCOM07: Reasoning Ability-I

Marks: 60

NOTE: Each MCQ carries one mark.

પ્ર.૧ અ. તર્ક-ક્ષમતા એટલે શું? તર્ક-ક્ષમતાના મુખ્ય પ્રકારોની વિસ્તૃતમાં ચર્ચા કરો. [0૮]

બ. યોગ્યતા (અભિરુચિ-apptitude) નું મહત્વ સમજાવો. [09]

અથવા

પ્ર.૧ પ્રવેશ પરિક્ષા એટલે શું? પ્રવેશ પરિક્ષાની નામની યાદી આપી તેમાંથી કોઈપણ એક વિષે સવિસ્તાર સમજાવો. [1૫]

પ્ર.૨ [1૫]

૧ આ શ્રેણી જૂઓ: ૩૬, ૩૪, ૩૦, ૨૮, ૨૪..... હવે પછીનો કયો અંક આવશે?

અ. ૨૦ બ. ૨૨ ક. ૨૩ ડ. ૨૬

૨ આ શ્રેણી જૂઓ: ૧૪, ૨૮, ૨૦, ૪૦, ૩૨, ૬૪..... હવે પછીનો કયો અંક આવશે?

અ. ૫૨ બ. ૫૬ ક. ૬૬ ડ. ૧૨૮

૩ નીચેમાંથી કયો શબ્દ અલગ પડે છે?

અ. પાથરણું બ. સોફા ક. ટેબલ ડ. ખુરશી

૪ JAK, KBL, LCM, MDN, _____

અ. OEP બ. HJH ક. IJI ડ. JHJ

૫ BCB, DED, FGF, HIH, _____

અ. JKJ બ. HJH ક. IJI ડ. JHJ

૬ A, P, R, X, S અને Z બંને એક કારમાં બેઠા છે. S અને Z મધ્યમાં બેઠા છે. A અને P અંતમાં બેઠા છે. R એ A ની ડાબી બાજુ બેઠેલ છે. તો P ની જમણી બાજુ કોણ બેઠેલ છે?

અ. A બ. X ક. S ડ. Z

૭ મિત્રો એક વર્તુળમાં બેઠા છે. જેઓ વર્તુળનાં મધ્યનો સામનો કરે છે. દીપાએ પ્રકાશ અને પંકજની વચ્ચે બેઠેલ છે. પ્રિતીએ મુકેશ અને લલિતની વચ્ચે છે. પ્રકાશ અને મુકેશ એકબીજાની વિરુદ્ધમાં બેઠેલ છે.

૮ પ્રકાશની જમણી બાજુ કોણ બેઠેલ છે?

(જાન હલતાવો)

- અ. મુકેશ બ. દીપા ક. પંકજ ડ. લલિત
- ૮ મુકેશના પાડોશીઓ કોણ છે?
- અ. પ્રકાશ અને દીપા બ. દીપા અને પ્રિતી
ક. પ્રિતી અને પંકજ ડ. લલિત અને પ્રિતી
- ૯ સંગી સ્પેલિંગ પસંદ કરો:
- અ. Accommodation બ. Accomodaton
ક. Accommodation ડ. Acomodation
- ૧૦ FILTER:WATER
- અ. curtail:activity બ. expunge:book
ક. edit:text ડ. censor:play
- ૧૧ LIGHT:BLIND
- અ. speech:dumb બ. language:deaf
ક. tongue:sound ડ. voice:vibration
- ૧૨ To beg the question
- અ. To refer to બ. To take for granted
ક. To raise objections ડ. To be discussed
- ૧૩ એવી વ્યક્તિ જે સારી સમજણ જ્ઞાન અને તર્ક શક્તિ
- અ. નિષ્ણાત બ. બૌદ્ધિક ક. અહમ ડ. શિક્ષિત
- ૧૪ M+C-F માટે કયો અંક અનુકૂળ છે?
- અ. ૧૦ બ. ૯ ક. ૧૧ ડ. ૧૬
- ૧૫ જો A એ B નો ભાઈ હોય, B એ C ની બહેન છે અને C એ D ના પિતા છે. તો, D અને A વચ્ચે શું સંબંધ છે ?
- અ. ભાઈ બ. બહેન ક. ભત્રીજો ડ. કોઈ પણ નહીં

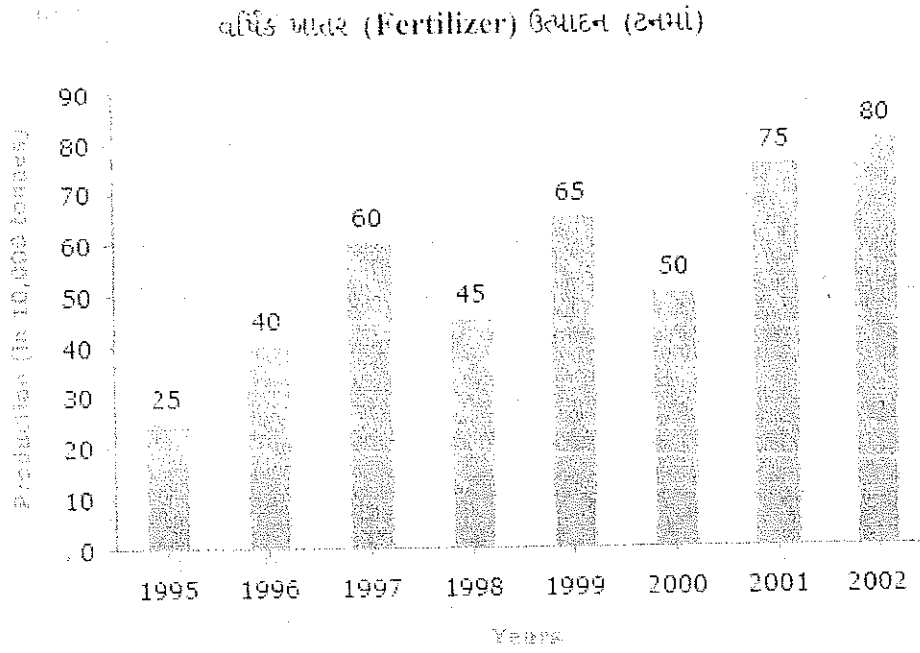
આપેલ અનુસૂચિનો અભ્યાસ કરી અને તેના આધારે આપેલ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો
વાર્ષિક (પેટો) કંપની નો ખર્ચ (લાખ રૂપિયામાં)

વર્ષ	ખર્ચની બાબત				
	વેતન	ઇંધણ અને વાહનવ્યવહાર	બીનસ	લોન પરનું વ્યાજ	કર
૧૯૯૮	૨૮૮	૯૮	૩.૦૦	૨૩.૪	૮૩
૧૯૯૯	૩૪૨	૧૧૨	૨.૫૨	૩૨.૫	૧૦૮
૨૦૦૦	૩૨૪	૧૦૧	૩.૮૪	૪૧.૬	૭૪
૨૦૦૧	૩૩૬	૧૩૩	૩.૬૮	૩૬.૪	૮૮
૨૦૦૨	૪૨૦	૧૪૨	૩.૯૬	૪૯.૪	૯૮

- ૧૬ આપેલ સમયગાળામાં કંપનીનું સરેરાસ વર્ષદીઠ વ્યાજ ચૂકવવાની રકમ કેટલી થશે?
 અ. ૩૨.૪૩ લાખ બ. ૩૩.૭૨ લાખ
 ક. ૩૪.૧૮ લાખ ડ. ૩૬.૬૬ લાખ
- ૧૭ કંપનીની બીનસ ચૂકવવાની કુલ રકમ એ આપેલ સમયગાળામાં ચૂકવેલ પગારની રકમના અંદાજિત કેટલા ટકા થાય?
 અ. ૦.૧ % બ. ૦.૫ % ક. ૧ % ડ. ૧.૨૫ %
- ૧૮ ૧૯૯૮ માં કરેલ કુલ ખર્ચ એ વર્ષ ૨૦૦૨ના કરેલ કુલ ખર્ચના કેટલા ટકા થાય?
 અ. ૬૨ % બ. ૬૬ % ક. ૬૯ % ડ. ૭૧ %
- ૧૯ વર્ષ ૨૦૦૦માં કંપનીનો આપેલ વિગતોનો કુલ ખર્ચ કેટલો થશે?
 અ. રૂ- ૫૪૪.૪૪ લાખ બ. રૂ- ૫૦૧.૧૧ લાખ
 ક. રૂ- ૪૪૬.૪૬ લાખ ડ. રૂ- ૪૭૮.૮૭ લાખ
- ૨૦ દરેક વર્ષનો કુલ ખર્ચ કરવેરા અને ઇંધણ તથા વાહનવ્યવહાર વચ્ચેનું કુલ ખર્ચનું પ્રમાણ અનુક્રમે કેટલું થશે?
 અ. ૪:૭ બ. ૧૦:૧૩ ક. ૧:૧૮ ડ. ૫:૮

(ધાન ઉત્તરાવો)

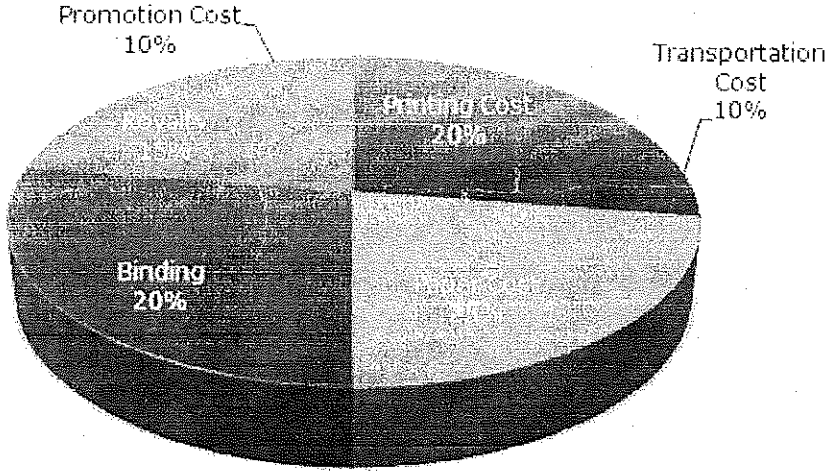
આપેલ ગ્રાફના આધારે આપેલ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

- ૨૧ વર્ષ ૧૯૯૭ થી ૧૯૯૮ માં ખાતરનાં ઉત્પાદનમાં કેટલા ટકા ઘટાડો થયો છે?
- અ. ૩૩ (૧/૩) ટકા બ. ૨૦ ટકા ક. ૨૫ ટકા ડ. ૨૧ ટકા
- ૨૨ નીચે આપેલ વર્ષમાંથી કયું વર્ષ ૧૯૯૭ અને ૧૯૯૭ ના સરેરાસ ઉત્પાદન જટલું સામાન થાય છે.
- અ. ૨૦૦૦ અને બ. ૧૯૯૯ અને ૨૦૦૦ ક. ૧૯૯૮ અને ૨૦૦૦ ડ. ૧૯૯૫ અને ૨૦૦૧
- ૨૩ ૨૦૦૨ના વર્ષમાં ખાતરના ઉત્પાદનમાં ૧૯૯૫ના વર્ષની સરખામણીએ કેટલા ટકા વધારો થયો છે?
- અ. ૩૨૦ ટકા બ. ૩૦૦ ટકા ક. ૨૨૦ ટકા ડ. ૨૦૦ ટકા
- ૨૪ પછલા વર્ષની સરખામણીએ કયા વર્ષમાં ઉત્પાદનમાં વધારો થવા પામ્યો છે?
- અ. ૨૦૦૨ બ. ૨૦૦૧ ક. ૧૯૯૭ ડ. ૧૯૯૬
- ૨૫ આપેલ વર્ષોનું ખાતરનું ઉત્પાદન એ સરેરાસ ઉત્પાદન કરતા કેટલા ઘણું વધારે છે?
- અ. ૧ બ. ૨ ક. ૩ ડ. ૪

નીચે આપેલ વર્તુળ ચાર્ટ: પુસ્તક પ્રકાશિત માટેની ઉદ્ભવેલ ખર્ચ દર્શાવેલ છે. તેના આધારે આપેલ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

પુસ્તક પ્રકાશિત માટેના વિવિધ ખર્ચાઓ (ટકામાં)

Promotion Cost- વિજ્ઞાપન ખર્ચ

Printing Cost- છાપણી ખર્ચ

Binding- બાંધીંગ ખર્ચ

Paper Cost - પેપર ખર્ચ

Royalty- રોયલ્ટી

૨૬ જો પુસ્તકના નિશ્ચિત જથ્થા માટે છાપામણી ખર્ચ ૩૦૦૦ રૂ પ્રકાશક ચૂકવે છે. તો રોયલ્ટી માટે કેટલી રકમ ચૂકવવી પડશે?

અ. રૂ- ૧૯૪૫૦ બ. રૂ- ૨૧૨૦૦ ક. રૂ- ૨૨૬૫૦ ડ. રૂ- ૨૬૧૫૦

૨૭ રોયલ્ટી ક્ષેત્રએ આપેલ ચાર્ટના મધ્યના કેટલા અંશમાં (angle) હશે?

અ. 14° બ. 28° ક. 48° ડ. 80°

૨૮ પુસ્તકની કિંમત C.P. થી (Marked) ૨૦ ટકા કરતા વધુ છે. જો પુસ્તકની કિંમત ૧૮૦ રૂ. છે તો એક વધારાનું પુસ્તક તૈયાર કરવા પાછળ વધારાનો ખર્ચ શું થશે?

અ. રૂ- ૩૬ બ. રૂ- ૩૭.૫૦ ક. રૂ- ૪૦ ડ. રૂ- ૪૪.૨૫

૨૯ પુસ્તકની ૫૫૦૦ કોપી પ્રકાશિત કરી અને તેનો ખર્ચ ૮૨૫૦૦ રૂ. થયો છે જો પ્રકાશકને ૨૦ ટકા નફો મળે તો પુસ્તકની વેચાણ કિંમત શું હશે?

અ. રૂ- ૧૮૭.૫૦ બ. રૂ- ૧૯૧.૫૦ ક. રૂ- ૧૭૫ ડ. રૂ- ૧૮૦

(પાન કુલચી)

30 છપાવણી ખર્ચ કરતા પુસ્તકની રોયલ્ટી કેટલી ઓછી હશે?

અ. ૫ ટકા

બ. $33\frac{1}{4}$ ટકા

ક. ૨૦ ટકા

ડ. ૨૫ ટકા

પ્ર. ૪

[૧૫]

પ્રશ્ન ૩૧ થી ૩૫

દુનિયા ઉત્સુક માણસોને નકામા કહે છે જ્યારે આવા માણસો ભાગ્યેજ મળે છે. માતા-પિતા આ જિજ્ઞાસાને નાશ કરવામાં ભાગ ભજવે છે. કારણ કે ઘણા ખરા બાળકો એવા પ્રશ્નો પૂછે છે જેવા કે કેમ અગ્નિ ગરમ હોય છે? કેમ પાંદડા ઉડે છે? જેના જવાબ આપવા અશક્ત લાગે છે. છતાં જે બાળકોની જિજ્ઞાસા ટકે છે તેવા બાળકો આગળ જતા પૂછતા રહે છે; અને તેના જવાબ મેળવવાના પ્રયત્નો કરતા રહે છે. આવા બાળકો વિદ્વાન બને છે. આવા વિજ્ઞાનીઓ ના પ્રશ્નોના જવાબ આપવા અશક્ત છે. દા.ત. એક વિજ્ઞાનિક જે અશક્ત મહેનત કરીને નવું યંત્ર શસ્ત્ર કે સાધન બનાવે છે. આવા ઉત્સુક માણસો જાણે છે કે વિશ્વને ઉપયોગી વસ્તુની જરૂર છે. પરંતુ બીજા માણસોની વાત કરીએ તો તેઓ ઉત્સુકતા પર એવો જવાબ આપે છે કે એ પહાડ પર છે માટેજ પર્વતારોહન કરવા માંગે છે. એક ઇતિહાસકારને પૂછવામાં આવે છે કે તમે ઇતિહાસનો અભ્યાસ શા માટે કરો છો? તો તેને એક જ દલીલ કરી કે ભૂતકાળના અભ્યાસ માટે હાલમાંથી એ માટે ભવિષ્યને આકાર આપવા માટે તેનો અભ્યાસ કરે છે. એ સાચું છે કે વિદ્વાનો પ્રશ્નોના જવાબ આપતા રહે છે કારણ કે તેઓને આમાં કારણના પરિણામ દેખાય છે જેવાકે કેન્સરનો ઇલાજ શોધવો. પણ આવા પ્રારંભિક વિદ્વાન હોતા નથી. તેઓ સંતોષકારક પરિણામ મેળવવા માટે જ ઉત્સુક હોય છે.

૩૧ બાળકોમાં ઉત્સુકતા ટકાવી રાખવાનો અર્થ શું થાય.

અ. માતા-પિતાના દબાણ હોવા છતાં બાળકો ઉત્સુકતા જાળવી રાખે છે.

બ. બાળકો ઉત્સુકતા મારી નાખે છે

ક. માતા-પિતાની દરમિયાનગીરીથી બાળકોની જિજ્ઞાસા હારે છે

ડ. બાળકો નિયમિત બને છે

૩૨ આ કક્ષા પ્રમાણે માતા-પિતાનું જીવન મુશ્કેલ બને છે? કારણ કે,

અ. તેઓમાં કાયમી ઉત્સુકતા હોય છે

બ. તેઓ અવિરત પ્રશ્નો પૂછે છે

ક. તેઓ અસંગત પ્રશ્નો પૂછે છે

ડ. તેઓ ઘણા ઉડા પ્રશ્નો ઉભા કરે છે

૩૩ અસામાન્ય માણસ વિદ્વાન પ્રત્યે નકામા ગણે છે

અ. તેઓ આળસુ અને નકામા હોય છે

બ. તેઓ ઘણા વિનયી હોય છે

ક. તેમની શક્તિ બહારના હોય છે

ડ. તેમનો સમય બરબાદ થાય છે

૩૪ ઇતિહાસકાર ખરેખર ભૂતકાળનો અભ્યાસ કરે છે

અ. વર્તમાનને સમજવા અને ભવિષ્યની પુનઃચિંતા માટે

બ. વર્તમાનને સમજવા અને ભવિષ્યને ઘડવા માટે

ક. વર્તમાનને માની લેવા અને નશીબ બનાવવા

ડ. વર્તમાનને માની લેવા અને ભવિષ્યને ઘાટ આપવા

૩૫ આ કકરા મુજબ માતા-પિતા બાળકોની જિજ્ઞાસા મારવાનો પ્રયત્ન કરે છે

અ. કારણ કે તેમની પાસે સમય નથી

બ. કારણ કે તેમની પાસે જવાબ આપવાની ધીરજ નથી

ક. કારણ કે તેમને લાગે છે કે તેમના બાળકો સતત પ્રશ્નો પૂછે જ કરશે

ડ. કારણ કે તેમની પાસે તે પ્રશ્નોના જવાબ હોતા નથી

પ્રશ્ન ૩૧ થી ૩૫

નીચે આપેલા શબ્દોના યોગ્ય સમાનાર્થી શબ્દો શોધો

૩૬ BROWSE

અ. Heal

બ. Deceive

ક. Examine

ડ. Strike

૩૭ INFREQUENT

અ. Never

બ. Usual

ક. Rare

ડ. Sometimes

૩૮ RESTRAINT

અ. Hindrance

બ. Repression

ક. Obstacle

ડ. Restriction

૩૯ DEIFY

અ. Flatter

બ. Challenge

ક. Worship

ડ. Face

૪૦ HARBINGER

અ. Messenger

બ. Steward

ક. Forerunner

ડ. Pilot

પ્રશ્ન ૩૧ થી ૩૫

નીચે આપેલા શબ્દોના યોગ્ય વિરુદ્ધાર્થી શબ્દો શોધો

૪૧ ARROGANT

અ. Humble

બ. Cowardly

ક. Egotistic

ડ. Gentlemanly

૪૨ VICTORIOUS

અ. Defeated

બ. Annexed

ક. Destroyed

ડ. Vanquished

૪૩ GRACEFUL

અ. Rough

બ. Expert

ક. Miserable

ડ. Awkward

૪૪ NADIR

અ. Modernity

બ. Zenith

ક. Liberty

ડ. Progress

૪૫ EXTRAVAGANCE

અ. Luxury

બ. Poverty

ક. Economical

ડ. Cheapness

